

Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P14

Lisad

Töö nr 2741/16

Tartu 2017-2020

Merlin Kalle

Projektijuht-planeerija

Ruumilise keskkonna planeerija, tase 7 (nr 105735)

HENDRIKSON & KO

Raekoja plats 8
51004 Tartu
tel +372 740 9800

Maakri 29
10145 Tallinn
tel +372 617 7690

Hendrikson & Ko
www.hendrikson.ee
hendrikson@hendrikson.ee

SISUKORD

1. Saarde Vallavolikogu otsus detailplaneeringu (DP) koostamise algatamise kohta	5
2. Lähteseisukohad DP koostamiseks	6
3. Teade DP koostamise algatamise kohta ajalehes	10
4. Teade DP koostamise algatamise kohta ajalehes	11
5. Teade DP koostamise algatamise kohta Ametlikes Teadaannetes	12
6. Kaitseministeeriumi ettepanekud DP lähteseisukohtade kohta	13
7. Lennuameti seisukoht DP lähteseisukohtade osas	14
8. Politsei- ja Piirivalveameti seisukoht DP lähteseisukohtade osas	15
9. Keskkonnaameti seisukoht DP lähteseisukohtade osas	16
10. Muinsuskaitseameti seisukohad DP KSH VKT-le	17
11. Terviseameti seisukoht DP lähteseisukohtade osas	19
12. Põllumajandusameti seisukoht DP lähteseisukohtade osas	20
13. Maanteeameti seisukoht DP lähteseisukohtade osas	22
14. Maa-ameti seisukoht DP lähteseisukohtade osas	24
15. Väljavõte Pärnu maakonna planeeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringust: Tuuleenergeetika arendamise põhimõtted	25
16. Teade DP ja KSH eelnõu avalikustamise kohta ajalehes	29
17. Teade DP ja KSH eelnõu avalikustamise kohta ajalehes	30
18. Teade DP ja KSH eelnõu avalikustamise kohta KOV-i veebilehel	31
19. DP ja KSH eelnõu avaliku arutelu protokoll ja osalejate nimekiri	33
20. Teade DP ja KSH eelnõu avalikustamise pikendamise kohta ajalehes	38
21. Teade DP ja KSH eelnõu avalikustamise pikendamise kohta ajalehes	39
22. Teade DP ja KSH eelnõu avalikustamise pikendamise kohta KOV-i veebilehel	40
23. Teade DP ja KSH eelnõu avalikustamise pikendamise kohta KOV-i veebilehel	42
24. Teade DP ja KSH eelnõu korduva avaliku arutelu ärajätmisest KOV-i veebilehel	45
25. Teade DP ja KSH eelnõu korduva avaliku arutelu ärajätmisest KOV-i veebilehel	46
26. Teade DP ja KSH eelnõu korduva avalikustamise kohta ajalehes	48
27. Teade DP ja KSH eelnõu korduva avalikustamise kohta ajalehes	49
28. Teade DP ja KSH eelnõu korduva avalikustamise kohta KOV-i veebilehel	50
29. Teade DP ja KSH eelnõu korduva avalikustamise kohta Mulgi valla veebilehel	52
30. DP ja KSH eelnõu korduva avaliku arutelu protokoll ja osalejate nimekiri	54
31. Maanteeameti kooskõlastus	59
32. Päästeameti kooskõlastus	60
33. Kaitseministeeriumi kooskõlastus	62
34. Maa-ameti kooskõlastus	64
35. Põllumajandusameti kooskõlastus	66
36. Terviseameti kooskõlastus	67
37. Keskkonnaameti kooskõlastus	69
38. Rahandusministeeriumi arvamus	71
39. Lennuameti kooskõlastus	74
40. Elektrilevi OÜ kooskõlastus	75
41. Elering AS arvamus	76
42. Mulgi Vallavalitsuse kooskõlastus	77
43. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti arvamus	78
44. Saarde Vallavolikogu otsus DP ja KSH aruande vastuvõtmise kohta	80
45. Teade DP vastuvõtmise kohta KOV-i veebilehel	85
46. Teade DP vastuvõtmise kohta KOV-i veebilehel	88
47. Teade DP vastuvõtmise kohta ajalehes	92
48. Teade DP vastuvõtmise kohta ajalehes	93
49. Kaitseministeeriumi seisukoht	94
50. Teade DP avaliku arutelu ära jäämise kohta KOV-i veebilehel	95
51. Teade DP avaliku arutelu ära jäämise kohta KOV-i veebilehel	96
52. Rahandusministeeriumi kiri Saarde tuuleenergeetika DP-de heakskiitmise kohta	97
53. Saarde Vallavolikogu otsus DP kehtestamise kohta	100
54. Teade DP kehtestamise kohta Ametlikes Teadaannetes	107
55. Teade DP kehtestamise kohta ajalehes	108
56. Teade DP kehtestamise kohta ajalehes	109
57. Päästeameti kiri DP kehtestamisest teavitamise osas	110
58. Saarde Vallavalitsuse vastuskiri Päästeametile	111

OTSUS

SAARDE VALLAVOLIKOGU

Kilingi-Nõmme

12. oktoober 2016 nr 28

Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu algatamine alal P14

09.03.2016 esitas Karmel Energia OÜ taotluse detailplaneeringu algatamiseks, eesmärgiga rajada Kamali külas Saarde vallas Pärnu maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringu arenduspiirkonnas P14 arendusalale 5 elektrituulikuga tuulepark. Tuulikute maksimumkõrgus maapinnast tuulikulaba tipuni on 250 m ja tuuliku maksimumvõimsus 5 MW. Planeeringu käigus leitakse tuulikutele täpsed asukohad, teenindusteed, kaablitrassid ja tuulikupargi alajaam.

Saarde Vallavalitsus küsis 09.05.2016 kirjaga nr 7-1.5/408 Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute koostamise alused“ § 3 p 1 ja Pärnu maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringu 3.3.1 p 14 alusel Kaitseministeeriumi seisukohta Pärnumaal Saarde vallas Kamali ja Tõlla külates algatatava tuuleenergeetika detailplaneeringu kohta. Pärast kirja saamist analüüsis Kaitseväge planeeritava tuulepargi mõju riigikaitsele ehitistele ja edastas Kaitseministeeriumile asjakohase aruande. Kaitseväge 15.08.2016 koostatud aruande alusel võib arendusalale P14 planeeritav tuulepark vähendada raadioseadme töövõimet.

Kaitseministri 26.06.2015 määruse nr 16 "Riigikaitsele ehitise töövõime kriteeriumid, piirangute ruumiline ulatus ja andmed riigikaitsele ehitise töövõimet mõjutavate ehitiste kohta" § 6 lg 1 kohaselt on raadioseadme töövõime võime kiirata või vastu võtta ettenähtud parameetrite ja tasemega raadiosideks eraldatud raadiosagedusel levivat elektromagnetlainet. Nimetatud määruse nr 16 § 6 lg 2 alusel ei tohi ehitise püstitamine raadioseadme töövõimet vähendada.

Selleks, et vältida raadioseadme töövõime vähenemist, tuleb arendusalal P14 iga tuulegeneraatori asukoht leida koostöös Kaitseministeeriumiga, sest kogu arendusalale ei saa tuulegeneraatoreid püstitada. Vastasel juhul väheneb raadioseadme töövõime ning Kaitseministeerium ei kooskõlasta detailplaneeringut ja tulevikus ka ehitusseadustiku § 120 lg 1 alusel tuulegeneraatorite püstitamiseks vajalikke ehitusdokumente.

Arvestades eeltoodut ja võttes aluseks „Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse“ § 22 lg 1 p 31, „Planeerimisseaduse“ § 128 lg 1, „Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse“ § 33 lg 1 p 1 ja p 2, Pärnu maavanema 21.11.2013 korraldusega nr 646 kehtestatud Pärnu maakonna planeeringu „Tuuleenergeetika teemaplaneering“ ning Karmel Energia OÜ taotluse,

Saarde Vallavolikogu otsustab:

1. Algatada detailplaneering „Pärnu maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringu arenduspiirkonnas P14“, mille eesmärk on selgitada välja tuuleenergeetika arendamise võimalused Saarde vallas, kehtiva üldplaneeringu täpsustamine ja täiendamine.
2. Kinnitada otsusele lisatud teemaplaneeringu lähteseisukohad (lisa 1).
3. Algatada nimetatud planeeringule keskkonnamõju strateegiline hindamine.
4. Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide Saarde Vallavolikogule või esitada kaebuse Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajale halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.
5. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Väino Lill
Vallavolikogu esimees

LÄHTESEISUKOHAD DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISEKS

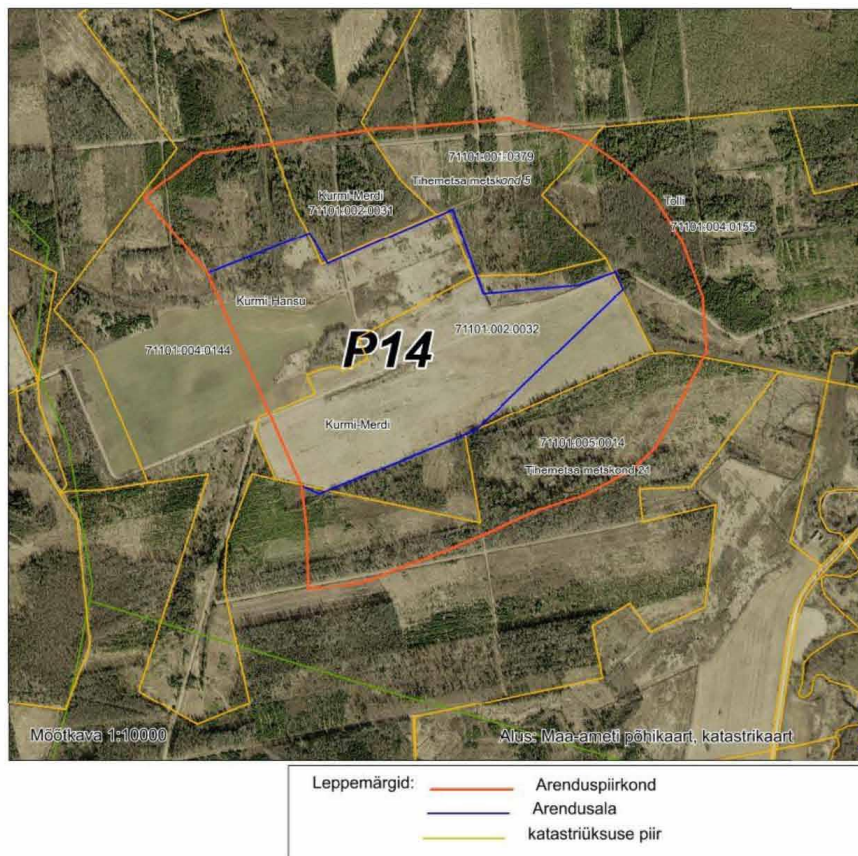
Detailplaneeringu nimetus: Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P14

Detailplaneeringu algataja: Karmel Energia OÜ

Planeeritav maa-ala:

Detailplaneeringu arenduspiirkond hõlmab Saarde vallas Kamali külas Kurmi-Hansu (71101:004:0144), Kurmi-Merdi (71101:002:0031), Tihemetsa metskond 5 (71101:001:0379), Kurmi-Merdi (71101:002:0032), Tihemetsa metskond 21 (71101:005:0014) ja Tolli (71101:004:0144) katastriüksuseid. Pärnu maakonna planeeringu „Tuuleenergeetika teemaplaneering“ alusel on arenduspiirkonna pindala 154 ha ja arendusala 56 ha. Arendusala on valdavalt põllumaa, reljeef suhteliselt tasane, langeb idapoole ühtlaselt. Geodeetiline alusplaan puudub.

Tuuleenergeetika arendusala P14 Kamali külas

Detailplaneeringu koostamise vajadus, eesmärk ja ülesanded

Detailplaneeringu koostamise vajadus tuleneb eesmärgist planeerida elektrituulikute asukohad ja vajadusest välja selgitada planeeringu elluviimise võimalused. Vajadusel jagada maaüksused kruntideks ja määrata katastriüksustele sihtotstarbed. Vajalik on ehitusõiguse ja hoonestusala määramine, juurdepääsuteede asukohtade ja servituutide vajaduse väljaselgitamine ning teede avalikuks kasutamiseks määramise vajaduse välja selgitamine, tehnorajatiste ja –võrkude asukoha määramine, haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete määramine, kuritegevuse riski vähendavate tingimuste määramine ning keskkonnatingimusi tagavate nõuete seadmine (kiirgus, müra, vibratsioon, visuaalne reostus, insolatsioon ning muud keskkonnatingimused). Kaasata planeeringu koostamisse valitsusasutused, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi detailplaneering käsitleb. Kaasata planeeringu koostamisse isikud, kelle huvisid ja õigusi võib planeering puudutada. Välja töötada kompensatsioonimehhanismid kohalikule kogukonnale planeeringu elluviimisel. Detailplaneeringu koostamisel tuleb planeeritavat territooriumi analüüsida Pärnu maakonna teemaplaneeringu „Tuuleenergeetika teemaplaneering“ seletuskirja väljatöötatud kriteeriumite kogumi lõikes. Elektrituulikute rajamine rohelise võrgustiku alale ei tohi kahjustada rohelise võrgustiku toimimist ja sidusust ning tuulikute rajamisega kaasnevat mõju tuleb hinnata detailplaneeringu koostamise käigus. Hinnata visuaalset mõju, mille tulemused esitada läbi visualiseeringu või simulatsiooni. Detailplaneeringu koostamisel tuleb välja selgitada kaitsestaatuseta loodus- ja kultuuriväärtuslike objektide olemasolu ja paiknemine ning planeeringulahenduse väljatöötamisel nendega arvestada. Uurida planeeringu käigus põhjalikult planeeritavast tuulepargist lähtuva müra ja varjutuse ulatus läbi müra ja varjutuse modelleerimise, esitades müratasemete ja varjutuse ajaline kestvus kartograafiliselt ning tekstiline eksperthinnang. Detailplaneeringu koostamisel tuleb läbi viia keskkonnamõjude strateegiline hindamine.

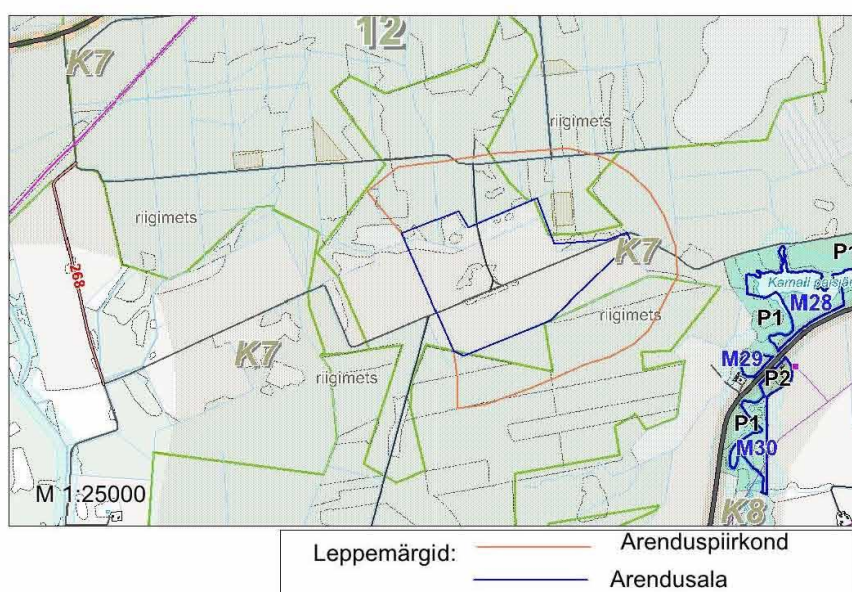
Lähteseisukohtade koostamise alus. Detailplaneering koostatakse planeerimiseseaduse §142 ja Pärnu maakonna planeeringu „Tuuleenergeetika teemaplaneering“ ja selle juurde koostatud keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande ja Saarde valla üldplaneeringu alusel.

Olemasolevad planeeringud. Saarde valla üldplaneering, mis on kehtestatud Saarde Vallavolikogu 30.01.2008.aasta otsusega nr 2. Pärnu maakonna teemaplaneering „Tuuleenergeetika teemaplaneering“, mis on kehtestatud Pärnu maavanema 21.11.2013.aasta korraldusega nr 646. Pärnu maakonna teemaplaneering „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“, mis on kehtestatud Pärnu maavanema 20.05.2003.aasta korraldusega nr 80.

Vastavus üldplaneeringule

Detailplaneering teeb ettepaneku Saarde valla üldplaneeringu kohase maakasutuse osaliseks muutmiseks. Üldplaneeringu kohaselt asub planeeritav ala hajaasustuses. Detailplaneeringuga määratakse planeeringualale osaliselt tootmismaa juhtotstarve. Detailplaneeringu elluviimine võib avaldada mõju rohelise võrgustiku koridorile K7. Väljapoole arendusala arenduspiirkonda tuleb vältida metsamaale tuulikute planeerimist.

Tuuleenergeetika arendusala P14 Saarde valla üldplaneeringul

Valla ehituslikud ja arhitektuursed nõuded. Vajadusel jagada kinnistud kruntideks. Planeeringu alal määrata tuulikute ja alajaama asukohad, teenindusteede ja ülekandeliinide paiknemine. Tuulikute ja alajaamade vahelised ülekandeliinid lahendada maakaabelliinidega.

Insenervõrkude projekteerimistingimused.

Vesi – puudub

Olmevete kanalisatsioon – puudub

Sadevete kanalisatsioon – lahendada planeeringuga.

Soojavarustus – puudub.

Elekter – lahendada planeeringuga.

Eritingimused ja täiendavad kooskõlastused

1. Keskkonnaamet Lääne regioon
2. AS Eesti Energia/ OÜ Jaotusvõrk
3. Lääne päästekeskus
4. Terviseameti Lääne talitus
5. Tehnilise Järelevalve Amet
6. Kaitseministeerium
7. Maa-amet
8. Lennuamet
9. Pärnu Maavalitsus
10. Põllumajandusamet

Detailplaneeringu koosseis ja vormistamine

Detailplaneeringu graafiline osa vormistada mõõtkavas M 1:500

Detailplaneeringu koosseisus esitada – tugiplaan geodeetilisel alusel tehnovõrkude ja olemasolevate krundipiiridega; kruntimise skeem koos punaste joonte ja kvartali nurkade koordinaatidega, võib olla vormistatud koos hoonestuse skeemiga; hoonestuse skeem, võib olla koos planeeringujärgse kruntimise skeemiga; tehnovõrkude skeem; liiklusskeem koos parkimisvõimaluste lahendamisega planeeringualal; heakorrastus- ja haljastusskeem; keskkonnaabinõude skeem (võib olla ka seletuskirjas); seletuskiri.

Planeeringu jaoks Planeeringu keskkonnamõju vormistamine

Planeeringu KSH programm ja aruanne tuleb esitada värvitrükkis paberkandjal (3 eksemplari) ja digitaalsel andmekandjal.

Detailplaneeringu esitamine Saarde Vallavalitsusele

Eskisstaadiumis ekspertideks, kooskõlastamiseks, avalikustamiseks ja avalikuks aruteluks.

Saarde Vallavalitsusele – paberkandjal ja digitaalselt tab, dgn, shp vms. formaadis vastavalt kokkuleppele

Lisad : Detailplaneeringu lähteülesanded on lisatud asukohaskeem M 1:50 000

Koostas Martti Rooden, Saarde Vallavalitsuse maanõunik

4. NOVEMBER 2016

Pärnu Postimees | KUULUTUSED |

Vilve Ohi
Enne, korraldaj
ja jätkuval
tegevustitel
80 aastat
jumbeti puhul!

Saaremaa kooli
saaremaa pilkudest
ja Enn

TÖÖ

MTÜ Pärnu Shalom'i abieksus
kutsutakse vilje kooli Shalom'i
Lootuse ja pühapäevase tegevus-
jahi meeskonda tähtsaks töötaja
kõrghariduslikuks ajaks. Tööle
astumine 02.01.2017. Kõrgharidus-
likuks ajaks CV ja soovitatav
või pedagoogiline kogemus
töötajate kandidaatidele
21.11.2016: parrus@shalom.ee

Ostakohad piletid, 516 3637.

Tööd saab teha: on tarbete
saguti. Töökohtadele on
Täpsem info telefonil 953 1215. OU
Võltsid.

Võitjate SAEMEN. 0676 2088.

TEENUS

Ostakohad piletid, 516 3637.

VEOD, KOLUMINE, töötajad.

442 6177, 5622 9556, ENRIK-REIS.

Arne koostööd teinud. Üh-

442 7205.

Bolite puhastamine ja remont.

5003 2882.

KOPPLADURI TEENUS. 556 1951.

KATUSETÖÖD – ehitus ja remont

toimib, kivi, puit, SBS-ruumid.

puu, 5660 5122.

DIETAME JA REMONT. Kõik

506- ja välisruumid. 5632 7292.

Ehitus, korteri remont, alustet,

veel. 5621 9997.

Ehitus, remondi- ja viimistlus-

tööd. 5957 4425.

ELEKTROTÖÖD. 5653 3006, Perno.

Sa andid, mis sul ei andi,

ja kaitse, mida suudab kaitse.

Ki juudid valitud Sa igaku randa.

Mäletame kullit:

Hilja ZUKOVAT

ja avaldame sügavat kaastunnet Hilja, Tarvo,

vanemate surma puhul.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

Õnne andi õnnele elu.

EELNÄITAMINE JA HEA NÕU. Hea

955 3014; 066 6161.

RAAMATUPÄRANÄITAMINE. Kõik

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

LOOMAD

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

955 3014; 066 6161.

Saarde Vallavalitsuse istungitel

4. oktoobril:

otsustati soodustuse andmine olmejäätmeveol;
otsustati ühekordsete toetuste andmine.
Valiti projekteerimistööde teostaja Tali külas Kase tee 1 asuvasse Tali teeninduspunkti hoonesse lasteaiaruumide viimiseks. Projekteerimise maksumuse kohta esitati kaks hinnapakumist:

- Pärnu EKE Projekt AS (reg. kood 10052624) summas 9 020.- (ilma käibemaksuta);
- OÜ Arcus Projekt (reg. kood 10033377) summas 11 200.- (ilma käibemaksuta).

Otsustati sõlmida projekteerimistööde teostamiseks leping Pärnu EKE Projekt AS'iga, kes tegi madalama hinnaga pakkumise.
Nimetati SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuse nõukogu liikmeteks

- sotsiaalnõunik Mare Kurri
- Saarde Vallavolikogu liige, sotsiaalkomisjoni esimees Mae Annast
- keskkonnaspetsialist Eesi Kolla.

Anti Allikukivi Veinikoda OÜ-le nõusolek paigaldada riigitee T-6 Valga-Uulu 92,6 km-le vasakule tepolele suunaviit „Allikukivi veinimõis 0,2“;
anti kasutusluba septiku imbväljakuga kasutusele võtuks;
anti ehitusluba Puurkaevumeistrid OÜ-le puurkaevu rajamiseks;
otsustati pikendada Lasteaia tee 5 kinnistu võõrandamise tähtaega. 10. novembrini 2016. a;
otsustati toetada OÜ Õuetuba saadet „Kodutunne“ 2500.- euroga;
arutati elarvestrateegiat aastateks 2017–2021 ja arengukava uut redaktsiooni aastani 2022 ning otsustati anda need volikogule kinnitamiseks.

13. oktoobril:

määrati riigi omandisse jäetavale Koigu maatükile maa pindala ja maa maksustamishind; viidi vastavusse aadressiandmete süsteemi nõuetega lähiaadressid Lõdja ja Sigaste külates;
eraldati reservfondist raha Kilingi-Nõmme gümnaasiumile haridustöötajate autasude preemiade maksmiseks ja Saarde valla tunnustamisega seoses autasude maksmiseks;
kinnitati Kilingi-Nõmme lasteaia Krõll hooldekogu koosseis;
kinnitati hajuasutuse programmi komisjoni ettepanek lugeda lõpetatuks Jalakase kinnistu veevärgi ehituse projekt ja kanalisatsiooni rajamise projekt.

19. oktoobril:

otsustati ühekordsete toetuste andmine;
kuulutati välja hange lumetõrjetööde teostamiseks 2016/2017 talveperioodil;
anti nõusolek katastriskuse jagamiseks vastavalt omanike soovile.

1. novembril:

otsustati ühekordsete toetuste andmine;
otsustati mittetulundusgegevuse toetuse maksimine MTÜ-le Saarde Käsitöö, spordiklubidele Vaablane ja Pärnumaa maleklubi, MTÜ-le Livonia ja naiskoorile Kanarbi;
võeti vastu Kilingi-Nõmme 330 kV alajaama detailplaneering. Detailplaneeringu koostamise aluseks on Pärnu maakonna teemaplaneering „Kilingi-Nõmme – Riia TEC2 330 kV õhuliini trassikoridori asukoha määramine Pärnu maakonnas“. Järgmine etapp on detailplaneeringu avaliku väljapaneku korraldamine.
Anti nõusolek katastriskuse jagamiseks, määrati sihtotstarbed ja lähiaadressid;
määrati projekteerimistingimused Leonhard Weiss Energy AS-ile, olemasoleva Riitsaare piirkonda täiendava mastalajaama rajamiseks ja õhuliini rekonstrueerimiseks õhukaabelliiniga projekti ning Lõdja rikete vähendamise projekti koostamiseks.

4. novembril:

otsustati haldusterritoriaalse korralduse muutmisega kaasneva elanike arvamuse väljasegitamiseks viia läbi elektrooniline küsitlus 21.11.2016 kell 8.00 kuni 24.11.2016 kell 20.00; küsitluspunktid avatakse kell 9–17 Tihemetsa spordikompleksis 25. novembril, Tali teeninduspunkti 26. novembril ja Saarde vallamajas Kilingi-Nõmmes 27. novembril;
otsustati vastavalt Glooren OÜ avaldusele lõpetada bussijaama rendileping alates 01. jaanuarist 2017;

08. novembril:

kinnitati riigihanke „Lumetõrjetööde teostamine Saarde vallas 2016/2017 talveperioodil“ edukad pakkujad; esitatud 7 pakkumust vastasid hankedokumentides esitatud nõuetele. Hindamiskriteeriumi kohaselt osutud edukateks pakkujateks:

Sigaste-Lõdja-Marana piirkond: EP Ehitustööd OÜ
Kanaküla-Kamali piirkond: Osühing Finkre
Väljaküla-Kärsu-Tõlla-Mustla piirkond: Uue-Toosi talu
Saarde-Kalita-Jäärja piirkond: Osühing Finkre
Laiksaare-Tali-Veelikse piirkond: Aktsiaselts Zebra;
anti ehitusluba puurkaevu rajamiseks;
kuulutati välja hange Tali katlamaja lammutamiseks. Pakkumuste esitamise tähtaeg on 14. november k.a, tööde lõpetamise tähtaeg 31. detsember 2016. SS

Saarde Vallavolikogus

Volikogu istung toimus 12. oktoobril.

Arutati Karmel Energia OÜ taotlust algatada Kamali ja Tõlla külates arendusaladele 25 elektrituulikuga tuulepark. Tuulikute kaugus peab olema 1000 m elamust ja 2000 m tiheasustusalast.

Võeti vastu otsus nr 28 „Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu algatamine alal P14“, otsus nr 29 „Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu algatamine alal P15“ ja otsus nr 30 „Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu algatamine alal P16“.

Võeti vastu määrus nr 10 „Saarde valla arengukava aastani 2022 vastuvõtmine“.
Võeti vastu määrus nr 11 „Saarde valla arvestusüksuse elarvestusteegia 2017–2021“.

Arutati valdade ühinemist.

Otsustati teha pöördumine maavanemale ja riigikomisjonile, et Saarde vald ei ühine ja jätkab iseseisvalt.

Võeti vastu otsus nr 31 „Häädemeeste, Saarde, Surju ja Tahkuranna valdade ühinemislepingu eelnõu ja lepingu lisade avaliku väljapaneku pikendamine“.

Võeti vastu otsus nr 32 „Saarde valla tunnustuse omistamine (lisatud).“

Võeti vastu otsus nr 33 „Asustusjaotuse lahkmejoonte muutmise algatamine Tihemetsa aleviku, Väljaküla, Kärsu, Tõlla külade vahel ja Allikukivi küla moodustamine“.

Informatsioon: Kanaküla endisele koolimajale on tellitud hindamine. Ruumi kasutajatega on kokkulepe, hoone läheb võõrandamisele;

Koostatakse projekti LEADER programmist toetuse saamiseks, et rajada juurdepääs veele (projekt raha taotluseks Lavi järve äärde puhkekoha ja ujumispaiga rajamiseks). SS

OTSUS

Kilingi-Nõmme

12. oktoober 2016 nr 32

Saarde valla tunnustuse omistamine

Võttes aluseks Saarde Vallavolikogu 05.11.2014.a. määruse nr 16 “Saarde valla üksik- ja juriidiliste isikute tunnustamise statuut” ja volikogu liikmete salajase hääletamise tulemused.

Saarde Vallavolikogu otsustab:

1. Anda Saarde valla Väike Vapimärk:

Rein Andre – pikaajalise pühendumusega tehtud töö eest Saarde valla veemajanduse arendamisel;

Peep Kaljuste – pikaajalise pühendumusega tehtud organisatsioonide ja ettevõtete juhtimistöö ning Saarde kihelkonna ajaloo uurimisele antud panuse eest;

Rauno Lensment – Saarde kihelkonna kaitsepäeva pereürituse algatamise ja kauaajase korraldamise, turvalise keskkonna loomise ja vabatahtliku töö eest;

Eha Smolina – võimlemiskultuuri edendamise, selle vabariiklikul tasemel esindamise ja pikaajalise pühendumusega pedagoogina tehtud töö eest;

Mare Kurri – Saarde valla sotsiaalvaldkonna väljarendamise ja edendamise eest tunnustatud spetsialistina.

2. Anda tunnustus Saarde valla Aasta Noor:

Arvi Laasme – silmapaistvate tulemuste eest kaitseleidu tegemises ja vabatahtlikus töös ning Liivimäe lahingut tutvustava infotendi koostamise eest;

Kert Kaljuste – raskehilumasinatase Case Rodeo maailmameistrivõistlustel erakordselt heade tulemuste saavutamise eest.

Väino Lill

Vallavolikogu esimees

112 PÄÄSTETEENISTUSE UUDISED

10. oktoobril kell 9.01 teatati häirekeskusele tahmapõlengust Tihemetsas Pu-napargi teel. Päästjad uurisid olukorda ning kustutasid korstnajas põlenud tahma pulberkustutiga.

14. oktoobril kella 23 paiku käisid päästjad Saarde vallas Kanakülas abis liiklusõnnetusel. Päästjad likvideerisid sõidukite süttimisohtu, koristasid sõidutee. Lisaks turvasid nad politsei saabumiseni pimedat sündmuskohta ning liiklusõnnetuses osalenud sõidukijuhid said seni sooja päästeautos.

Teade

Saarde Vallavalitsus võttis 01.11.2016 korraldusega nr 16.2-3/249 vastu Kilingi-Nõmme 330 kV alajaama detailplaneeringu Kilingi-Nõmme linnas Pärnu tn 136 (30601:003:0022) katastriskuse maa-alal ja selle lähikümbruses, ligikaudse pindalaga 4,2 ha.

Detailplaneering koostati tulenevalt Pärnu maakonna teemaplaneeringust „Kilingi-Nõmme – Riia TEC2 330 kV õhuliini trassikoridori asukoha määramine Pärnu maakonnas“. Planeeringu elluviimisel rajatakse alajaam Kilingi-Nõmme-Riia 330

kV elektriliini ühendamiseks, korraldatakse olemasolevad elektriliinid, ehitatakse juurdepääsuteed haljastusega.

Saarde Vallavalitsus korraldab Kilingi-Nõmme 330 kV alajaama detailplaneeringu avaliku väljapaneku alates 21.11.-05.12.2016. Materjalidega saab tutvuda Saarde vallamajas Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald, Pärnumaa 86304 tööpäeviti 8.00 kuni 16.30 või Saarde valla veebilehel www.saarde.kovpt.ee

Täiendav info tell 449 0139 või info@saarde.ee.

Detailplaneeringu algatamise teade

Avaldamise algus: 02.11.2016

Avaldamise lõpp: tähtajatu

Saarde Vallavalitsus avaldab teadaande [planeerimisseaduse \(PlanS\) § 128 lõike 7](#) alusel.

Saarde Vallavalitsus teatab, et Saarde Vallavolikogu 12.10.2016 otsusega nr 28 algatati tuuleenergeetika detailplaneering alal P14.

Planeeringuala asub Saarde vallas Kamali külas.

Planeeringuala piir on määratud Pärnu maakonna teemaplaneeringu „Tuuleenergeetika teemaplaneering“ ala P14 alusel. Arendusala pindala on 56 ha.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on tuuleenergeetika arendamise võimaluste väljaselgitamine Saarde vallas alal P14, kehtiva üldplaneeringu täpsustamine ja täiendamine.

Detailplaneeringuga algatati keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Dokumendid

1. [Saarde Vallavolikogu 12.10.2016 otsus nr 28 "Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu algatamine alal P14"](#)
2. [Lähteseisukohad detailplaneeringu koostamiseks](#)
3. [Asendiplaan](#)

Saarde Vallavalitsus
Kilingi-Nõmme, PÄRNUMAA, Nõmme 22
Telefon: 4490135
E-post: INFO@SAARDE.EE

Teadaande avaldaja kontaktandmed:
sekretär-referent Kristi Tamson
Telefon: 4490135
E-post: info@saarde.ee

Teadaande number 1040340

KAITSEMINISTEERIUM

Eesti Euroopa
Liidu Nõukogu
eesistumine

Saarde Vallavalitsus
Nõmme tn 22
Kilingi-Nõmme
Saarde vald
86304 Pärnumaa
info@saarde.ee

Teie 31.08.2017 nr 7-1.5/301-6

Meie 02.10.2017 nr 12-3/17/3806

**Ettepanekud Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute
lähteseisukohtade kohta**

Olete pöördunud Kaitseministeeriumi poole Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringu lähteseisukohtadele täiendavate ettepanekute saamiseks.

Alade P15 ja P16 osas Kaitseministeeriumil täiendavaid märkusi ei ole.

Tuulikupargi P14 osas juhib Kaitseministeerium tähelepanu, et sellel alal kehtivad riigikaitse ehitiste piirangud. Vastavalt kaitseministri 26.06.2015 määruse nr 16 "Riigikaitse ehitise tööviime kriteeriumid, piirangute ruumiline ulatus ja andmed riigikaitse ehitise tööviime mõjutavate ehitiste kohta" § 6 lõikele 2 ei tohi ehitiste püstitamine vähendada raadioseadme tööviime. Tuulepargi P14 püstitamine võib raadioseadme tööviimele mõju avaldada, mistõttu tuleb edasistes menetlustappides elektri- ja tuulikute täpsed asukohad Kaitseministeeriumiga kooskõlastada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Katri Raudsepp

Kaitseinvesteeringute osakonna juhataja
asetäitja osakonna juhataja ülesannetes

Mati Kuppar 7170225

Mati.Kuppar@kaitseministeerium.ee

Sakala 1 / 15094 Tallinn / 717 0022 / kantslei@kaitseministeerium.ee / www.kaitseministeerium.ee /
Registrikood 70004502

LENNUAMET

Andres Annast
Saarde Vallavalitsus
Nõmme 22
Kilingi-Nõmme
86304 PÄRNUMAA

Teie 31.08.2017 nr 7-1.5/301-6

Meie 02.10.2017 nr 4.6-8/17/4507-2

Lennuameti seisukoht Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute lähteseisukohtade osas

Austatud hr Annast

Lennuametil puuduvad täiendavad ettepanekud Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute lähteseisukohtade osas. Tuulikuparkide detailplaneeringud palume vastavalt lennundusseaduse § 35 lõikele 2 Lennuametile kooskõlastamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristjan Telve
Peadirektor

Andres Lainoja
610 3590
Andres.Lainoja@ecaa.ee

Lõdtsa 5 / 11415 Tallinn / 610 3500 / ecaa@ecaa.ee / www.ecaa.ee
Registrikood 70000800

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

Eesti Euroopa
Liidu Nõukogu
eesistumine

Hr Andres Annast
Saarde Vallavalitsus
info@saarde.ee
Nõmme 22
86304, KILINGI-NÕMME

Teie 31.08.2017 nr 7-1.5/301-6

Meie 26.09.2017 nr 1.11-11/352-4

Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16
detailplaneeringute lähteseisukohad

Politsei- ja Piirivalveametil ei ole nimetatud detailplaneeringute lähteseisukohtade osas
täiendavaid ettepanekuid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Varmo Rein
politseikolonelleitnant
arendusosakond, ennetuse ja süüteomenetluse büroo
juhtivkorrakaitseametnik

6123226, varmo.rein@politsei.ee

Pämu mnt 139
15060 TALLINN

kliendiinfo 612 3000
faks 612 3009

ppa@politsei.ee
www.politsei.ee

registrikood 70008747

KESKKONNAAMET

Andres Annast
vallavanem
Saarde Vallavalitsus
info@saarde.ee

Teie 31.08.2017 nr 7-1.5/301-6

Meie 19.09.2017 nr 6-2/17/10019-2

**Seisukoht Saarde valla tuulikuparkide P14, P15
ja P16 detailplaneeringute lähteseisukohtade osas**

Austatud Andres Annast

Olete esitanud Keskkonnaametile täiendavalt ettepanekute esitamiseks Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute lähteseisukohad koos lisatud ajagraafikuga.

Keskkonnaamet on Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute lähteseisukohtadega tutvunud ning ei esita nende osas täiendavaid ettepanekuid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Toomas Padjus
keskkonnakasutuse juhtivspetsialist
Lääne regioon

Toomas Kalda 447 7383
toomas.kalda@keskkonnaamet.ee

Narva mnt 7a / 15172 Tallinn / Tel 680 7438 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee /
www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

MUINSUSKAITSEAMET

Hr Andres Annast
info@saarde.ee

Teie 31.08.2017 nr 7-5/301-6
Meie 12.09.2017 nr 1.1-7/2095-1

Seisukohad detailplaneeringute keskkonnamõjude strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusele

Muinsuskaitseamet tutvus esitatud Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse eelnõudega.

Kultuurimälestiste riikliku registri¹ andemetel Saarde vallas Kamali ja Tõlla külas katastriüksustel tunnustega 71101:004:0144; 71101:002:0031; 71101:001:0379; 71101:002:0032; 71101:005:0014; 71101:004:0144; 71101:004:0130; 71101:004:0175; 71101:004:0145; 71101:004:0171; 71001:001:0041; 71101:005:0015; 71101:004:0190; 71101:004:0099; 71101:004:0030; 71101:004:0082; 71101:004:0134; 71101:004:0038; 71101:004:0153; 71101:004:0154; 71101:004:0174; 71101:004:0037; 71101:004:0039; 71101:004:0071; 71101:004:0069; 71101:004:0068; 71101:004:0004; 71101:004:0005; 71101:004:0140; 71101:004:0170; 71101:005:0020; 71101:005:0061; 71101:005:0028 muinsuskaitsealune objekt puudub. Kinnistul tunnusega 71101:004:0056 asub arheoloogiamälestis Kalmistu (reg-nr 11796) ja selle kaitsevöönd ning tunnusega 71101:004:0026 arheoloogiamälestise Kalmistu (11796) kaitsevöönd. Kinnistud tunnustega 71101:004:0030, 71101:004:0071 ja 71101:004:0068 piirnevad arheoloogiamälestise Kalmistu, (11796) kaitsevööndiga.

Kui planeeritaval maa-alal asub kinnismälestis või selle kaitsevöönd, tuleb detailplaneering koostada, arvestades Muinsuskaitseametiga kooskõlastatud detailplaneeringu muinsuskaitse eritingimusi (PIS § 124 lg 8²; MuKS § 25 lg 9³). Kinnistutel, kus muinsuskaitsealune objekt puudub muinsuskaitse eritingimuste koostamise kohustus puudub.

Juhime Teie tähelepanu, et muinsuskaitse eritingimused võimaldavad hinnata kultuuriväärtuslike struktuurielementide säilimise tagamist ruumilises kontekstis.

¹ Vt <http://register.muinas.ee/public.php>.

² Planeerimisseadus RT I, 10.11.2016, 14.

³ Muinsuskaitseadus RT I, 23.03.2015, 128.

Tuuleenergeetika arendusalad P14, P15, P16 asuvad põlisel küla-, põllu- ja metsamaastikul, mis oma ajaloo, asustusstruktuuri ja ehitistega on oluline osa kohalikust kultuuripärandist. Viimane ei ole vaid kultuurimälestiseks tunnistatud objektid ja alad vaid kultuuriväärtuslik keskkond laiemalt.⁴

Detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamise käigus on oluline kirjeldada ja hinnata kavandatava tegevuse eeldatavat mõju kultuuripärandile avaramalt kui kultuurimälestiste ja nende kaitsevööndite kontekst ning analüüsida mõju vältimise või leevendamise võimalusi ning teha ettepanekud sobivaimaks lahenduseks (PIS § 126 lg 1 p 15). Oluline on hinnata kultuurikeskkonna säilimist tagavate tingimuste seadmise piisavust ja vajadusel teha täiendavaid ettepanekuid väärtusliku keskkonna säilimise tagamiseks, sh mälestiseks (MuKS § 12) või väärtuslikuks objektiks (PIS § 75 lg 1 pp 16-17) tunnistamiseks, kaug- ja sisevaadete avamiseks ja/või tagamiseks, väärtuslike ja/või oluliste struktuurielementide säilitamiseks ruumilises kontekstis vms.

Lugupidamisega

/Allkirjastatud digitaalselt/

Nele Rent

maakonna vaneminspektor

Akadeemia 2-103, 80088 Pärnu
443 1046; nele.rent@muinsuskaitseamet.ee

⁴ Vt Ülemaailmse kultuuri- ja looduspärandi kaitse konventsioon Artikkel 1 (RT II 1995, 10, 53).

TERVISEAMET HEALTH BOARD

Saarde Vallavalitsus
Nõmme 22, Kilingi-Nõmme
info@saarde.ee

Teie: 31.08.2017 nr 7-1.5/301-6

Meie: 11.09.2017 nr 9.3-1/5550

Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute lähteseisukohad

Esitasite Terviseametile (ametile) täiendavalt Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute lähteseisukohad koos ajagraafikuga tutvumiseks ja ettepanekute esitamiseks.

Detailplaneeringute eesmärgiks on rajada Pärnumaale Saarde valda kuni 3 tuuleparki, millest 2 asuvad Kamali külas (alad P14, P15) ja 1 Tõlla külas (ala P16). Kõigi kolme tuulepargi asukohavaliku puhul on lähtutud Pärnu maakonna planeeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu raames välja töötatud soovitudest. Kavandavad tuulepargid asuvad valdavalt põllumaal ja jäävad suurematest keskustest üle 4 km kaugusele.

Detailplaneeringute koostamise vajadus tuleneb eesmärgist planeerida elektrituulikute asukohad ja vajadusest välja selgitada planeeringu elluviimise võimalused. Vajalik on ehitusõiguse ja hoonetusala määramine; juurdepääsuteede asukohtade, servituutide vajaduse ning teede avalikuks kasutamiseks määramise vajaduse välja selgitamine; tehnoarajatiste ja –võrkude asukohta, haljastuse ning heakorrastuse põhimõtete ja kuritegevuse riski vähendavate tingimuste määramine ning keskkonnatingimusi tagavate nõuete seadmine (kiirgus, müra, vibratsioon, visuaalne reostus, insolatsioon ning muud keskkonnatingimused). Detailplaneeringute koostamisel viiakse läbi ka keskkonnamõjude strateegiline hindamine.

Amet on tutvunud esitatud detailplaneeringute lähteseisukohtadega ning ettepanekuid Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute lähteseisukohtade kohta lisada pole.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mihhail Muzõtšin
peadirektori asetäitja

Kristel Kallaste 56 293 251 kristel.kallaste@terviseamet.ee

Paldiski mnt 81 Tel +372 794 3500
10617 Tallinn

www.terviseamet.ee e-post: kesk@terviseamet.ee
Registrikood 70008799

Tervishoiutöötajate ja tegevuslubade registrite

osakond:	Paldiski mnt 81, Tallinn	tel 650 9847
Kemikaaliohutuse osakond:	Paldiski mnt 81, Tallinn	tel 726 9388
Esmatasandi tervishoiu osakond:	Paldiski mnt 81, Tallinn	tel 650 9861
Erakorralise meditsiini osakond:	Paldiski mnt 81, Tallinn	tel 626 9860
Järelevalve osakond:	Paldiski mnt 81, Tallinn	tel 794 3724
Meditsiiniseadmete osakond:	Põllu 1a, Tartu	tel +372 5809 4339
Kesklabor:	Kotka 2, Tallinn	tel 694 3673
Tartu labor:	Põllu 1a, Tartu	tel +372 5809 3071
Kohtla-Järve labor:	Kalevi 10, Kohtla-Järve	tel +372 5880 3572

PÕLLUMAJANDUSAMET

Lp Andres Annast
Saarde Vallavalitsus
Nõmme 22
Kilingi-Nõmme
86304 Pärnumaa
info@saarde.ee

Teie: 31.08.2017 nr 7-1.5/301-6

Meie: 14.09.2017 nr 14.5-1/2296-2

Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu lähteseisukohad aladel P14, P15 ja P16

Austatud Andres Annast

Põllumajandusameti Pärnu keskus on vastavalt Teie 31.08.2017 Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute lähteülesannete kohta seisukohtade küsimise kirjale nr 7-1.5/301-6 tutvunud detailplaneeringu lähteseisukohtade, asendiplaanidega ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusega (versioon 18.08.2017) Saarde valla kodulehel.

Varasemalt oleme vastanud Teie 04.11.2016 teatele detailplaneeringu algatamisest kirjale nr 7-1.5/859 oma vastuskirjaga 14-18/2296 02.12.2016.

Elektrituulikute arendusala P14 Kamali külas asub osaliselt Kurmi TP-637 (MS kood 6113600012050/001), Kurmi TP-637 (MS kood 6113730010050/001) ja Rõngu (MS kood 6113730010060/001) maaparandusehitistel.

Elektrituulikute arendusala P 15 Kamali külas asub osaliselt Kuuse (MS kood 6113600012090/001), Kuuse (MS kood 6113600012100/002) ja Variku TP-735 (MS kood 6113600012100/001) ning Karaski (MS kood 6113730010020 kood 001) maaparandusehitistel.

Täpsustuseks meie eelmisele kirjale- elektrituulikute arendusala P16 Tõlla külas asub osaliselt Neitsiküla (MS kood 6113750030030/003 ja 6113750020040/001 maaparandusehitistel.

Vastavalt planeerimisseaduse § 126 lg 1 p 13 tuleb planeeringus (nii seletuskirjas kui ka joonistel) kajastada infot olemasolevate maaparandussüsteemide asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste kohta. Soovitame kõike maaparandusega seonduvat kajastada seletuskirjas omaette peatükis. Planeeringulahenduse leidmisel arvestada maaparandussüsteemi kui tervikuga ning tagada süsteemide toimimine ja korrasolek vastavalt Maaparandusseadusele §4. Maaparandusehitise rekonstrueerimisvajaduse korral tuleb see teostada vastavalt Maaparandusseadusele.

Maaparandussüsteemi olemasolust ja korrashoiust tingituna tuleb maaomanikul arvestada edaspidiste toimingute korral maaparandusseaduses sätestatust.

Kinnisasja siht- ja kasutusotstarbe muutmine tuleb kooskõlastada eelnevalt Põllumajandusametiga (alus: MaaParS § 48).

Kinnisasjale, millel paikneb maaparandussüsteem, kavandatava maaparandusseaduse § 3 lõikes 1 nimetatata hoone või rajatise ehitusprojekti ja eesvoolu reguleerimise või eesvoolu

P.Kerese 4/ 80010 Pärnu/+372 443 1474 / parnu@pma.agri.ee/ www.pma.agri.ee
Registrikood 70000071

kaitselõigu veetaseme reguleerimise kavatsus tuleb kooskõlastada Põllumajandusametiga (alus: MaaParS § 47 lg 1).

Maaparandusseaduse § 45 lõike 2 kohaselt peab maaparandussüsteemi omanik või isik, kes õigussuhte alusel kasutab maaparandussüsteemi oma valduses oleval kinnisasjal maaparandussüsteemi ja selle maa-ala kasutamisel tegema vajalikke maaparandushoiutöid, et maaparandussüsteem selle kasutamise kestel vastaks seaduse § 4 lõiges 1 ja 2 esitatud nõuetele.

Maaparandussüsteemi jooniste (drenaaži teostusjoonised) väljastamiseks palume pöörduda Põllumajandusameti Pärnu keskusesse parnu@pma.agri.ee.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Jaak Isand
Pärnu keskuse juhataja asetäitja

Marge Siimer
marge.siimer@pma.agri.ee

MAANTEEAMET

Saarde Vallavalitsus
info@saarde.ee

Teie 31.08.2017 nr 7-1.5/301-6

Meie 20.09.17 nr 15-2/17-00012/563

**Seisukohtade väljastamine tuulikuparkide
P14, P15 ja P16 detailplaneeringu
koostamiseks**

Olete saatnud täiendavalt tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringu (edaspidi planeering) lähteseisukohad koos lisatud ajagraafikuga tutvumiseks ja ettepanekute esitamiseks. Tuulikuparkide P14, 15 ja 16 arendusalad on kehtestatud Pärnu maakonna planeeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringuga, mille koostamine toimus koostöös Maanteeametiga. Tulenevalt arendusalade suhtelisest kaugusest riigiteede suhtes (>700 m) esitame planeeringule üldtingimused, mida ei pruugi antud juhul vaja minna, aga millega kursis olemine võib nt tehnovõrkude või juurdepääsu planeerimisel kasuks tulla.

1. Planeeringus kasutada riikliku teeregistri (<http://teeregister.riik.ee>) põhiseid teede numbreid ja nimetusi.
2. Juurdepääsuna arendusaladele tuleb kasutada kohalikke teid.
3. Planeeringu joonistel näidata planeeringualal paiknevad olemasolevad ja kavandatavad tehnovõrgud ja muu taristu. Seejuures tehnovõrke ja nende kaitsevööndeid riigitee alusele maaüksusele mitte kavandada. Kui planeeringu koosseisus kavandatakse riigiteega ristuvaid tehnovõrke, siis tuleb nende rajamine ette näha kinnisel meetodil.
4. Maanteeamet ei võta endale kohustusi planeeringuga seotud rajatiste väljaehitamiseks. Arendustegevusega seotud riigitee laiendamise, uue ristmiku kavandamise jne korral on nende projekteerimine ning väljaehitamine kohaliku omavalitsuse kohustus (PlanS § 131 lg 1).
5. Planeeringu seletavas osas märkida, et kõik arendusalaga seotud ehitusprojektid, mille koosseisus kavandatakse tegevusi riigitee kaitsevööndis, tuleb esitada Maanteeametile nõusoleku saamiseks. Tee ehitusprojekte võib koostada vaid vastavat pädevust omav isik (EhS § 24 lg 2 p 2). Riigiteega liitumise või ristumiskoha ümberehituse korral (EhS § 99 lg 3) annab Maanteeamet nõuded projektile ning väljastab riigitee aluse maaüksuse piires tee ehitusloa.
6. Planeering koostatakse Maanteeametiga vastavalt PlanS § 124 lg 10 (planeeringu koostamise korraldaja on kohaliku omavalitsuse üksus).

Käesolevad seisukohad planeeringu koostamiseks kehtivad 2 aastat alates kirja väljastamise kuupäevast, tähtaja möödumisel tuleb taotleda uued seisukohad. Märgime, et oleme valmis tegema koostööd planeeringu koostajaga, täpsustamaks käesoleva kirjaga esitatud seisukohti.

Teelise 4 / 10916 Tallinn / 611 9300 / info@mnt.ee / www.mnt.ee
Registrikood 70001490

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Marten Leiten
planeeringute menetlemise talituse juhataja

Marek Lind
54501752
Marek.Lind@mnt.ee

2 (2)

From: Kaili Ojaperv [mailto:Kaili.Ojaperv@maaamet.ee]
Sent: Thursday, September 7, 2017 10:13 AM
To: martti.rooden@saarde.ee
Subject: Saarde valla tuulikuparkide detailplaneeringute lähteseisukohad

Tere

Saatsite Maa-ametile Saarde tuuleenergeetika detailplaneeringu alade P14, P15 ja P16 lähteseisukohad ettepanekute tegemiseks.
Infoks, et ala P16 lähteülesandes nimetatud riigi reservmaa piiriettepanekuga nr AT040127139 on Maa-ameti peadirektori 10.09.2017 käskkirjaga nr 1-1/17/761 jäetud maareservina riigi omandisse (nimetusega Heiniku, katastriüksuse tunnus 71001:001:0246).
Riigi reservmaa piiriettepanekuga nr AT040127144 hõlmatud maaüksus on antud 23.03.2015 kirjaga nr 6.2-10/4613 üle Riigimetsa Majandamise Keskusele.

Tervitustega
Kaili Ojaperv
planeeringute osakond
Maa-amet
675 0132

3.3.1 Tuuleenergeetika arendamise põhimõtted

Käesolev teemaplaneering määrab elektrituulikute arendusalad ja arenduspiirkonnad ning ülekandeliinide põhimõttelised asukohad.

Elektrituulikute rajamisel arendusaladesse ja arenduspiirkondadesse tuleb arvestada järgmiste üldiste põhimõtetega:

1. Arendusaladel on elektrituulikute (tuulikupark) rajamise aluseks detailplaneering, üldplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneering või üldplaneering (vt alapeatükk 3.3.3). Maakonnaplaneeringu alusel projekteerimistingimuste väljastamine ei ole soovitatav.
2. Arenduspiirkondades on arendusalade laiendamine ja seal elektrituulikute rajamise aluseks üldplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneering või üldplaneering (vt alapeatükk 3.3.3).
3. Detailplaneeringu, üldplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu või üldplaneeringu koostamisel tuleb planeeritavat territooriumi analüüsida käesolevas teemaplaneeringus väljatöötatud kriteeriumite kogumi lõikes (toodud alapeatükis 3.1 esitatud tabelite esimeses veerus grupeerituna teemade lõikes). Juhul, kui mõni nimetatud kriteeriumist ei ole elektrituulikute planeeringu koostamise perioodil enam asjakohane (piirangut põhjustav muinsuskaitsealune objekt on Muinsuskaitseameti andmetel hävinud vms), ei ole selle kriteeriumi põhjalikum analüüs vajalik.
4. Detailplaneeringu, üldplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu või üldplaneeringu koostamisel tuleb lähtuda käesoleva teemaplaneeringu seletuskirja alapeatükis 2.2 käsitletud tõenäoliselt ebasobivate alade ja täiendavat tähelepanu vajavate alade kriteeriumitest, täpsustades neid lähtuvalt hetkesituatsioonist. Tiheasustusalade täpsustamisel tuleb lähtuda kohaliku omavalitsuse ja Pärnu maakonna planeeringuga määratud tiheasustusalade piiridest.
5. Elektrituulikute minimaalne kaugus infrastruktuuri suurtest elementidest (kõrgepingeliinid, riigimaanteed, raudtee, gaasitrass, telekommunikatsiooni mastid) peab olema võrdne elektrituuliku kogukõrgusega (torn+tiiva pikkus). Edasiste detailsemate planeeringute koostamisel peab lähtuma reaalselt kasutatava elektrituuliku parameetritest.
6. Elektrituulikute rajamine rohelise võrgustiku alale ei tohi kahjustada rohelise võrgustiku toimimist ja sidusust. Elektrituulikute rajamisega kaasnevat mõju rohelise võrgustiku alale tuleb hinnata konkreetsetes arenduspiirkonnas detailplaneeringu, üldplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu või üldplaneeringu koostamise käigus.
7. Elektrituulikute rajamine väärtuslikule maastikule ja pärandkultuuri objektidele ei ole üldjuhul lubatud. Elektrituulikute väärtuslikule maastikule rajamise eelduseks on põhjalik visuaalse mõju hindamine, mis sisaldab metoodilist analüüsi ning

visualiseeringuid ja/või simulatsioone (fotomontaaž, 3D arvutisimulatsioonid, maketid).

Samalaadse visuaalse mõju hindamise vajadust tuleb kaaluda ka väljaspool väärtuslikke maastikke paiknevate arenduspiirkondade edasisel planeerimisel.

8. Detailplaneeringu, üldplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu või üldplaneeringu koostamisel tuleb välja selgitada kaitsestaatuseta loodus- ja kultuuriväärtuslike objektide olemasolu ja paiknemine ning planeeringulahenduse väljatöötamisel nendega arvestada.
9. Detailplaneeringu, üldplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu või üldplaneeringu koostamisel tuleb lähtuda iga konkreetse maardla olemusest: maavara liigist, maavaravaru staatusest, maavaravaru paiknemisest maapõues, eeldatavast kaevandamise perioodist ja kaevandamise (eeldatav) tehnoloogiast.
Tuulikupargi rajamine keskkonnaregistri maardlate nimistus oleva maardlaga kattuvale alale on võimalik üksnes peale maavaravaru ammendamist. Arenduspiirkondade rajamisel on vaja arvelolev maavara väljata nii, et tagatud oleks maavara kasutuskõlblikkus. Maavara tuleb kasutada sihtotstarbeliselt. Arenduspiirkondade rajamisel ei ole arveloleva maavara osas lubatud kasutada mass-stabiliseerimist või muud meetodit, mille tulemusena keskkonnaregistris arvelolev maavara muutub kasutuskõlbmatuks. Maapõuest väljatud maavara käitlemisel on vaja arvestada Maapõueseaduse 6. peatükis „Maapõue muud kasutamise viisid“ toodud nõuetega.
10. Kohalikule kogukonnale pakutavad kompensatsioonimehhanismid lepatakse kokku arendaja ja kogukonna esindajate vahel (vt lisa 1 „Kompensatsioonimehhanismide võimalused planeeringu elluviimisel“).
11. Detailplaneeringu, üldplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu või üldplaneeringu koostamisel tuleb arvestada käesoleva maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemusel väljatöötatud leevendavate meetmetega ja soovitusetega, rakendades neid konkreetset asukohta ja kavandatava tuulikupargi spetsiifikat arvestama.

Muuhulgas tuleb arvestada Looduskaitseaduses §52 lg 1 sätestatud nõuet tagada ehitamisel kaitsealuste liikide võimalikult ohutud elu- ja liikumistingimused.

Muuhulgas on edasiste täpsemate planeeringute käigus (detailplaneering, üldplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneering, üldplaneering) vajalik uurida põhjalikumalt tuulepargist lähtuva müra ja varjutuse ulatust.

Edasiste planeeringute koosseisus (või planeeringutega koos teostatava keskkonnamõju hindamise koosseisus) tuleb kohustuslikuna teostada müra ja varjutuse modelleerimine esitades müratasemete ja varjutuse ajaline kestvus kartograafiliselt ning tekstiline eksperthinnang.

Detailplaneeringu, üldplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu või üldplaneeringu koostamisel tuleb läbi viia keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH).

12. Kõigi edaspidi koostatavate detailplaneeringute, üldplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringute või üldplaneeringu aladele võib nõuetekohaste normide/tingimuste tagamise korral lisaks tuuleenergeetika objektidele planeerida ka teisi objekte ja maakasutusfunktsioone, mida elektrituulik/tuulikupark ei välista (tööstusobjektid, metsa- ja põllumajandusmaa jm).
13. Lisaks seadusest (Lennundusseadus §35) tulenevale nõudele kooskõlastada Lennuametiga detailplaneeringud ja ehitusload, tuleb käesoleva teemaplaneeringu alusel toimuva tuulikuparkide edasisel planeerimisel ka üldplaneeringute ja üldplaneeringu teemaplaneeringute koostamisel teha koostööd ja kooskõlastada planeeringud Lennuametiga.
14. Riigikaitseliste huvide tagamiseks on soovitatav kohalikul omavalitsusel teha koostööd Kaitseministeeriumiga juba planeeringu algatamise staadiumis.
15. Varjutuse osas lähtuda rahvusvahelisest heast tavast (vt KSH aruanne 3.6.2) niikaua kui Eestis kehtestatakse vastavasisulised konkreetsed normid.
16. Püstitada võib vaid uusi elektrituulikuid, kasutatud elektrituulikute püstitamine on keelatud.
17. Edasistes planeeringutes on soovitatud maa-alade kruntimist selliselt, et tuulikutele planeeritakse omaette vastava sihtotstarbega krundid. Konkreetne krundi suurus määrata vastavalt elektrituuliku tehnilistele näitajatele.
18. Elektrituulikute paigutamine oleks erandina ning põhjendatud juhul võimalik elamule ka lähemale kui 1000 m järgmiste eelduste täitmisel:
 - 1) tuulikupargi rajamise aluseks on üldplaneering, üldplaneeringu teemaplaneering või detailplaneering,
 - 2) tuulikupargi rajamise aluseks oleva planeeringu koostamise käigus on läbi viidud müra ning visuaalsete mõjude hinnang ning ette on nähtud meetmed müra normtaseme tagamiseks ning teiste negatiivse mõjude, sh visuaalsete mõjude leevendamiseks,
 - 3) tuulikupargi rajamiseks on andnud kirjaliku nõusoleku kõik puhveralasse jäävate elamumaade omanikud. Selleks, et oleksid kaitstud ka need isikud, kes soovivad oma kinnistuid tulevikus hoonestada, tuleb nõusoleku küsimist laiendada ka neile isikutele, kellele kuuluvad kinnistud on hetkel hoonestamata, kuid kellel selleks on seaduse järgi tulevikus võimalus.
19. Juhtudel, kui tuulikuparki soovitakse rajada lähemale kui 2000 m Pärnu maakonna planeeringu teemaplaneeringuga „Põhimaantee nr 4 (E67) Tallinn-Pärnu-Ikla (Via Baltica) trassi asukoha täpsustamine km 92,0-170,0“ määratud Via Baltica maantee trassist, tuleb koostada planeering tuulikute asukohtade määramiseks ning hinnata tuulikute paigutusest ja

töötamisest lähtuvat mõju liiklusohutusele, sh nende negatiivset visuaalset mõju ning tuulikute ja maanteest lähtuvate häiringute koosmõju piirkonna elanikele. Planeeringu koostamisel tuleb kohalikul omavalitsusel teha koostööd Maanteeametiga.

Elektrituulikute võrguühenduste planeerimisel tuleb järgida järgmisi põhimõtteid:

- Tuulikuparkide sisene alla 35 kV (elektrituulikute ja alajaama vaheline) ülekandesüsteem tuleb rajada maa-aluste kaablitega.
- Alajaamade ja liinide kavandamisel ning ehitamisel tuleb lähtuda spetsiifilistest nõuetest/normidest (sh Majandus- ja kommunikatsiooniministri 26.03.2007. a määrus nr 19 „Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord“).
- Uute ülekandeliinide rajamisel tuuleelektrijaama alajaama ja võrguga liitumise alajaama (110 kV või 330 kV) vahel tuleb trassivalikul vältida Natura 2000 alasid.
Natura 2000 alale on uute ülekandeliinide rajamine võimalik vaid erandkorras muude reaalsete ja ratsionaalsete trassivariantide puudumise korral. Sel juhul tuleb teostada vastavasisuline keskkonna-aspekte käsitlev töö (tänapäevase praktika ja seadusandluse kontekstis KMH, KSH või nn Natura hindamine) tagamaks minimaalset negatiivset keskkonnamõju tekitav lahendus.
- Uute ülekandeliinide rajamisel tuulikupargi alajaama (näiteks 20/110 kV) ja võrguga liitumise alajaama (110 kV või 330 kV) vahel tuleb vältida maakonnaplaneeringus ja omavalitsuste üldplaneeringutes fikseeritud väärtuslikke maastikke. Neile aladele on lubatud kaabelliini rajamine.

25. APRILL 2019

Pärnu Postimees | KUULUTUSED

Kuulutuste vastuvõtt E-R 9-17 (lõuna 13-13.30) Rüütli 14, Pärnu (Rüütli Ärikeskuse II korrus) | Tel 447 7090, e-post: reklaam@parnupostimees.ee | Kuulutuste tellimine internetist: kuulutus.ajaleht.ee

KINNISVARA

KLIENDIPÄEV
Uus korterelamu TUI 6
28. aprillil kell 12-13

TULE TUTTUMA!
Pärnu kesklinnas
Elamu valmis 2019. a suvel
B-energiaklass
2- ja 3toalised korterid
hinnas paipak, parkimiskohat
HIND al 93 000 €
Maksak
Klana Kasesaar
Tel 5343 1039
clana@postimees.ee

Müa mereäärne krunt Pärnu-
maal. Hind 15 000 €. Tel 5604 8721.

Soovin üürida 1-2toalist korteri
Pärnus. 5323 9950.

SÕIDUKID

Autode kokkuvõte. 553 3060.

TEADE

27. aprill kell 10-16 Jüriale linnas
keskväljakul registreeru kaup-
ma www.pant.ee/taada.

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus alga-
tas oma 23. aprillil 2019 istungil Toot-
si alevi tamm tänava kohanimi-
na kehtetuks tunnistamise. Põh-
ja-Pärnumaa Vallavalitsuse korraldu-
se eelne, Tootsi alevi kohanimi
kehtetuks tunnistamise avalik välja-
panek toimub 26. aprillil kuni 10.
mail 2019 Põhja-Pärnumaa valla
veebilehel pparnumaa.ee ja valla-
majas aadressil Põhja-Pärnumaa
valla Vändra alev Pärnu-Paide mnt 2.
Kirjaliselt ettepanekuid ja vastuvali-
teid eelne kohta on võimalik esita-
da kuni 13. mail 2019 e-posti aad-
ressile vald@pparnumaa.ee või
postiaadressile Põhja-Pärnumaa
Vallavalitsus, Põhja-Pärnumaa vald,
87701 Vändra alev, Pärnu-Paide mnt 2.
Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus
vastab tähtaegselt esitatud ettepa-
neku ja vastuväidet läbi oma avalik-
ust istungil 14. mail 2019 kell 9.00
Põhja-Pärnumaa Vallavalitsuses
aadressil Põhja-Pärnumaa vald,
Vändra alev, Pärnu-Paide mnt 2.

Kevadistatiga läksid Sa teie,
kus mälestus sünni jääb meelde.

Teatame kurbusega, et
lahkus meie isa, vanaisa,
elukaaslane, ii

Heino TOHV
18. IX 1952 – 22. IV 2019

Leinavad onaksed.

Sinililledes ja kevades urba puhkenud paju
lahkus meie armas

Endla TIHK
10. III 1937 – 23. IV 2019

Leinab tütar perega.

Ärasaamine 27. IV kl 11.
Pärnu Elisabeti kirikus.
Muldasingitamine Alevi kalmistul.

Saarde Vallavalitsus teatab tuuli-
parkide P14, P15 ja P16 detail-
planeeringute eelnõude ja kesk-
konnamõju strateegilise hindami-
se (edaspidi KSH) aruande eelnõu
avaliikust väljapanekust
13.05.2019-14.06.2019 ning avaliku
väljapaneku tulemuste arutelu toi-
lumiseest 18.06.2019 algusega kl
17 Kilingi-Nõmme külas. Avaliku
väljapaneku jooksul on igal isikul õi-
gus kirjalikult avaldada detailplaa-
neeringute ja keskkonnamõju stra-
teegilise hindamise aruande eelnõu
kohta arvamust. Detailplaneeringu-
te ja KSH aruande eelnõuga on
avaliku väljapaneku kestel võimalik
tuvuda tööpäevadel Saarde Valla-
valitsuses (Kilingi-Nõmme linn,
Nõmme tn 22). Tihemetsa spordi-
hoones (Tihemetsa alevik, Valga
mnt 21) ning Saarde valla veebile-
hel https://saarde.kovip.ee. Planeer-
inguala P14 pindalaga u 13 ha hõl-
mab Saarde vallas Kamali külas
kolme maalaust: Kurni-Hansu
(71101-004-0144), Kurni-Mendi
(71101-002-0031), Tihemetsa mets-
kond 5 (71101-001-0379). Planeer-
inguala P15 pindalaga u 10,3 ha
hõlmab Saarde vallas Kamali külas
kahte maalaust: Kera
(71101-004-0067) ja Laane
(71101-004-0038). Planeeringuala
P16 pindalaga u 36 ha hõlmab
Saarde vallas Tõlla külas nelja ma-
alaust: Vana-Neitsi
(71101-005-0020), Neitsipõllu
(71101-005-0051), Noore-Neitsi
(71101-005-0028) ja Heiniku
(71101-001-0246). Arvestades
Saarde valla üldplaneeringut, Pärnu
maakonna planeeringut ja maakon-
na planeeringu tuuleenergeetika
teemaplaneeringut on planeeringu
koostamise eesmärgiks rajada
arendusale P14, P15 ja P16 tuu-
leparadi. KSH koostamise eesmärk
ulatus hinnati lausa kavandatava
tegevuse alale ka ümbritsevat alal.
KSH koostamise käigus viidi läbi
mõra ja varjatamise modelleerim-
ine, visuaalseeringute koostamine,
linnustiku uuringud ja nakkhiirte
uuring. Detailplaneeringute koosta-
misele on arvesse võetud kõiki KSH
eelnõu aruandes esitatud soovitusi
ja tingimusi negatiivsete keskkon-
namõjude vältimiseks ja leevendamise-
miseks, tähtsate koostist rakenda-
da parimat võimaliku tehnikat ning
KSH eelnõu aruandes toodud sel-
lemetmeid. Detailplaneeringute ja
keskkonnamõju strateegilise hinda-
mise eelnõu koostaja on Hendrik-
son & Ko OÜ (Reekoja plats 8,
51004 Tartu). Detailplaneeringu
koostaja kontaktisik on Merin Kalle,
tel 502 5549. KSH aruande eelnõu
koostaja kontaktisik on Riin Kutsar,
tel 526 9692. Arendajaks on Tuule-
paine Maas OÜ (Puisnõu 41-8,
Tiskre küla, Harju vald, 76916 Harju
maakond). Kontaktisik: Sven Aasa,
e-post: sven.aasa@gmail.com. Ol-
ustaja, detailplaneeringute ja KSH
koostamise korraldaja on Saarde
Vallavalitsus (Nõmme tn 22, Kilingi-
Nõmme, 86304 Pärnu maa-
kond). Kontaktisik: Martti Rooden,
e-post: martti.rooden@saarde.ee,
tel 449 0159.

Ostame saarepalke. Info tel
508 8826.

Ostame saarepalke. Info tel
508 8826.

Ostame albumeid vanade sõjaväe
fotodega (maksan 100 €). Tel
5613 8008.

Ostame saarepalke. Info tel
508 8826.

Ostame vanas mootorratta, h: kuni
300 €. 513 1173.

Ostame vanu nimetähtedega hõ-
belusikaid (maksan 15 €/tk). Tel
5558 9066.

LUMBAR
ENERGY WOOD
OSTAME
virmastatud vösa ja raldmeid,
kasvatat vösa,
leht- ja okaspuu küttepuid
hakkimiseks
(hakkimise langi, pilksel pile pole).
titt@lumbar.ee
tel 5624 1997

VESMEL
Ostame üle Eesti
• metsakinnistuid
• kasvava metsa
raieõigust
tel 502 0471, 447 3572
info@vesmel.ee
www.vesmel.ee

Tartumets
Ostame
METSAKINNISTUID
Hektari hind kuni 17 000 €.
PÖLLUMAAD
Hektari hind kuni 4000 €.
Tel 5557 7007
janno@tartumets.ee

KÕIGIST PAREM HIND!
Metsa- ja metsa-
Ostame
METSAKINNISTUID
KA KOOS PÖLLUMAAGA
Tel 524 3607, metsaserv@gmail.com

Valkus ja rahu õgu Sinuga,
hea mälestus jääb meile ...

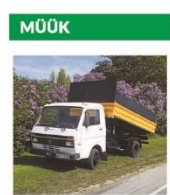
Mälestame kallist isa, kasuisa ja elukaaslast

Raivo LAANEMÄED
29. I 1952 – 17. IV 2019

Poeg Kristjan, elukaaslane ja kasupojad peredega

Kuulutuste tellimine
Rüütli 14, Pärnu (II korrus)
kuulutuste.ajaleht.ee
E-R 9-17, lõuna 13-13.30
Info 447 7090

Pärnu Postimees

Kompost, küllustik, liiv, muld, tur-
ves, mull, kuivad kase-, musta le-
pa, haavakotsid 0,25, 0,3, 0,5 m
40 l. (60 l 3 €) võrk ja puistena, 3 m
pinnud. VEDUJ. 5349 2771.

Jämedad pinnud, halupuud. Tel
5667 0705.

Kuivad ahju- ja katlapuud. Kami-
napuud võrkotsis. 512 0411.

Kvaliteetsed HALUPUUD (must
lepp) veoga. Tel 564 4507.

Müa küttepuud, ka võrkotsis, ta-
suta transport. 505 9668.

LIIV, KRUI, KILLUSTIK, MULD,
FREESASFALT, vedu. Tel
5639 1234.

30-60 cm TOORED HALUPUUD
(lepp, must lepp, saar) veoga.
517 5783.

Ehitusliku saematerjali müük. Tee-
nussagamine. Eest parimad hin-
nad. Info www.doricoone.ee, tel
518 6129, 524 6432.

Halupuud. Tel 5349 0394.

Kuivad küttepuud, kask, must
lepp, saar, 50 cm katlate ja ahjule,
30 cm kask võrkotsis, transport.
504 4036, 512 9977.

Küttepuud (3 m) ja halupuud
(30-60 cm). 5669 0234.

Küttepuud 4 m kaupa ja kotsid
võrgus. Tel 514 4369, Liisamets.

REHVID
25 AASTAT
KOGEVUST,
NÜÜD KA PÄRNUS!
Head hinnad,
lai rehvivahetus ja kiire
rehvivahetus kevadhooajaks.
Külusta e-poodi rehvid.com või tule kohale.
Rehvivahetuseks broneeri aeg rehvid.com
veebikalendris.
LAKI 5, PÄRNU E - R 8 - 18, L 9 - 15
TEL: 4477 455, 447 7450 E-MAIL: PARNU@REHVID.COM

KÜTTEPUUD (3 m) ja halud (30-60
cm) võrgus, katlates saar, al 21 €
rm. Järelemaks. 5620 8210.

Küttepuud. 529 2294.

Küttepuud (ka kuivad). 5595 9144.

Küttepuud. Tel 518 6899.

Küttepuud, halumasinateenus.
5620 6231.

Küttepuud veoga. 5600 1397.

KILLUSTIKU, MULLA, LIIVA, MAA-
KIVIDE, KRUIUSA müük ja vedu.
Teede, plasse, vandamendi alus-
te ehitus. Ekskavaatoritööd.
8654 4417.

Müa sertifitseeritud
„Laulema“
(kodumaine sort, 0-1 kategooria).
Täiendav info e-post
info@eestisoja.ee,
tel 5358 4108.
www.eestisoja.ee

LIIV, KILD, MULD, KRUI, FREES-
ASFALT veoga. 517 5783.

Liiv, kruus, küllustik, muld koos
veoga. 5349 6339.

LIIV, MULD, KILD (kuni 5 t).
5374 7043.

MULD, LIIV, KILD. Tel 516 7789.

PVC-aknad, klaaspaketid. Margus
Ainast OÜ, Turba 2, tel 443 4214,
5663 3327.

Kuiv küttepuu. 5664 9450.

SAAREKLOTSID. 516 7789.

Toores m lepp 50 cm 42 €/m; 30
cm 45 €/m. Olmas ka kuiv kütte-
puu. Margo, 5347 8449.

Voodrilaud.ee, parim hind.
513 2021.

Avaldame sügavat kaastunnet
Epp Reinfeldtile isa

Artemi MÄNNIKU
kaotuse puhul.

Lindi Lastesad-Algkooli pere

Südamlük kaastunne Lembole
ja Matie peredega isa

Enno BUHTI
kaotuse puhul.

Töökaaslasel
AS Jiffy Products Estonias

Avaldame sügavat kaastunnet
Meelis Ermile isa

Mihkel ERMI
surma puhul.

AS Wendra

Granito
HAUKIVID
MATUSEPLAIDID
GRANIITPIIRDID
Paide mnt 2a, Pärnu
Tel 5741 2782
www.granito.ee

Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek

Saarde Vallavalitsus teatab tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute eelnõude ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande eelnõu avalikust väljapanekust 13.05.2019-14.06.2019 ning avaliku väljapaneku tulemuste arutelu toimumisest 18.06.2019 algusega kl 17.00 Kilingi-Nõmme klubis.

Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus kirjalikult avaldada detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kohta arvamust.

Detailplaneeringute ja KSH aruande eelnõuga on avaliku väljapaneku kestel võimalik tutvuda tööpäevadel Saarde Vallavalitsuses (Kilingi-Nõmme linn, Nõmme tn 22), Tihemetsa spordihoones (Tihemetsa alevik, Valga mnt 21) ning Saarde valla veebilehel <https://saarde.kovtp.ee>

Planeeringuala P14 pindalaga ca 13 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kolme maatüki: Kurmi-Hansu (71101.004.0144), Kurmi-Merdi (71101.002.0031), Tihemetsa metskond 5 (71101.001.0379). Planeeringuala P15 pindalaga ca 10,3 ha hõlmab Saarde

vallas Kamali külas kahte maatüki: Kera (71101.004.0067) ja Laane (71101.004.0038). Planeeringuala P16 pindalaga ca 36 ha hõlmab Saarde vallas Tõlla külas nelja maatüki: Vana-Neitsi (71101.005.0020), Neitsipõllu (71101.005.0061), Noore-Neitsi (71101.005.0028) ja Heiniku (71101.001.0246).

Arvestades Saarde valla üldplaneeringut, Pärnu maakonna planeeringut ja maakonna planeeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringut on planeeringu koostamise eesmärgiks rajada arendusaladele P14, P15 ja P16 tuulepargid.

KSH koostamise eesmärk on arvestada keskkonnakaalu strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ning kehtestamisel, tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja edendada säästvat arengut. Keskkonnamõju ruumilist ulatust hinnati lisaks kavandatava tegevuse alale ka ümbritseval alal.

KSH koostamise käigus viidi läbi müra ja varjutamise modelleerimine, visualiseerimine, koostamine, linnustiku uuringud ja nakkhiirte uuring.

Detailplaneeringute koostamisel

on arvesse võetud kõiki KSH eelnõu aruandes esitatud soovitusi ja tingimusi negatiivsete keskkonnamõjude vältimiseks ja leevendamiseks, ühtlasi kohustust rakendada parimat võimalikku tehnikat ning KSH eelnõu aruandes toodud seiremeetmeid.

Detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eelnõu koostaja on Hendrikson & Ko OÜ (Rackoja plats 8, 51004 Tartu). Detailplaneeringu koostaja kontaktisik on Merlin Kalle, tel 502 5549. KSH aruande eelnõu koostaja kontaktisik on Riin Kutsar, tel 526 9962.

Arendajaks on Tuulepealne Maa OÜ (Puisniidu 41-8, Tiskre küla, Harku vald, 76916 Harju maakond). Kontaktisik: Sven Aasa, e-post: sven.aasa@gmail.com

Otsustaja, detailplaneeringute ja KSH koostamise korraldaja on Saarde Vallavalitsus (Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, 86304 Pärnu maakond). Kontaktisik: Martti Rooden, e-post: rooden@saarde.ee tel 44 90139.

Martti Rooden
abivallavanem

järjepidevust ja arengut, viimast eelkõige kogukondlike ning lastele ja noortele suunatud tegevuste abil.

Toetamise fookuses on veel kogukondlikkus, kultuuripärand ning regioonide- ja valdkondadevaheline koostöö. Toetuse andmise tulemusena suureneb kogu Eestis regioonide- ja/või valdkondadevaheline kultuurikoostöö, laienevad eri vanuse-, rahvuse- ja keelegruppide osalemiss võimalused ning kultuuritegevus mitmekesisust.

Taotlemine toimub Kultuuriministeeriumi valitsemisala toetuste menetlemise infosüsteemis ja taotlusvoor jääb avatuks 15. maini (k.a).

Toetust võivad taotleda:

- Eestis registreeritud juriidiline isik;
- kohaliku omavalitsuse üksus või
- äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja.

Taotlejal ei tohi taotlemise ajal olla:

- 1) maksu- või maksevõlga riigi ees või see on ajatatud;
- 2) pankrotis, likvideerimisel ega sundlopetamisel ning tal ei ole kehtivat äriregistrist kustutamise hoiatust;
- 3) juhul kui toetuse andja on teinud talle varasemalt toetuse tagasinõudmise otsuse, ei tohi tal olla otsuse kohaselt tagasimaksmisele kuuluv toetus tähtjaks tagasi maksmata;

- 4) majandusaasta aruande esitamise võlga;

- 5) aruande esitamise võlga ja muid tähtsata kohustusi toetuse andja ees.

Lisainfot taotlusvooru ja tingimuste kohta leiad www.rahvakultuur.ee.

Aire Koop
rahvakultuurispetsialist Pärnumaal
Rahvakultuuri Keskus
aire.koop@rahvakultuur.ee
www.rahvakultuur.ee

6/21/2019

Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik vä...

SAARDE VALLA TUULIKUPARKIDE P14, P15 JA P16 DETAILPLANEERINGUTE JA KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ARUANDE EELNÕU AVALIK VÄLJAPANEK

Print

Alates tänasest, **13.maist kuni 14.juunini 2019** toimub tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute eelnõude ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande eelnõu avalik väljapanek. Avaliku väljapaneku tulemuste arutelu toimub **18.06.2019** algusega kl 17.00 Kilingi-Nõmme klubis.

Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus kirjalikult avaldada detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kohta arvamust.

Detailplaneeringute ja KSH aruande eelnõuga on võimalik tutvuda tööpäevadel Saarde Vallavalitsuses (Kilingi-Nõmme linn, Nõmme tn 22) ja Tihemetsa spordihoones (Tihemetsa alevik, Valga mnt 21) ning Saarde valla veebilehel <https://saarde.kovtp.ee>

Planeeringuala P14 pindalaga ca 13 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kolme maaüksust: Kurmi-Hansu (71101:004:0144), Kurmi-Merdi (71101:002:0031), Tihemetsa metskond 5 (71101:001:0379). **Planeeringuala P15** pindalaga ca 10,3 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kahte maaüksust: Kera (71101:004:0067) ja Laane (71101:004:0038). **Planeeringuala P16** pindalaga ca 36 ha hõlmab Saarde vallas Tõlla külas nelja maaüksust: Vana-Neitsi (71101:005:0020), Neitsipõllu (71101:005:0061), Noore-Neitsi (71101:005:0028) ja Heiniku (71101:001:0246).

Arvestades Saarde valla üldplaneeringut, Pärnu maakonna planeeringut ja maakonna planeeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringut on planeeringu koostamise eesmärgiks rajada arendusaladele P14, P15 ja P16 tuulepargid.

https://saarde.kovtp.ee/et/udised-ja-teated/-/asset_publisher/PtTBxx5JJUC/content/saarde-valla-tuulikuparkide-p14-p15-ja-p16-detailplaneering... 1/2

6/21/2019 Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik vä...

KSH koostamise eesmärk on arvestada keskkonnakaalutlusi strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ning kehtestamisel, tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja edendada säästvat arengut. Keskkonnamõju ruumilist ulatust hinnati lisaks kavandatava tegevuse alale ka ümbritseval alal.

KSH koostamise käigus viidi läbi müra ja varjutamise modelleerimine, visualiseeringute koostamine, linnustiku uuringud ja nahkhiirte uuring.

Detailplaneeringute koostamisel on arvesse võetud kõiki KSH eelnõu aruandes esitatud soovitusi ja tingimusi negatiivsete keskkonnamõjude vältimiseks ja leevendamiseks, ühtlasi kohustust rakendada parimat võimalikku tehnikat ning KSH eelnõu aruandes toodud seiremeetmeid.

Detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eelnõu koostaja on Hendrikson & Ko OÜ (Raekoja plats 8, 51004 Tartu). Detailplaneeringu koostaja kontaktisik on Merlin Kalle, tel 502 5549. KSH aruande eelnõu koostaja kontaktisik on Riin Kutsar, tel 526 9962.

Arendajaks on Tuulepealne Maa OÜ (Puisniidu 41-8, Tiskre küla, Harku vald, 76916 Harju maakond) Kontaktisik: Sven Aasa, e-post: sven.aasa@gmail.com

Otsustaja, detailplaneeringute ja KSH koostamise korraldaja on Saarde Vallavalitsus (Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, 86304 Pärnu maakond) Kontaktisik: Martti Rooden, e-post: martti.rooden@saarde.ee, tel 44 90139

Martti Rooden
abivallavanem

13.05.2019

**Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute keskkonnamõju
strateegilise hindamise (KSH) aruande avalik arutelu protokoll**

Aeg: 18.06.2019

Koht: Kilingi-Nõmme klubi

Algus: 17:00

Lõpp: 19:00

Osalejate nimekiri on lisatud protokoll lõppu.

Päevakord:

- 1) Sissejuhatus
- 2) Ülevaade detailplaneeringust
- 3) Ülevaade KSH protsessist
- 4) KSH aruande järelused
- 5) Avalikul väljapanekul laekunud ettepanekud
- 6) Arutelu, küsimused

1. Saarde valla abivallavanem **Martti Rooden** ütleb avasõnad ja annab ülevaate tuuleparkide planeerimise taustast vallas.
2. **Merlin Kalle** (Hendrikson&Ko, planeerija) annab ülevaate detailplaneeringute sisust ning selgitab, kuidas on planeeringulahenduseni (tuulikute arv, paigutus jms) jõutud.
3. **Riin Kutsar** (Hendrikson&Ko, juhtekspert) annab ülevaate KSH senisest käigust, KSH koostamise eesmärkidest ning kavandatava tegevuse käsitlusest (alternatiividest) mõju hindamisel. KSH viidi kõigile kolmele planeeritavale tuulepargile läbi ühe protsessina.
4. **Riin Kutsar** teeb kokkuvõtte KSH olulisematest järeldustest. KSH jõuab järeldusele, et detailplaneeringute rakendamise järgselt säilib maakasutus suures osas sarnasena olemasolevaga; tuulikute püstitamine ei too kaasa mõjusid piirkonna väärtuslikele maastikele ega kultuuripärandile; tuulikute rajamine ei mõjuta looduslike kooslusi, liikide kasvukohti/elupaiku/vääriselupaiku üldiselt. Loodusväärtuste (sh kaitstavate loodusobjektide) osas ei ole oodatav olulise keskkonnamõju tekkimine detailplaneeringute P14 ja P16 elluviimisel. Samas tuleb KSH raames läbi viidud linnustiku uurimuse tulemina loobuda nelja tuuliku rajamisest alale P15, et sellega minimeerida mõju linnustikule. Samuti toob Riin Kutsar välja KSH soovitusel nii linnustiku kui ka nahkhiirte jaoks seatavate leevendavate meetmete ja seire osas.
5. **Veiko Kärbla** (Hendrikson & Ko, müra/varjutuse ekspert) annab ülevaate kavandatavate tuulikute poolt tekitatavatest visuaalsetest mõjudest. Näidatakse koostatud fotomontaaže, mis illustreerivad erinevaid vaateid planeeringu elluviimise järgselt, sh erinevate tuulikute arvu ja kõrguse korral. Samuti annab Veiko ülevaate tuulikute müra modelleerimise tulemustest, sh erinevate tuulikute arvu korral. Selgitatakse müra käsitlust (norme, senist praktikat jms) KSH-s ja tekkivat mürasituatsiooni. Veiko annab ülevaate ka varjutamise modelleerimise tulemustest, sh erinevate tuulikute arvu ja kõrguse korral.
6. **Riin Kutsar** toob välja KSH alternatiivide hindamise tulemused ning KSH järeldused.

7. **Riin Kutsar** annab kokkuvõtva ülevaate KSH avalikul väljapanekul laekunud kirjadest ja olulisematest ettepanekutest. Sisulisi ettepanekuid KSH aruande osas esitas Keskkonnaamet, mis suures osas on KSH eksperdi sõnul mõistlikud ja neid võetakse arvesse KSH aruande täiendamisel. Nt täiendatakse aruannet Saarde valla rohevõrgustiku käsitluse osas. Samuti tõi Keskkonnaamet välja tuulikute rajamisega kaasneva taristu puuduliku käsitlemise KSH aruandes, mille osas samuti aruannet täiendatakse. Keskkonnameti ettepanekul täiendame aruannet ka leevendavate meetmete/seire osas ning sõnastatakse ja sisustatakse need teemad täpsemalt.

Ka kohalike elanike laekus kaks kirja. Selgus, et Mulgi valla inimesi ei teavitatud kavandatavast tegevusest ning nemad palusid pikendada avalikustamise pikendamist ja uue arutelu korraldada. Selles osas on vald ja arendaja ka vastu tulnud. Täiendav avalik arutelu toimub 11. juuli 2019 kl 17.00 Kilingi-Nõmme klubis.

8. Arutelu ja küsimused.

Sten Lauba selgitab enda poolt saadetud kirja sisu ja mõtet. Tõi kirjas välja konkreetset liigid, ka kaitsealused, keda ei ole mõju hindamisel arvestatud.

Kaile Eschbaum selgitab, kuidas KSH raames hindamisel kaitstavaid loodusobjekte käsitletakse ja mille alusel hindamisse kaasatakse. Kui on jäänud midagi olulist välja, siis tuleb selles osas teha konkreetne ettepanek.

Riin Kutsar lisab, et esimese sammuna tuleks uutest kaitstavate liikide leiukohtadest anda märku Keskkonnaametile.

Sten Lauba juhib tähelepanu, et loomade elukeskkonda lisandub tuulikute püstitamise püsiv mürahäiring. **Riin Kutsar** selgitab, et praktikas hinnatakse loomade müratundlikkust sarnaseks inimeste omale. Häiring on kindlasti tuulikute lähedal, aga antud kontekstis ei hinda me seda oluliseks.

Kaile Eschbaum täiendab, et antud juhul ei ole tuulikute lähedal ja võimalikus müra keskkonnas ka (tundlikele) loomadele sobilikke elupaiku vaid tegemist on siiski põllumaaga, mistõttu ei saa antud juhul müra mõju üle tähtsustada.

Veiko Kuusik uurib, miks peab looduskaisuse kohta rajama tuuleparke? Mis ei tehta asukohtadesse, kus juba on sarnased objektid, nt elektriliinide juurde?

Riin Kutsar vastab, et kui hakata neid kohti otsima, kuhu saaks üldse panna tuulikuid, siis selgub et igal pool on mingid piirangud. Tuulepargi teemaplaneeringuga neid alasid just otsitigi, kus ei oleks asustust või muid piiranguid. Antud juhul ongi just nendel aladel planeeringud, kus ei tekkinud olulisi konflikte.

Väino Lill: Kui kaugel võib tuulik olla vääriselupaigast ja väike-konnakotka pesast? Kas on kriteeriumid, millal on mõjualas?

Riin Kutsar: Kriteeriumid ei olegi vääriselupaiga puhul.

Kaile Eschbaum: Väike-konnakotka puhul ka mingit ekstra mõjuala kriteeriumit ei ole, kuid esiteks peab järgima looduskaitseseaduse ja püsielupaiga nõudeid. Antud juhul oli kaks kotka pesa eriti lähedal kavandatavatele tuulikutele ja nende osas siis sai ka uuring tehtud, et mõjuala ja mõju täpsustada. Selle tulemina jäi nelja tuuliku ehitamine ära.

Anneli Vridolin: Kas avaliku väljapaneku pikendamisest tuleb teada ka Pärnu Postimehes ja Sakalas?

Martti Rooden: Jah. Lisaks Mulgi valla kodulehel.

Anneli Vridolin: Kas arvamusi on võimalik avaldada veel 2. juulini.

Riin Kutsar: Jah.

Avo Tursk: Küsimus arendajale, mis saab tuulikust, kui nende ekspluatatsiooniaeg (30 a) läbi saab. Kas võetakse maha post või ainult pea?

Sven Aasa: Muijal Euroopas demonteeritakse täielikult või asendatakse uutega, sõltub ühiskondlikust kokkuleppes. Praegu on maaomanikega kokkulepped demonteeritakse täielikult peale ekspluatatsiooniaja lõppu ja 80% sellest läheb taaskasutuse. Alati muidugi on võimalik kokkuleppeid uuendada.

Ülo Lend: Kas keskkonnauuringud ulatusid üle maakonna piiri?

Riin Kutsar: Meie hindasime, et mõjuala iseenesest ei ulatu Viljandimaale. Visualiseeringud, mis on olulisem mõju, tehti siiski ka Viljandimaa osas, aga muudes aspektides me ei näe maakonna piiri ületavat mõju.

Veiko Kuusik: Inimese tervise osas uuringud ikkagi puuduvad Eestis?

Riin Kutsar: Uuringud Eestis puuduvad, aga aluseks on analoogia. Meie uurime erinevaid teadusuuringuid ja teiste riikide praktikat, hinnanguid jms. Praegu rakendatakse siiski rangemaid nõudeid nt müra osas.

Veiko Kuusik: Samas, tuule suund mõjutab müra levikut ja kuuldavust inimesele. Meil on valdavalt tuuled just tuulikute poolt elamu poole.

Veiko Kärbla: Mürakaardid on koostatud arvestades nn halvimat olukorda e nagu tuul puhuks igas punktis tuuliku poolt meie poole.

Riin Kutsar: Mudelitesse on sisse pandud nn halvim olukord.

Avo Tursk: Rääkisite mitu korda rohevõrgustikust. Saarde vallas tehti elektriliini, muude piirangute tõttu ei saanud liini mujale, kui läbi rohevõrgustiku.

Riin Kutsar: Selgitab rohevõrgu olemust. Saarde vallas on rohevõrgu alad väga ulatuslikud. Rohevõrgu ala ei ole see, kuhu ei saa midagi kindlasti teha. Meie vaatame rohevõrgu teema ja tuulikute võimaliku konflikti uuesti üle.

Veiko Kuusik: Kui me ei taha neid arendusi, aga ikka ehitatakse ju? Tehke madalamad tuulikud.

Riin Kutsar: See on valla otsus kas ja kui palju ehitatakse ja arendaja ehitab. Teie kodanikena peategi enda eest seisma just nende KSH ja planeeringu protsessides.

Villu Ruusmann: Uurib arendusala P15 kohta, kui lõplik see tulemus on. Praegu jäid seal 4 tuulikut ära, siis kui lõplik see on? Kas võib juhtuda, et need ikkagi arendataks sinna?

Riin Kutsar: Jah, võib juhtuda, et tulevikus kas sama arendaja või keegi teine hakkab sinna arendama.

Veiko Kuusik: Mis võimalused on kohalikul elanikul, kui ta ei taha neid tuulikuid?

Riin Kutsar: Tegelikult oleksite pidanud sõnakamalt juba teemaplaneeringu ajal kaasa rääkima, kui arendusalasid Lääne-Eestis välja valiti. Siis toimusid samuti avalikustamised ja inimesi kaasati protsessi.

Anneli Vridolin: Kas on teada, millal Saarde valla järgmine üldplaneering algatatakse?

Martti Rooden: See on algatatud. Praegu on alles algusjärgus.

Anneli Vridolin: Kas tänane protokoll jõuab ka Saarde valla kodulehele? Mis ajaks?

Riin Kutsar: See jõuab aruande lisadesse.

Sten Lauba: Propageeritakse noorte maale elama asumist. Samas ei ole see motiveeriv kui igale poole pannakse tuulikud.

Riin Kutsar: Nõustun. See on kogukondlik otsus lõpuks.

Väino Lill: Siin on räägitud tuulikute kahest kõrgusest, kes siis otsustab, kui kõrged tulevad lõpuks?

Riin Kutsar: Otsustaja on kohalik omavalitsus. Taustaks veel seletab lahti mõjude hindamise ja planeeringu protsessi. Ka ametkond võib veel nõudeid esitada kooskõlastusringi ajal. Lõpuks on vallal kogu see info laual ja selle põhjal peab vald ise otsustama, mis mahus ja mida lubab.

Veiko Kuusik: Kas kuskil on sees nõue selle kohta, kas tulevad uued või vanad tuulikud.

Martti Rooden: lähteülesandes oli sees, et tulevad uued tuulikud.

Riin Kutsar tänab osalejaid ja lõpetab koosoleku.

Protokollis: Kaile Eschbaum

SAARDE VALLA TUULIKUPARKIDE P14, P15 JA P16 DETAILPLANEERINGUTE JA
KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ARUANDE EELNÕU
AVALIKU VÄLJAPANEKU TULEMUSTE AVALIKUST ARUTELUST OSAVÕTJATE NIMEKIRI

KILINGI-NÕMME KLUBI
18.06.2019. A KELL 17.00

NR	NIMI	ROLL / AMET	E-POST, TELEFON
1.	Avo Tursk	volikogu liige	5184144 a10699@gmail.com
2.	Anu Esmas	ETEA	53903293 ANU@TUULEENERGIA.EE
3.	Anneli Vrubelin	kodanik	56459028 annelivrubeli@hotmail.com
4.	Kend Ulla	Pellimees	5164665 ulolend@hotmail.ee
5.	Kaja Lund	Kodanik	5164551 Kajasand@hot.ee
6.	Vilku RUUSMANN	Valla kodanik.	5063317 villa.ruusmann@gmail.com
7.	Sari Aasa	Aandaja	5028386 sari.aasa@gmail.com
8.	Martti Roodin	Saarde W	4490139 martti.roodin@saarde.ee
9.	Veiko Kärber	Hendrikson & ko OÜ	5691988 veiko@hendrikson.ee
10.	Merlin Halli	Hendrikson & ko OÜ	5025549 merlin@hendrikson.ee
11.	Riin Kutsar	Hendrikson & ko OÜ	5269962 riin@hendrikson.ee
12.	Kaile Eschbaum	Hendrikson & ko OÜ	53407040 kaile@hendrikson.ee
13.	Kaire Sakala	Saarde W	kaire.sakala@saarde.ee
14.	Sten Lampa	kodanik	lampa.sten@gmail.com
15.	Tõnu Tomson	kodanik	

16.	Elmar Taltis		elmar.taltis@gmail.com
17.	Reiko Kuvisek	kalusek	5124487 reiko.kuvisek@oia.ee
18.	Sime	Mulgi valla kodumaa	51991159 sim1900@gmail.com
19.	SUETLANNE KUVISEK	MULGI VALLA KODUMAA	53312368
20.	Väinö Lili	Tihemäe m. metsa oien	5036306
21.	Mihkel Rõhko	Saareküla Karmas p	56618520
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			

19. juuni 2019

KUULUTUSED

Sakala 11

Kuulutuste vastuvõtt E-R 9-17 (õuna 13-13.30) Tartu 8, Viljandi (Sakala arihoone 1 korrus) | Tel 433 0062, e-post: veebikuulutus@ajaleht.ee | Kuulutuste tellimine Internetist: kuulutus.ajaleht.ee

Võta Sakala puhkusele kaasa!

Ära peata lehetelimit puhkuse ajaks, vaid suuna see suvekojule!

Selleks helista 666 2525 või kirjuta levi@postimees.ee ning vormista tellimus ümber lisakuludeta.

Jätkuvat elurõõmu ja tervist!

Raali Seemen

Südamlikud õnnesoovid

90

aasta sünnipäeval!

Vennas Heino perega

Kaardid ennustavad tel 900 1727 on Eesti vanim ja parim ennustusliin, kus kogunud ennustajad aitavad õppäev läbi.

Tutvu meie ennustajate profillidega ja telli ennustus: ennustus.ee

• Altan sul keerulis-tele küsimus-tele vastuseid saada, abiks taro- ja ingliskaardid. Helista **900 1727** ja vali 7, vastan 24/7. Ennustaja **Milla**

KINNISVARA

Alates 1. juulist üürile anda 4-toa korter Viljandis. Info tel 5383 8322.

Soovin üürida 1-toa korteri Männimäel, Kire. Tel 5364 3496.

Ostan korteri. Tel 5854 4445.

Müüa maja ilma piiril. Mario Karro, tel 5688 6800.

Soovin üürida 1-2 toa korteri Viljandis otse omanikult. Tel 5342 8928.

Soovin üürida 1-toa korteri. Tel 5613 9355.

Üürile anda odavalt 2-toa korter Valuoja pst pikaks ajaks. Tel 5691 7505.

SÕIDUKID

Müüa Citroën Jumpy 2013, 300 000 km. Tel 5881 2900.

Müüa Škoda Fabia Combi 2010, hästi hoitud. Tel 565 8690.

Ostame 1990.-2011. a autosid. Tel 5555 8120.

Sõidukite kokkuvõte. Tel 5686 0133.

TEENUSED

Carstopis sõidu reguleerimine 25 €.

Elektritööd. Tel 5812 3790.

Katari tele garaži või terrassi uue bitumenumaterjaliga. Tel 5354 1205.

Torutööd. Tel 5344 4694.

Lame- ja viilkatusetööd

Manküüretorustiku puurimine kitsastes tingimustes. Projekt ja konsultatsioon hinnas sees.

Puurkaevude ja veevarustuse rajamine. Baltipuurkaev.ee, tel 521 7415, 504 2999.

Muruilmutine ja trimmerdamine. Tel 5382 6015.

Rakkekaevude puhastamine. Tel 5634 4807.

Salvikaevude puhastamine ja remont. Tel 5840 0240.

Vooteenus, kolimine, mööbli ja muu ülesligi äravedu. Tel 5877 0559.

Veo- ja tööstööd, konteineri rent. Tel 5382 6015.

Ennustusliin tel 900 3014, 0,95 €/min.

Kaardid ennustavad. Tel 900 1727.

Lamekatusetööd. SBS-i (bitumenni) ja lamekatusetega seonduva paigaldus. Bitumenni sohib suurespordilist ka rõdude ja terrasside veekindlaks tegemiseks. Tel 5688 7045.

Lammutustööd. Tel 5346 2848.

Muru- ja võsaloõus. Tel 5392 9651.

Restaureerin mööblit, uksi, aknaid. Tel 5801 6515.

Salvikaevude kaevamine ja puhastamine. Tel 5679 3951.

Vanade asjade vedu tele majast, korterist, keldrist. Tel 5555 8120.

TÖÖ

AS Rakvere Farimid Ekseko farm pakub alalist tööd keevitajale ja remonditööks. Info tel 514 3627.

OÜ EPP otsib juuniks ja augs- tiku tähtajalise töölepinguga osalise tööajaga laetööd. Tööülesanded on kauba laadimine ja paigaldamine kassitsi ning mehaanilise töstuki. Vajalik juhul, laenu on Karksi-Nuia lähedal. Helistada tööpäeviti tel 512 6412.

Töö võsaloõus. Tel 5392 9651.

Pakkuda tööd plastijale: põrandapind 160 m². Tel 507 7818.

Tere AS-i Viljandi tootmisosa- kond pakub tootmismahtu suu- renemise tõttu alalist tööd töö- tevalustajale, operaatrile, pakendajale, suutajaja- transporditööle ja trans- portitööle. Suveks pakume tööd ka vähemalt 16-aastaste koolilastele. Töö ühes vahetu- ses graafika alusel, väljaõpe ko- hapeal. Kandideerimiseks palu- me tulla kohapeale Rausi 16. Vil- jandi vdi saata CV siril.koovil@tere.eu.

Unditalu.ee

Undi Teenused OÜ Mustla Auto- tootmis pakub tööd autote- remonditööks. Lisainfo tel 512 1691, tonu@unditalu.ee.

Kallid Valke ja Rauno! Olen mõtetes teiega, kui saadate viimsele teekonnale armsa enja ja vanemsa

VILMA MANKINI

Kristel perega

Jääme hea sõnaga meenutama alati rõõmsameelset ja sõbralikku HANS KÕOGARDIT. Sõjaväe kaastunne kõigile lähedastele.

Perekonnad Pukk ja Pärna ning Anne-Ly Assna

Südamlik kaastunne tütardele ja vennale perega

HANS KÕOGARDIT

surma puhul.

Head sugulasi leinavad Väili, Hanno ja Vahur.

Mälestame kauaaegset head ja abivalmist sõpra

HANS KÕOGARDIT

Ärvaldame kaastunnet

lähedastele.

Varje, Toomas, Gregor, Maarja- Liis, Renate ja Ago

Kallist naabrimest

HANS KÕOGARDIT

leinavad Mart ja Tiina.

OST

JAANIDEKS SUPER HINNAD TEIE KINNISTUTELE

TARTUMETS KÜSI PAKKUMIST 5557 7007

hanno@tartumets.ee

OK Mets ostab parima hinnaga lehtpuuraid. Info tel 503 3379 või kristo@okmets.ee.

Ostan talu koos maa või metsaga!

Elanik võib ka aastaks sisse elama jääda

Tel 528 5600

Ostan õnnespaneeli. Ideaal- sed oleks 3 m pikkused. Tel 5693 9792.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Müüa 40 l võrkottides ka- minapuid (krask 3,30 €, lepp 3 €), küttepuit (2 €) ja ka- minapuit (2,80 €). Vedu. Tel 523 8503, 433 3130.

Sae- ja hõõvelmaterjali müük ja teenus. Tel 5348 0984.

Hahupund, kase-, lepa- ja haavaklotsid kotis. Tel 5637 3783.

Kuiv sanglepp 40 ja 50 cm. Tel 505 0792.

Müüa veeplätt (GAZ-53 baasil), maahlapress-purusti, viljaves- ki, 2016. a. mopeed. Hinnad kok- kuleppel. Tel 557 6469.

Kuivad ja toored küttepuid, kuivad lepaklotsid võrgus. Tel 5628 9919, 5391 4443.

Metsamaterjal

Kasvava lehtpuu raleõiguse/ metsa ost. Samuti oodatud 3 m küttepuid pakkumised. Tel 5275668, tegeron.est@gmail.com.

TEADE

Pärnu maakonna Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avaliku välja- paneku pikendamise. Saarde Vallavalitsus teatab, et pikenda- dab Pärnu maakonnas Saarde vallas tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute eelnõu- de ja keskkonnamõju strateegi- lise aruande eelnõu avaliku välja- paneku jooksul on igal isikul õi- gus kirjalikult avaldada detail- planeeringute ja keskkonnamõ- ju strateegilise hindamise aru- ande eelnõu kohta arvamust.

Mälestused Sinust.

HANS KÕOGARD,

on heled ja pühad.

Harry, Merike

Mälestame head õpetajat

HANS KÕOGARDIT

Südas kaastunne lähedastele.

Antsla Sojhoostehnikumi 1969. a lõpetanud II a kursuse ja kursusejuhataja

Mälestame head naabrit

ANNA PALLOPSONI

Ärvaldame kaastunnet

lähedastele.

Alta ja Kalle

Mälestame endist kauaaegset õppesakonna juhatajat

HANS KÕOGARDIT

Südamlik kaastunne

lähedastele.

Viljandi Kutseõppekeskus

Mälestame endist kauaaegset õppesakonna juhatajat

HANS KÕOGARDIT

Südamlik kaastunne

lähedastele.

Laine

Mälestame endist kauaaegset õppesakonna juhatajat

HANS KÕOGARDIT

Südamlik kaastunne

lähedastele.

Joban

Mälestame endist kauaaegset õppesakonna juhatajat

HANS KÕOGARDIT

Südamlik kaastunne

lähedastele.

Joban

20. JUUNI 2019

Pärnu Postimees | KUULUTUSED

Kuulutuste vastuvõtt E-R 9-17 (lõuna 13-13.30) Rüüti 14, Pärnu (Rüüti Ärikeskuse II korrus) | Tel 447 7090, e-post: reklaam@parnupostimees.ee | Kuulutuste tellimine internetist: kuulutus.ajalet.ee

TÕLGE

Tõlge töökoalutusele lk 8.
BrightSpark otsib Pärnu meeskonnaga liituma PHP-arendajat. Mida põnevad pakume?

Erinevad ja proovilepanekut võimaldavad projektid – loome oma klientidele tarkvara, mida kliendid tõesti tahavad kasutada!

Töötasu, mis vastab Sinu osutustele ja meie võimalustele, perelaadset organisatsioonikultuuri, kus inimesed teostavad üksteist, ühisandmus, mida kumandavad meie enda töötajad, osalemist ShredCare ning CodeSense töötubades.

Töötada, mis korraldavad meie inimeste poolt, meie inimestele.

Oled ootav kandidaat, kui Sul on veebipõhise tarkvara arendamise kogemus PHP ja JavaScriptiga, SQL-päringute loomise ja optimeerimise kogemust, võimalike veebikandude hoolikad ja reaktiivne, rõõmsad meid enda talu isia oma tööd südamega!

Tehnoloogiad, mida kasutame: PHP 6.6 ja hilisem version, Apache 2, HTML, CSS, JavaScript, MySQL, PostgreSQL, Solr, erinevaid PHP-raamistikke ja platvorme (näiteks CakePHP, Wordpress).

BrightSpark asutati 2011. aastal ja see on organisatsioonilise kasvav IT-ettevõtte, kus on kogu peamist äraandda, tarkvara arendus teenus ja oma tooted. Ettevõtte peakontor on Tallinnas, aga meil on väikese meeskonnaga kontor ka Pärnus, kokku on meid ü 30 inimest. Täpsem info leiad meie kodulehelt: <https://www.brightspark.ee/>. Täiendavate küsimuste korral pöördume meie personali partneri Janna poole: janna@brightspark.ee.

KOOLITUS

Kutsume Teid juuli toimuvale algajate hispaania keele intensiivkursustele. Tunnid teisipäeviti Pärnu keskraamatukogus. Info ja registreerimine a.s.westman@gmail.com.

KINNISVARA

Anda üürile ahi mõli 3toal kr. 567 5170.

Ostame privaatse talukompleksi Pärnumaal. Eeldame head ligipääsetavust, elektrit ja kaeu olemasolu. Hooned võivad vajada renoveerimist ja ümbrus korrasolemist. Maad võiks olla alates 3 ha. Pakkumisi ootame tel 5196 0187.

Võtan Väinras üürile korteri. Tel 503 2650.

Üürile ahi 3toal kr. 5968 8730.

Üürile anda siustatud renov ahi 3toal kr. 5395 9793.

Ang andis teist meil tagasi, ei omandanud laadi ...

Lahkus kallist ema ja vanema

Vaiko JÄESKI

20. III 1947 – 16. VI 2019

Leinab poeg perega.

Ärasaatmine 25. VI kl 10 kodutalus. Muldasäätamine Andri kalnitsul.

Saatusel ei ole, elamine ja mõistmine. Hingeasjade teavitaja – aeg ei ole ainsaks, jättes meile kätkest mälustuste armid ...

Mälestame meie armast abikaasat, isa, vanaisa, vanavanaisa

Matti JAAGANTIT
14. V 1942 – 20. VI 2018
1. surma-aastapäeval.

Omaksed

Teatame kurbusega, et lahkus meie kallid vend

Vello KÕOSEL
21. III 1939 Eestis – 16. VI 2019 Millbursi Uusas

Leinavad Anne ja Laivi perega.

Pakume tööd keskkonnas asuvasse restorani **baarmen/ettekandjale** või **baardima/ettekandjale**. Kandeerimiseks palume saata CV: ecohaldus@gmail.com või helistada E-R 5666 8000.

Pakun ajutist lammutustööd ehitusele. Tel 566 3915.

Passion Cafe pakub tööd **nõudepöialajale**, info tel 510 4491.

PÕLLUNDUS

Hobuse kodusõnnik. 5595 9144.

Laudu-ekskaatori teenus, vee-teenus, eri kaave- ja planeerimistööd. 5593 2204. www.vitaehitus.ee.

SÕIDUKID

Autode kinkumist. 563 3060.

Sõidukite kinkumist. 5668 2134.

Seismajäätunud sõiduki ost. 5679 3622.

TEENUS

Teeme ehitus-, remondi- ja viimistlustööd. Tel 504 3610.

3 t tagalükkustöödaga vee-, vee- ja küttesüsteemidega vee-, vee- ja küttesüsteemidega. 5595 9144.

RUSSIRENT. 5345 7301.

EHITAJA JA REMONDI. Kõik sise- ja välisviimistlustööd. 5632 7292.

Ehitus- ja viimistlustööd. Tel 509 8630, info@merkess.ee.

Ehitus, katused, plaatimine. 509 3331.

KAARDID ENNUSTAVAD. Tel 900 1727.

Röödude kinnistamine. Kesklinna OÜ

La 10.

Tel 5679 3321.

Kaeveteenus 6 t ekskaatoriaga. Maaküte, kanal-vesi, haljastus. 5190 6504.

Kaevetööd miniekskaatoriaga. Tel 5620 0850.

Katan teie garaaži, terrassi uue bitumensmaterjaliga. 5354 1205.

KOPPLAADUR. 5609 9918.

Koristuste ehitus, paigaldus, plekid. 554 9559.

TORUTÖÖD. 5612 3367.

Kõik ehitustööd: kivi-, müüritööd, vundamendid, katused, välisvooder, siseviimistlustööd jättes teie sinu soovidele lähtuvalt KT Maja. Täpsem info tel 5814 9038, www.ktmaja.com.

Teatame kurbusega, et lahkus meie kallid vend

Vello KÕOSEL
21. III 1939 Eestis – 16. VI 2019 Millbursi Uusas

Leinavad Anne ja Laivi perega.

Leinavad Anne ja Laivi perega.

Tervendaja Velli vastuvõtt 15. ja 27. juunil Pärnus, eelregistreerimine tel 558 9281.

KORVITÖÖD 22 m. katuste ja fassaadide pesu. 517 5783.

Laudu-ekskaatori teenus, vee-teenus, eri kaave- ja planeerimistööd. 5593 2204. www.vitaehitus.ee.

Avataastustööd. Tel 5344 3602.

POTTSEPATÖÖD (kuleturnist), www.ahjudpidid.ee, tel 5349 3202.

PRILLIDE REMONT E-R kl 10-13 Tallinnas mnt 15, 5818 2622.

Puitkassade taastamine ja värvimine. 5193 7450.

Puur- ja küttesüsteemide paigaldamine, raudaerandusfiltrite ja septikute paigaldus, vee-, kaave-, kanaliseadistustööd. Tel 521 7415, www.balipark.ee.

3 t tagalükkustöödaga vee-, vee- ja küttesüsteemidega vee-, vee- ja küttesüsteemidega. 5595 9144.

Remont ja viimistlus. Tel 5666 8021.

Randide kimbustööd. 5693 5631, FB Hundsaun.

Salvikaevade paigaldamine, puhastamine, Tel 521 7415.

Salvikaevade puhastamine ja remont. 5840 0240.

Sanitehnillised, toru- ja keevitustööd. 5340 5373.

Remontide kimbustööd. 5693 5631, FB Hundsaun.

Salvikaevade paigaldamine, puhastamine, Tel 521 7415.

Salvikaevade puhastamine ja remont. 5840 0240.

Sanitehnillised, toru- ja keevitustööd. 5340 5373.

TORU- JA ELEKTROTÖÖD. 524 4533.

Trimmerdamine ja niitmine. 5194 2888.

ENNUSTUSLIIK, 900 3014, 96 sm.

Tänavakivide paigaldus. 5551 9150.

VEOD (6 T + KRAANA), 507 3151.

Väikeehitus-, koristus-, lammutus- ja kolimistööd. 5595 9144.

Õunapuude surne lõikuse, hekkide põigamine. 5698 1275, OÜ Taavast.

Konditsioneeride täitmine. 552 1140.

Töen metalli treimine, freesimis-, puurimis-, saagimis- ja keevitustööd. Tel 5330 5426, 5835 8996.

Heinamade niitmine, heina purustamine ja eramaja kruntide trimmerdamine. Tel 5687 6577.

Kogenustega firma saab Lini ja väliskivipindade survepesu (vee temperatuur +90°C). Pesu ajal toimub ka umbruho ja sambla eemaldus. Veevõtte liivaga täitmine. Telefon 500 5510, 447 5510.

Teatame kurbusega, et lahkus meie kallid

Feliks YAKK
24. XI 1941 – 18. VI 2019

Leinavad lähedased.

Ärasaatmine 25. VI kl 13 Viimse Tee kabeli saalis Siilulite 4. Muldasäätamine Metsakalmistul.

Teatame kurbusega, et lahkus meie kallid

Feliks YAKK
24. XI 1941 – 18. VI 2019

Leinavad lähedased.

Ärasaatmine 25. VI kl 13 Viimse Tee kabeli saalis Siilulite 4. Muldasäätamine Metsakalmistul.

EHITUS-REMONDI TÖÖD. 5822 2182.

OHITLKE JA SUURTE PUUDE LANGETAMINE. 517 5783.

MÜÜK

Kompost, pae- ja granitküllustik, liiv, muld, turvas ja turvapaks, muld, kuivad kase-, musta lepa-, haavakotsid 0,25, 0,3, 0,5 m 40 l, (60 l) 3 ed viki ja puustina, 3 m pinnaud. VEDU. 5346 2771.

Müüa küttepuid, halsuud. Tel 5667 0705.

Jämedad pihud, küttepuid. Kaminaud võrkotsid. 517 0411.

Müüa küttepuid, ka võrkotsid, la suta transport. 505 9688.

Kuivad ahja- ja küttepuid (must lepp) veeaga. Tel 554 4507.

Paksud kasepinnad, kuivad kasekotsid (30 cm), 5392 8834.

Paksud leppapinnad, leppakotsid (30 cm), 5390 5039.

LIIV, KRUIUS, KILLUSTIK, MULD, FREESASFALT, vedu. Tel 5639 1234.

Kuivad ahja- ja küttepuid (must lepp) veeaga. Tel 554 4507.

Paksud kasepinnad, kuivad kasekotsid (30 cm), 5392 8834.

Paksud leppapinnad, leppakotsid (30 cm), 5390 5039.

LIIV, KRUIUS, KILLUSTIK, MULD, FREESASFALT, vedu. Tel 5639 1234.

Kuivad ahja- ja küttepuid (must lepp) veeaga. Tel 554 4507.

Paksud kasepinnad, kuivad kasekotsid (30 cm), 5392 8834.

Paksud leppapinnad, leppakotsid (30 cm), 5390 5039.

LIIV, KRUIUS, KILLUSTIK, MULD, FREESASFALT, vedu. Tel 5639 1234.

Kuivad ahja- ja küttepuid (must lepp) veeaga. Tel 554 4507.

Paksud kasepinnad, kuivad kasekotsid (30 cm), 5392 8834.

Paksud leppapinnad, leppakotsid (30 cm), 5390 5039.

LIIV, KRUIUS, KILLUSTIK, MULD, FREESASFALT, vedu. Tel 5639 1234.

Kuivad ahja- ja küttepuid (must lepp) veeaga. Tel 554 4507.

Paksud kasepinnad, kuivad kasekotsid (30 cm), 5392 8834.

Paksud leppapinnad, leppakotsid (30 cm), 5390 5039.

LIIV, KRUIUS, KILLUSTIK, MULD, FREESASFALT, vedu. Tel 5639 1234.

Kuivad ahja- ja küttepuid (must lepp) veeaga. Tel 554 4507.

Paksud kasepinnad, kuivad kasekotsid (30 cm), 5392 8834.

Paksud leppapinnad, leppakotsid (30 cm), 5390 5039.

LIIV, KRUIUS, KILLUSTIK, MULD, FREESASFALT, vedu. Tel 5639 1234.

Kuivad ahja- ja küttepuid (must lepp) veeaga. Tel 554 4507.

Paksud kasepinnad, kuivad kasekotsid (30 cm), 5392 8834.

Paksud leppapinnad, leppakotsid (30 cm), 5390 5039.

LIIV, KRUIUS, KILLUSTIK, MULD, FREESASFALT, vedu. Tel 5639 1234.

Kuivad ahja- ja küttepuid (must lepp) veeaga. Tel 554 4507.

Paksud kasepinnad, kuivad kasekotsid (30 cm), 5392 8834.

Paksud leppapinnad, leppakotsid (30 cm), 5390 5039.

LIIV, KRUIUS, KILLUSTIK, MULD, FREESASFALT, vedu. Tel 5639 1234.

Kuivad ahja- ja küttepuid (must lepp) veeaga. Tel 554 4507.

Paksud kasepinnad, kuivad kasekotsid (30 cm), 5392 8834.

Paksud leppapinnad, leppakotsid (30 cm), 5390 5039.

LIIV, KRUIUS, KILLUSTIK, MULD, FREESASFALT, vedu. Tel 5639 1234.

Kuivad ahja- ja küttepuid (must lepp) veeaga. Tel 554 4507.

Paksud kasepinnad, kuivad kasekotsid (30 cm), 5392 8834.

Paksud leppapinnad, leppakotsid (30 cm), 5390 5039.

LIIV, KRUIUS, KILLUSTIK, MULD, FREESASFALT, vedu. Tel 5639 1234.

Kuivad ahja- ja küttepuid (must lepp) veeaga. Tel 554 4507.

Paksud kasepinnad, kuivad kasekotsid (30 cm), 5392 8834.

Paksud leppapinnad, leppakotsid (30 cm), 5390 5039.

TOORED HALUPOUD 30-60 cm (lepp, must lepp) ja KUIV must lepp veeaga. 517 5783.

Toores m lepp 50 cm 42 €/m; 30 cm 48 €/m. Olemas ka kuiv küttepuid. Margo, 5347 5462.

Voodrilaud.ee, parim hind. 513 2021.

Kuivad küttepuid 4 m kaup ja pildipuid veeaga. Tel 514 4359, Lillemees.

Kuivad pakitud küttekotsid. Vedu tasuta. Tel 5383 9215.

Kvaliteetne HALUPOUD, h al 35 €, 567 9940.

Müüa põrand, voodri- ja ehitustööd. Müüasugused lausad. Veda tasuta. Tel 508 4651.

Müüa suitsuvarsti ja masiniku väikehulgi, kohalolemisega. Tel 5196 2628 või 5351 7414.

Müüa ehitusliku asemetarjali, voodri-, põrand-, terrassilauda ja servamata lauda. Pikkused 3-8 m. Lauside värvimine. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 528 2288.

Müüa küttepuid, ka võrkotsid, la suta transport. 505 9688.

Müüa suitsuvarsti ja masiniku väikehulgi, kohalolemisega. Tel 5196 2628 või 5351 7414.

Müüa ehitusliku asemetarjali, voodri-, põrand-, terrassilauda ja servamata lauda. Pikkused 3-8 m. Lauside värvimine. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 528 2288.

Müüa küttepuid, ka võrkotsid, la suta transport. 505 9688.

Müüa suitsuvarsti ja masiniku väikehulgi, kohalolemisega. Tel 5196 2628 või 5351 7414.

Müüa ehitusliku asemetarjali, voodri-, põrand-, terrassilauda ja servamata lauda. Pikkused 3-8 m. Lauside värvimine. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 528 2288.

Müüa küttepuid, ka võrkotsid, la suta transport. 505 9688.

Müüa suitsuvarsti ja masiniku väikehulgi, kohalolemisega. Tel 5196 2628 või 5351 7414.

Müüa ehitusliku asemetarjali, voodri-, põrand-, terrassilauda ja servamata lauda. Pikkused 3-8 m. Lauside värvimine. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 528 2288.

Müüa küttepuid, ka võrkotsid, la suta transport. 505 9688.

Müüa suitsuvarsti ja masiniku väikehulgi, kohalolemisega. Tel 5196 2628 või 5351 7414.

Müüa ehitusliku asemetarjali, voodri-, põrand-, terrassilauda ja servamata lauda. Pikkused 3-8 m. Lauside värvimine. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 528 2288.

Müüa küttepuid, ka võrkotsid, la suta transport. 505 9688.

Müüa suitsuvarsti ja masiniku väikehulgi, kohalolemisega. Tel 5196 2628 või 5351 7414.

Müüa ehitusliku asemetarjali, voodri-, põrand-, terrassilauda ja servamata lauda. Pikkused 3-8 m. Lauside värvimine. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 528 2288.

Müüa küttepuid, ka võrkotsid, la suta transport. 505 9688.

Müüa suitsuvarsti ja masiniku väikehulgi, kohalolemisega. Tel 5196 2628 või 5351 7414.

Müüa ehitusliku asemetarjali, voodri-, põrand-, terrassilauda ja servamata lauda. Pikkused 3-8 m. Lauside värvimine. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 528 2288.

Müüa küttepuid, ka võrkotsid, la suta transport. 505 9688.

Müüa suitsuvarsti ja masiniku väikehulgi, kohalolemisega. Tel 5196 2628 või 5351 7414.

Müüa ehitusliku asemetarjali, voodri-, põrand-, terrassilauda ja servamata lauda. Pikkused 3-8 m. Lauside värvimine. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 528 2288.

Müüa küttepuid, ka võrkotsid, la suta transport. 505 9688.

Müüa suitsuvarsti ja masiniku väikehulgi, kohalolemisega. Tel 5196 2628 või 5351 7414.

Müüa ehitusliku asemetarjali, voodri-, põrand-, terrassilauda ja servamata lauda. Pikkused 3-8 m. Lauside värvimine. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 528 2288.

Müüa küttepuid, ka võrkotsid, la suta transport. 505 9688.

Müüa suitsuvarsti ja masiniku väikehulgi, kohalolemisega. Tel 5196 2628

6/21/2019 Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avaliku v...

SAARDE VALLA TUULIKUPARKIDE P14, P15 JA P16 DETAILPLANEERINGUTE JA KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ARUANDE EELNÕU AVALIKU VÄLJAPANEKU PIKENDAMINE

Print

Saarde Vallavalitsus teatab Pärnu maakonna Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute eelnõude ja keskkonnamõju strateegilise aruande eelnõu avalikust väljapanekut **kuni 02.07.2019** ja korraldab korduva avaliku väljapaneku tulemuste arutelu **11.07.2019 algusega kl 17.00 Kilingi-Nõmme klubis**. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus kirjalikult avaldada detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kohta arvamust.

Detailplaneeringute ja KSH aruande eelnõuga on avaliku väljapaneku kestel võimalik tutvuda tööpäevadel Saarde Vallavalitsuses (Kilingi-Nõmme linn, Nõmme tn 22) ja Saarde valla veebilehel **www.saarde.ee/detailplaneeringud**

Planeeringuala P14 pindalaga ca 13 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kolme maaüksust: Kurmi-Hansu (71101:004:0144), Kurmi-Merdi (71101:002:0031), Tihemetsa metskond 5 (71101:001:0379). **Planeeringuala P15** pindalaga ca 10,3 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kahte maaüksust: Kera (71101:004:0067) ja Laane (71101:004:0038). **Planeeringuala P16** pindalaga ca 36 ha hõlmab Saarde vallas Tõlla külas nelja maaüksust: Vana-Neitsi (71101:005:0020), Neitsipõllu (71101:005:0061), Noore-Neitsi (71101:005:0028) ja Heiniku (71101:001:0246).

Arvestades Saarde valla üldplaneeringut, Pärnu maakonna planeeringut ja maakonna planeeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringut on planeeringu koostamise eesmärgiks rajada arendusaladele P14, P15 ja P16 tuulepargid.

KSH koostamise eesmärk on arvestada keskkonnakaalutlusi strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ning kehtestamisel, tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja edendada säästvat arengut. Keskkonnamõju ruumilist ulatust

https://saarde.kovtp.ee/et/uudised-ja-teated/-/asset_publisher/PtTBxx5JJUCt/content/saarde-valla-tuulikuparkide-p14-p15-ja-p16-detailplaneering... 1/2

6/21/2019

Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avaliku v...

hinnati lisaks kavandatava tegevuse alale ka ümbritseval alal. KSH koostamise käigus viidi läbi müra ja varjutamise modelleerimine, visualiseeringute koostamine, linnustiku uuringud ja nahkhiirte uuring.

Detailplaneeringute koostamisel on arvesse võetud kõiki KSH eelnõu aruandes esitatud soovitusi ja tingimusi negatiivsete keskkonnamõjude vältimiseks ja leevendamiseks, ühtlasi kohustust rakendada parimat võimalikku tehnikat ning KSH eelnõu aruandes toodud seiremeetmeid.

Detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eelnõu koostaja on Hendrikson & Ko OÜ (Raekoja plats 8, 51004 Tartu). Detailplaneeringu koostaja kontaktisik on Merlin Kalle, tel 502 5549. KSH aruande eelnõu koostaja kontaktisik on Riin Kutsar, tel 526 9962.

Arendajaks on Tuulepealne Maa OÜ (Puisniidu 41-8, Tiskre küla, Harku vald, 76916 Harju maakond) Kontaktisik: Sven Aasa, e-post: sven.aasa@gmail.com

Otsustaja, detailplaneeringute ja KSH koostamise korraldaja on Saarde Vallavalitsus (Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, 86304 Pärnu maakond) Kontaktisik: Martti Rooden, e-post: martti.rooden@saarde.ee tel 44 90139

18.06.2019

MULGI VALD

EST

PÄRNU MAAKONNA SAARDE VALLA TUULIKUPARKIDE P14, P15 JA P16 DETAILPLANEERINGUTE EELNÕUDE JA KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE ARUANDE EELNÕU AVALIKU VÄLJAPANEK

[« Tagasi](#)

Saarde Vallavalitsus teatab Pärnu maakonna Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute eelnõude ja keskkonnamõju strateegilise aruande eelnõu avaliku väljapaneku pikendamisest kuni 02.07.2019 ja korraldab korduva avaliku väljapaneku tulemuste arutelu 11.07.2019 algusega

HENDRIKSON & KO

kl 17.00 Kilingi-Nõmme klubis. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus kirjalikult avaldada detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kohta arvamust.

Detailplaneeringute ja KSH aruande eelnõuga on avaliku väljapaneku kestel võimalik tutvuda tööpäevadel Saarde Vallavalitsuses (Kilingi-Nõmme linn, Nõmme tn 22) ja Saarde valla veebilehel <https://saarde.kovtp.ee>

Planeeringuala P14 pindalaga ca 13 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kolme maaüksust: Kurmi-Hansu (71101:004:0144), Kurmi-Merdi (71101:002:0031), Tihemetsa metskond 5 (71101:001:0379). Planeeringuala P15 pindalaga ca 10,3 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kahte maaüksust: Kera (71101:004:0067) ja Laane (71101:004:0038). Planeeringuala P16 pindalaga ca 36 ha hõlmab Saarde vallas Tõlla külas nelja maaüksust: Vana-Neitsi (71101:005:0020), Neitsipõllu (71101:005:0061), Noore-Neitsi (71101:005:0028) ja Heiniku (71101:001:0246).

Arvestades Saarde valla üldplaneeringut, Pärnu maakonna planeeringut ja maakonna planeeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringut on planeeringu koostamise eesmärgiks rajada arendusaladele P14, P15 ja P16 tuulepargid.

KSH koostamise eesmärk on arvestada keskkonnakaaluatlusi strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ning kehtestamisel, tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja edendada säästvat arengut. Keskkonnamõju ruumilist ulatust hinnati lisaks kavandatava tegevuse alale ka ümbritseval alal.

KSH koostamise käigus viidi läbi müra ja varjutamise modelleerimine, visualiseeringute koostamine, linnustiku uuringud ja nahkhiirte uuring.

Detailplaneeringute koostamisel on arvesse võetud kõiki KSH eelnõu aruandes esitatud soovitusi ja tingimusi negatiivsete keskkonnamõjude vältimiseks ja leevendamiseks, ühtlasi kohustust rakendada parimat võimalikku tehnikat ning KSH eelnõu aruandes toodud seiremeetmeid.

Detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eelnõu koostaja on Hendrikson & Ko OÜ (Raekoja plats 8, 51004 Tartu). Detailplaneeringu koostaja kontaktisik on Merlin Kalle, tel 502 5549. KSH aruande eelnõu koostaja kontaktisik on Riin Kutsar, tel 526 9962.

Arendajaks on Tuulepealne Maa OÜ (Puisniidu 41-8, Tiskre küla, Harku vald, 76916 Harju maakond) Kontaktisik: Sven Aasa, e-post: sven.aasa@gmail.com

Otsustaja, detailplaneeringute ja KSH koostamise korraldaja on Saarde Vallavalitsus (Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, 86304 Pärnu maakond) Kontaktisik: Martti Rooden, e-post: martti.rooden@saarde.ee tel 44 90139

Tweet

Meeldib 0

Saarde vald

EST

TEADE AVALIKU ARUTELU ÄRAJÄTMISEST « Tagasi

Teade Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, ja P16 detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu korduva avaliku arutelu ärajätmise kohta.

Saarde Vallavalitsus teatab, et Pärnu maakonna Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute eelnõude ja keskkonnamõju strateegilise aruande eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste korduv arutelu 11.07.2019 algusega kl 17.00 Kilingi-Nõmme klubis **jääb ära** seoses vajadusega viia läbi täiendavad uuringud.

Täiendav info:

Detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eelnõu koostaja on Hendrikson & Ko OÜ (Raekoja plats 8, 51004 Tartu). Detailplaneeringu koostaja kontaktisik on Merlin Kalle, e-post merlin@hendrikson.ee, tel 502 5549. KSH aruande eelnõu koostaja kontaktisik on Riin Kutsar, e-post riin@hendrikson.ee, tel 526 9962.

Arendajaks on Tuulepealne Maa OÜ (Puisniidu 41-8, Tiskre küla, Harku vald, 76916 Harju maakond) Kontaktisik: Sven Aasa, e-post: sven.aasa@gmail.com

Otsustaja, detailplaneeringute ja KSH koostamise korraldaja on Saarde Vallavalitsus (Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, 86304 Pärnu maakond) Kontaktisik: Martti Rooden, e-post: martti.rooden@saarde.ee tel 44 90139

04.07.2019

Tweet

Meeeldib 0

MULGI VALD

EST

[« Tagasi](#)

TEADE SAARDE VALLA TUULIKUPARKIDE P14, P15, JA P16 DETAILPLANEERINGUTE JA KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ARUANDE EELNÕU KORDUVA AVALIKU ARUTELU ÄRAJÄTMISE KOHTA

Saarde Vallavalitsus teatab, et Pärnu maakonna Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute eelnõude ja keskkonnamõju strateegilise aruande eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste korduv arutelu 11.07.2019 algusega kl 17.00 Kilingi-Nõmme klubis **jääb ära** seoses vajadusega viia läbi täiendavad uuringud.

Täiendav info:

Detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eelnõu koostaja on Hendrikson & Ko OÜ (Raekoja plats 8, 51004 Tartu). Detailplaneeringu koostaja kontaktisik on Merlin Kalle, e-post merlin@hendrikson.ee , tel 502 5549. KSH

HENDRIKSON & KO

aruande eelnõu koostaja kontaktisik on Riin Kutsar, e-post riin@hendrikson.ee , tel 526 9962.

Arendajaks on Tuulepealne Maa OÜ (Puisniidu 41-8, Tiskre küla, Harku vald, 76916 Harju maakond) Kontaktisik: Sven Aasa, e-post: sven.aasa@gmail.com

Otsustaja, detailplaneeringute ja KSH koostamise korraldaja on Saarde Vallavalitsus (Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, 86304 Pärnu maakond) Kontaktisik: Martti Rooden, e-post: martti.rooden@saarde.ee tel 44 90139

Tweet

Meeldib 0

11/5/2019

Saarde vallas tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute eelnõude ja KSH aruande eelnõu täiendav avalik väljapanek ning t...

Saarde vald

EST

SAARDE VALLAS TUULIKUPARKIDE « Tagasi P14, P15 JA P16 DETAILPLANEERINGUTE EELNÕUDE JA KSH ARUANDE EELNÕU TÄIENDAV AVALIK VÄLJAPANEK NING TÄIENDAVA AVALIKU VÄLJAPANEKU TULEMUSTE ARUTELU

Saarde Vallavalitsus teatab, et korraldab Pärnu maakonnas Saarde vallas tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute eelnõude ja KSH aruande eelnõu täiendava avaliku väljapaneku 07.10.2019 kuni 21.10.2019 ning korraldab täiendava avaliku väljapaneku tulemuste arutelu 22.10.2019 algusega kl 17.00 Kilingi-Nõmme klubis.

Detailplaneeringute ja KSH aruande eelnõuga on avaliku väljapaneku kestel võimalik tutvuda Saarde valla kodulehel **<https://saarde.kovtp.ee/>**

Detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eelnõu koostaja on Hendrikson & Ko OÜ (Raekoja plats 8, 51004 Tartu). Detailplaneeringu koostaja kontaktisik on Merlin Kalle, tel 502 5549. KSH aruande eelnõu koostaja kontaktisik on Riin Kutsar, tel 526 9962.

Arendajaks on Tuulepealne Maa OÜ (Puisniidu 41-8, Tiskre küla, Harku vald, 76916 Harju maakond). Kontaktisik: Sven Aasa, e-post: sven.aasa@gmail.com

Otsustaja, detailplaneeringute ja KSH koostamise korraldaja on Saarde Vallavalitsus (Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, 86304 Pärnu maakond). Kontaktisik: Martti Rooden, e-post: **martti.rooden@saarde.ee** tel 44 90139.

https://saarde.kovtp.ee/uudised-ja-teated/-/asset_publisher/xdikigP1bz1P/content/saarde-vallas-tuulikuparkide-p14-p15-ja-p16-detailplaneeringut... 1/2

HENDRIKSON & KO

11/5/2019 Saarde vallas tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute eelnõude ja KSH aruande eelnõu täiendav avalik väljapanek ning t...

07.10.2019

https://saarde.kovtp.ee/uudised-ja-teated/-/asset_publisher/xdikigP1bz1P/content/saarde-vallas-tuulikuparkide-p14-p15-ja-p16-detailplaneeringut... 2/2

11/5/2019

Saarde Vallavalitsus teatab - Otsing - Mulgi vald

EST

SAARDE VALLAVALITSUS TEATAB « Tagasi

Saarde Vallavalitsus teatab, et korraldab Pärnu maakonnas Saarde vallas tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringute eelnõude ja KSH aruande eelnõu täiendava avaliku väljapaneku 07.10.2019 kuni 21.10.2019 ning korraldab täiendava avaliku väljapaneku tulemuste arutelu 22.10.2019 algusega kl 17.00 Kilingi-Nõmme klubis.

Detailplaneeringute ja KSH aruande eelnõuga on avaliku väljapaneku kestel võimalik tutvuda Saarde valla kodulehel **<https://saarde.kovtp.ee/>**

Detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eelnõu koostaja on Hendrikson & Ko OÜ (Raekoja plats 8, 51004 Tartu). Detailplaneeringu koostaja kontaktisik on Merlin Kalle, tel 502 5549. KSH aruande eelnõu koostaja kontaktisik on Riin Kutsar, tel 526 9962. Arendajaks on Tuulepealne Maa OÜ (Puisniidu 41-8, Tiskre küla, Harku vald, 76916 Harju maakond).

https://mulgivald.ee/otsing?p_p_auth=1VDUeAt3&p_p_id=101&p_p_lifecycle=0&p_p_state=maximized&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&... 1/2

11/5/2019

Saarde Vallavalitsus teatab - Otsing - Mulgi vald

Kontaktisik: Sven Aasa, e-post: sven.aasa@gmail.com Otsustaja, detailplaneeringute ja KSH koostamise korraldaja on Saarde Vallavalitsus (Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, 86304 Pärnu maakond). Kontaktisik: Martti Rooden, e-post: martti.rooden@saarde.ee tel 44 90139.

https://mulgivald.ee/otsing?p_p_auth=1VDUeAt3&p_p_id=101&p_p_lifecycle=0&p_p_state=maximized&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&... 2/2

Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu täiendava avaliku arutelu protokoll

Aeg: 22.10.2019

Koht: Kilingi-Nõmme klubi

Algus: 17:00

Lõpp: 18:35

Osalejate nimekiri on lisatud protokolli lõppu.

Päevakord:

- 1) Sissejuhatus
- 2) Ülevaade KSH protsessist
- 3) KSH aruande eelnõu järeldused
- 4) Avalikul väljapanekul laekunud ettepanekud
- 5) Arutelu, küsimused

1. Saarde valla abivallavanem **Martti Rooden** ütleb avasõnad.
2. **Riin Kutsar** (Hendrikson&Ko, juhtekspert) annab ülevaate KSH senisest käigust ja KSH protsessist.
3. **Riin Kutsar** teeb kokkuvõtte KSH olulisematest järeldustest ja täiendustest, mis on KSH aruande eelnõusse ja detailplaneeringutesse tehtud pärast esimest avalikku arutelu (rohevõrgustiku temaatika, muudatused seoses täiendava info laekumisega jmt).

Veiko Kärbla (Hendrikson &Ko, müra/varjutuse ekspert) annab ülevaate kavandatavate tuulikute poolt tekitatavatest visuaalsetest mõjudest erinevatel lahendusetappidel. Samuti annab Veiko ülevaate tuulikute müra modelleerimise ning varjutamise modelleerimise tulemustest, sh erinevate tuulikute arvu ja kõrguse korral.

Riin Kutsar toob välja KSH alternatiivide hindamise tulemused ning KSH järeldused.

4. **Riin Kutsar** annab ülevaate KSH avalikel väljapanekutel laekunud kirjadest ja ettepanekutest ning omapoolse vastuse/kommentaari nende.

Sven Aasa (Tuulepealne Maa OÜ, arendaja esindaja) räägib võimalikest kompensatsioonimehhanismidest kohalikule kogukonnale, milleks on kokkuleppel omavalitsusega moodustatavale MTÜ-le tehtud summa iga-aastane eraldamine vastaval toodetud elektrile. Selliselt on tehtud ka teistes Eestis töösolevates tuuleparkides.

5. Arutelu ja küsimused.

Veiko Kuusik küsib, et kui maakonnaplaneeringu teemaplaneeringus oli määratud 2 km puhver aladele, kus on I kaitsekategooria kotka elupaigad, ei tohiks arendada selliste häirivate teguritega tegevust nagu tuulepark, siis oli teada juba 2 pesa asukoht, miks käesolevad detailplaneeringud üldse algatati?

Riin Kutsar: Pärnu maakonnaplaneeringu teemaplaneering ei seadnud tingimusi edasiseks...

Raivo Endrekson: Pärnu maakonnaplaneeringu teemaplaneering 2013 seadis, see on kaaskirjas juures, et neid samu tingimusi tuleb rakendada.

Veiko Kuusik: ja soovitus on 2-5 km uuringuid teha.

Riin Kutsar: see oli toona valikukriteerium, et keskkonna ja inimeste heaolu tagada; aeg läheb edasi, me ei tea kuidas loodus käitub ja võibki täiendavaid liike tulla peale, mida oleme selle töö kaigus püüdnud arvestada. Ka elamute puhul arvestati puhvriks 1 km. Praegune praktika on edasi liikunud, et seda 2 km tingimusega enam ei arvestata, sest ainult vahemaa ei ole tingimus, mis määrab mõju, vaid ikka iga konkreetse liigi elupaiga tingimused ning see, kus ta liigub, et temale see mõju oleks välistatud.

Veiko Kuusik: uus pesa, mis nüüd tekkis. Põhjapoolne tuulik on ära võetud, aga teine on ju tal kohe kõrval.

Riin Kutsar: me oleme võtnud väike-konnakotka liigieksperti arvamuse ning sama ekspert on koostanud väike-konnakotka kaitse-eeskirja. Tema on analüüsinud ja hinnanud, et põhjapoolseim tuulik tuleb välistada, teiste tuulikutega võib edasi minna, aga jätkub seire nii praegu, ehitamise kui kasutamise ajal, kuidas see konkreetne liik seal käitub. Hilisem oma ala ekspertide monitoorimine on väga oluline ettevaatuspõhimõte. Meie eesmärk on tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja olemegi kaasanud oma ala eksperte ja töö tugineb nende hinnangule.

Veiko Kuusik: aga pikaajaliselt võiks vaadelda enne, kui neid teha.

Riin Kutsar: mis on pikaajaline? Kas pikaajaline vaatlus annab selle tulemuse? Selle töö raames on tehtud erinevaid linnustike uuringuid: haudelinnustiku, väike-konnakotka uuringud. Ka uue pesa leidmisel arvestati kohe sellega, pandi töö seisma, kaasati ekspert hinnangu saamiseks ja korrigeeriti aruannet.

Aavo Tursk lisab nahkhiirte teemal, et tuuliku laba on maapinnast ca 70-80 m, milline nahkhiir lendab 70-80 m kõrgusel? Lendavad ikka 30-40 m kõrgusel. Kas reaalselt hakkavad nad nii kõrgel hukkuma.

Riin Kutsar: on teada, et nahkhiired koonduvad tuuliku laba valguse peale ning kui see teema on, siis igaks juhaks teemat käsitletakse. Muu maailma praktika on, et kui nahkhiirte puhul toitumisasasid jääb väheks ning neile valgus tähistab toidulauda, võivad nad alale tulla ja mõningal määral hukkuda, kuid jah üldjoontes nahkhiired nii kõrgel ei lenda. Nahkhiirte uuringu tulemused on aruandes kajastatud ning vastavalt sellel nahkhiirte osas meetmeid seada pole vaja. Ala P15 oli nahkhiirte poolest kõige tundlikum, kuid enamusele sinna kavandatud tuulikutele tõmbas kriipsu peale linnustiku uuring.

Veiko Kuusik: millised on leevendusmeetmed, näit kui saab teatud hulk kotkaid surma?

Riin Kutsar: kasutamiseaegselt on vältimispõhimõte. Me monitoorime ja on ette kirjutatud, et seda peab oma valdkonna ekspert tegema. Seejärel annab hinnangu, kas ja kuidas peaks mingeid meetmeid kasutusele võtma. Ka rahvusvaheliselt on kasutusel järjepidev monitoorimine, et selgeks teha, kas tuulik võib maksimaalse aja töötada. Ka lindude puhul jälgitakse lennukõrgust ning ümbruskaudset maakasutust ning mida liik elupaigana vajab, kus on ta toidulaud jne.

Veiko Kuusik: kas pole otstarbekas kohe see uuring ära teha ja siis polegi probleeme?

Riin Kutsar: monitooritakse pidevalt, ka praegu ning saab KKA-le teabe esitada ja koheselt arvesse võtta, oma ala ekspert annab teada, millised meetmed tuleb kasutusele võtta. KKA saab vajadusel tegevusi keelata. Viimane väike-konnakotka kaitse-eeskiri ütleb, et linnu seisund on viimastel aastatel Eestis oluliselt paranenud. Monitooring annabki vastused.

Alati on proportsionaalsuse küsimus, mida on mõistlik alguses uurida, mida järgmistes etappides. Seda teavadki oma valdkonna spetsialistid, keda oleme oma töösse kaasanud. Väike-konnakotka kaitse-eeskirja koostaja on olnud kaasatud ja andnud hinnangu, et alal P16 tuleb 1 tuulik välistada ja teiste puhul on järelmonitooring. Ja alati saab sõna sekka öelda kaitseala valitseja, kes on Keskkonnaamet.

Veiko Kuusik uurib, kuidas mõjuvad tuulikud mesilastele, kimalastele? Mujal maailmas tolmeldajaid väheks jäänud, infraheli mõju neile.

Riin Kutsar: oma töödes tugineb muu maailma praktikale, kus neid aspekte pole välja toodud, keskendutakse siiski olulisele mõjule. Tolmeldajatele mõju ei avaldu, kuna maakasutus jääb samaks ja kõrgusmastaap on erinev. Putukatele infraheli ei mõju, seda teemat on uuritud.

Veiko Kärbla: mesilastel tuulikutega seost pole leitud. Kui mingites piirkondades on mesilasi vähemaks jäänud, on leitud, et mingil perioodil kasutati pestitsiide. Mis faktor tuuliku puhul võiks olla, mis mesilase tapab?

Toomas Aab: see kõik ei välista kimalasi uurimast, kellel selleks soov. Aga, kas mõni kotkaurija vmt on öelnud, et väike-konnakotkas kolib ära tuuliku lähedalt, et näit hiired vmt kaovad ära selles piirkonnas (Vibratsiooni tõttu) ning kotkas kolib veidi eemale? Või ta läheb enesetapvalt tuulikusse sisse ja saab surma?

Riin Kutsar: konnakotkal on kõige olulisem elupaik ehk metsa vanus. Kui metsa vanuseline koosseis muutub mingil määral, leitakse uued elupaigad. Aga mõjutavad ka häiringud, kuid väike-konnakotkas talub häiringuid suhteliselt hästi.

Tõnu Pärn: tuulikute alla põllumajandusliku tegevuse jätkamine, kuidas tagatakse, et seal pole looduslik rohuma, vaid midagi muud?

Riin Kutsar: see oli soovituslik preventatiivne meede. Siin saab arendaja maaomanikega sõlmida leppeid.

Raivo Endrekson: olles 31 aastat kotkastega tegelenud ja igal aastal Pärnumaa kotkapesad üle kontrollinud saab öelda, et konnakotkal ei olnud see aasta hea aasta, kuna 50-st kontrollitud pesast oli vaid 5-s poeg. Ka Mälgandi pesas oli sel aastal poeg. Aga jah, kotkad kolivadki. Minu seisukoht on endiselt see, et detailplaneeringu algatamisel oleks endiselt pidanud lähtuma Pärnumaa tuuleenergeetika teemaplaneeringust. Me kohtume KKA laua taga kuskil eraldi.

Riin Kutsar: selle kohta on jah tõenäoliselt eriarvamus ja ma nägin, et olite sellekohase kirja saatnud täna, kuid ei jõudnud sellega tutvuda, kuna see laekus vahetult enne arutelu.

Aavo Tursk lisab, et temal kui maaomanikul on elupaikadest jm põhjustatud kitsendustega keeruline maad kasutada ja iga uue pesa leidmine ei ole maaomanikule rõõm.

Riin Kutsar: maad juurde ei teki ja tulebki leida kompromissid ühise ruumi kasutamiseks. Peab laiemalt mõtlema ka säästva arengu aspekti. Peame leidma kaitseala valitsejaga ühise arusaama teemaga edasiminekuks.

Veiko Kuusik uurib, kas maakaablitel võiks olla mõju.

Riin Kutsar vastab, et maakaablite mõju uuritakse kaitstavatele loodusobjektidele ning muul moel nendega ei tegeleta. Olulist mõju nende puhul ei ole.

Raivo Endrekson: kuidas on mõju sidele, selle kvaliteedile tuuleparkidel?

Sven Aasa: ei ole olnud kurtmist tuulikute lähedal, et sidelevi halveneks.

Raivo Endrekson: vahemärkus, et sel sügisel leiti Varbla tuulepargis tuuliku alt hukkunud merikotkas. Teadaolevalt kolmas kotkas, kes on tuuliku läbi hukka saanud.

Riin Kutsar räägib järgnevatest tegevustest KSH aruandega ning tänab osalejaid ja lõpetab koosoleku.

Protokollis: Merlin Kalle

SAARDE VALLA TUULIKUPARKIDE P14, P15 JA P16 DETAILPLANEERINGUTE JA
KESKKONNAMOJU STRATEEGILISE HINDAMISE ARUANDE EELNÕU TÄIENDAVA
AVALIKU VÄLJAPANEKU TULEMUSTE AVALIKUSTAMISE ARUTELUST OSAVÕTJATE NIMEKIRI

KILINGI-NÕMME KLUBI
22.10.2019. A KELL 17.00

NR	NIMI	ROLL / AMET	E-POST, TELEFON
1.	Tõnu PARN	VALIJA ELANIK	Tõnu.PARN@6mail.ee, 6772/56983116
2.	Jenve Loit	penstionär	ilme.Loit1@hotmail.ee 5149239
3.	Õu dohn	-"	
4.	Rein dohn	-"	tel. 566754177
5.	Margo Loit	-"	5664772
6.	Sven Aasa	Arendaja inidaja	5028386
7.	Mariti Reodin	Saarde VV	mariti.reodin@saarde.ee
8.	KAI SAKALA	SAARDE VV	KAI.SAKALA@SAARDE.EE
9.	Veiko Kirsbla	Hendriksoni K.	veiko@hendrikson.ee
10.	Merilin Halli	Oli Hendriksoni 2 ko	merilin@hendrikson.ee
11.	Riin Vutsan	õu Hendriksoni	riin@hendrikson.ee
12.	Avo Tuvon	Saarde valla elanik	avo689@gaia.ru.com
13.	VILU RUUSMANN	Valla elanik	villu.ruusmann@gmail.com
14.	LEND ULO	Õu v. elanik	5164665
15.	KADA LEND	Mukgi v. kodanik	kajalend@hot.ee

16.	Jüri Palu	Märu Põhmes	5168720
17.	Raimo Eide	Kodanik	naisorikumar @ gmail, com
18.	Reiko Kuusik	Kodanik	5174487
19.	GRETA KUUSIK	KODANIK	53316823
20.	NERILI ZACH	KODANIK	53558014
21.	Andrieta Huvast	Kodanik	53776796
22.	Siim Lää	Mulgi valla	siim120 @ gmail.com
23.	Kalle Tammoja	Mulgi valla	kalltammoja @ gmail.com
24.	Raid Kuusik	Kodanik	raid.kuusik @ gmail.com
25.	Uusis Kuusik	Kodanik	uusis.kuusik.1983 @ gmail.com
26.	TOOMAS AAB	Kodanik	toomas @ mettagrupp.ee
27.	OLIVER ZIEGEN	GEITI ENERGIAT	OLIVER.ZIEGEN @ ENERGIAT.EE
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			

MAANTEEAMET

Saarde Vallavalitsus
info@saarde.ee

Teie 19.11.2019 nr 7-7/1531

Meie 28.11.2019 nr 15-2/19/20958-4

Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, ja P16 detailplaneeringute kooskõlastamine

Olete esitanud Maanteeametile kooskõlastamiseks Pärnu maakonna Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringud alal P14, P15 ja P16. Tuulikuparkide P14, P15 ja P16 arendusalad on kehtestatud Pärnu maakonna planeeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringuga, mille koostamine toimus koostöös Maanteeametiga. Planeeringualad asuvad riigiteedest üle 700 m kaugusel, kuid hõlmavad olemasolevaid juurdepääsuteid riigiteedele nr 92 Tartu - Viljandi - Kilingi-Nõmme ja 6 Valga-Uulu.

Võttes aluseks Planeerimisseaduse, Ehitusseadustiku ning Maanteeameti põhimääruse, **kooskõlastame** Hendrikson & Ko tööd nr 2741/16 „Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P14“, nr 2741/16 „Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P15“, nr 2741/16 „Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P16“.

Kõik riigitee kaitsevööndisse kavandatud ehitusloa kohustusega tööde projektid tuleb esitada Maanteeametile nõusoleku saamiseks. Ristumiskoha puhul tuleb taotleda EhS § 99 lg 3 alusel Maanteeametilt nõuded ristumiskoha projekti koostamiseks.

Käesolev kooskõlastus kehtib 2 aastat käesoleva kirja välja andmise kuupäevast. Tähtaja möödumisel tuleb planeering Maanteeametile esitada lähteseisukohtade uuendamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Marek Lind
juhtivspetsialist
taristu teenuste osakond

Lisad: Detailplaneeringute P14, P15 ja P16 juurdepääsu skeemid

Anna Palusalu
58507716 Anna.Palusalu@mnt.ee

Teelise 4 / 10916 Tallinn / 6119 300 / Registrikood 70001490 / www.mnt.ee /
info@mnt.ee, 620 1200 (kliendiinfo) / maantee@mnt.ee; 611 9300 (teedealased küsimused)

PÄÄSTEAMET

Eiko Tammist
Saarde Vallavalitsus
info@saarde.ee

Teie: 19.11.2019 nr 7-7/1531

Meie: 05.12.2019 nr 7.2-3.4/13321-2

**Taotlus Saarde valla tuulikuparkide P14,
P15, P16 detailplaneeringute ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
(KSH) aruande eelnõu koostamine**

Austatud Eiko Tammist

Päästeseaduse § 5 lg 1 p 7 alusel annab Päästeameti Lääne päästekeskus koostööstuse OÜ Hendrikson & Ko, poolt koostatud töö nr 2741/16 Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõule.

Päästeameti Lääne päästekeskus teeb ettepaneku sisse kanda KSH aruandesse alljärgnevad ettepanekud, mis lahendatakse planeeringu edasistes etappides:

1. Leevendusmeetmed, mis võetakse kasutusele käigukastis oleva õli sattumise vältimiseks pinnasesse .
2. Leevendusmeetmed, mis võetakse kasutusele tulekahju tekkimise korral metsa-ja maastikutulekahjude ning tuuliku kustutamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Margo Kubjas
Ohutusjärelevalve büroo
nõunik
Lääne päästekeskus

Lääne päästekeskus / Pikk 20a / 80013 Pärnu / 444 7800 / laane@rescue.ee / www.paasteamet.ee /
Registrikood 70000585

2 (2)

Margo Kubjas
+372 4549762
margo.kubjas@rescue.ee

KAITSEMINISTEERIUM

Saarde Vallavalitsus
Nõmme tn 22
Kilingi-Nõmme
Saarde vald
86304 Pärnumaa

Teie 19.11.2019 nr 7-7/1531

Meie 09.12.2019 nr 12-3/19/4645

Saarde valla tuuleparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute ja (KSH) aruande eelnõu koostööstamine

Olete esitanud Kaitseministeeriumile koostööstamiseks Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu.

Kaitseministeerium on tutvunud esitatud materjaliga ning koostööstab alade P15 ja P16 detailplaneeringute ja KSH aruande eelnõu märkusteta.

Ala P14 osas koostööstab Kaitseministeerium tuulikupargi detailplaneeringu ja KSH eelnõu tingimusel, et elektrituulikute asukohad viiakse vastavusse dokumendis "OÜ Hendrikson & Ko poolt koostatud dokumendis „Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute keskkonnamõjude strateegiline hindamine VTK“, versioon 18.08.2017 /// TÖÖ NR 2741/16" joonisel 3.1 esitatud asukohtadega.

Elektrituulikute koordinaadid:

6 – X=566708,6; Y=6452225,1

7 – X=567180,6; Y=6452429,8

8 – X=567088,6; Y=6452727,7.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Sang

Kaitseinvesteeringute osakonna juhataja

Sakala 1 / 15094 Tallinn / 717 0022 / kantslei@kaitseministeerium.ee / www.kaitseministeerium.ee
Registrikood 70004502

Mati Kupper 7170225
Mati.Kupper@kaitseministeerium.ee

2 (2)

MAA-AMET

Eiko Tammist
Saarde Vallavalitsus
info@saarde.ee

Teie 19.11.2019 nr 7-7/1531

Meie 11.12.2019 nr 6-3/19/17536-3

**Saarde valla tuuleenergeetika
detailplaneeringud aladel P14, P15 ja
P16 ning keskkonnamõju strateegilise
hindamise aruande eelnõu**

Austatud härra Tammist

Olete edastanud Maa-ametile 19.11.2019 kirjaga nr 7-7/1531 kooskõlastamiseks Pärnu maakonna Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringud aladel P14, P15 ja P16 ning keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande eelnõu.

Detailplaneeringud on algatatud alal P14 Saarde Vallavolikogu 12.10.2016 otsusega nr 28, alal P15 Saarde Vallavolikogu 12.10.2016 otsusega nr 29 ja alal P16 Saarde Vallavolikogu 12.10.2016 otsusega nr 30. Detailplaneeringute raames algatati keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 alusel KSH. Tulenevalt asjaolust, et tuulikupargid asetsevad ruumiliselt lähedikkude ja tegemist on eesmärgilt ja tegevuselt samasisuliste projektidega ühildati keskkonnamõju hindamise protsessid. Kõigile kolmele tuulepargile viidi ühe protsessina läbi KSH menetlusprotsess, mis käsitles kõiki kolme planeeringuala. Detailplaneeringutega kavandatud elektrituulikute rajamine on vastavuses Pärnu maakonnaplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringuga (kehtestatud Pärnu maavanema 21.11.2013 korraldusega nr 646), mille raames on välja töötatud elektrituulikute arendamiseks sobivad alad.

Oleme edastatud dokumendid läbi vaadanud ning Maa-ametil ei ole puutumust aladega P14 ja P15 Saarde vallas Kamali külas. Saarde valla Tõlla küla tuuleenergeetika detailplaneeringu arenduspiirkonda alal P16 on haaratud Heiniku (kü 71001:001:0246) kinnisasi, mille riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Maa-amet. Tuulikupargi elektrivarustuse tagamiseks on 20 kV maakaabelliin planeeritud Heiniku kinnisasja põhja ja ida piiril asuva olemasoleva tee äärde. Tuulikute side tagamiseks on kavandatud kiudoptiline valguskaabel, mis paigutatakse samasse trassi elektrikaablitega. Planeeritavatele tehnovõrkudele on ette nähtud isiklikud kasutusõigused kaitsevööndite ulatuses (võrgu-) valdajate kasuks. Maaüksused planeeritud tuulikute ümbruses jäävad kasutusele olemasoleva põllumajandusliku maana.

Mustamäe tee 51 / 10621 Tallinn / 665 0600 / maaamet@maaamet.ee / www.maaamet.ee
Registrikood 70003098

Maa-ametil ei ole vastuväiteid Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu lahendusele alal P16 ja KSH aruande eelnõule. Palume hoida Maa-ametit kursis detailplaneeringu edasise menetlemisega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristi Kivimaa

maatoimingute osakonna planeeringute ja ehitusprojektide büroo juhataja

Kaili Ojaperv
675 0132 kaili.ojaperv@maaamet.ee

PÕLLUMAJANDUSAMET

Saarde Vallavalitsus
info@saarde.ee

Teie: 19.11.2019 nr 7-7/1531

Meie: /kuupäev digiallkirjas/
nr 14.5-1/2167-1

**Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16
detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise
hindamise aruande eelnõu koostööstamine.**

Austatud Eiko Tammist

Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute koostööstamise alused § 2 lg 2 ning Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 42 lg 2 alusel esitas Saarde Vallavalitsus Põllumajandusametile koostööstamiseks Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringud ja planeeringute keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu.

Planeeringutega kavandatakse Saarde valda kolme tuulepargi rajamist, kaks Kamali ja üks Tõlla külla. Planeeringute alad asuvad maaparandussüsteemide maa-alal. Planeeringutes on kajastatud info maaparandussüsteemide kohta. Samuti on ära märgitud, et maaparandussüsteemi reguleeriv võrk peab nõuetekohaselt toimima ka pärast planeeringute alal muudatuste tegemist (tuulikute ehitamist, juurdepääsuteede ja maakaablite rajamist).

Põllumajandusamet koostööstab Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringud ja Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 P16 detailplaneeringute keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu (koostaja OÜ Hendrikson & Ko, töö nr 2741/16, Tallinn-Tartu 2019).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Riho Erismaa
peaspetsialist-koordinaator
Põllumajandusamet Lääne regioon

Kadri Prikk
e-post: kadri.prikk@pma.agri.ee

P. Kerese 4/ 80010 Pärnu/ parnu@pma.agri.ee/ www.pma.agri.ee
Registrikood 70000071

TERVISEAMET

Saarde Vallavalitsus
info@saarde.ee

Teie: 19.11.2019 nr 7-7/1531
Meie: 17.12.2019 nr 9.3-1/19/6811-2

Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringud ja nende keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruanne

Esitasite Terviseameti lääne regionaalosakonnale kooskõlastamiseks Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringud ja nende keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande.

Saarde Vallavolikogu algatas 12.10.2016 otsustega nr 28 („Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu algatamine alal P14“); nr 29 („Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu algatamine alal P15“) ja nr 30 („Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu algatamine alal P16“) detailplaneeringud. Detailplaneeringute raames algatati keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 alusel keskkonnamõjude strateegiline hindamine. Tulenevalt asjaolust, et tuulikupargid asetsevad ruumiliselt lähedikkude ja tegemist on eesmärgilt ja tegevuselt samasisuliste projektidega ühildati keskkonnamõju hindamise protsessid. Kõigile kolmele tuulepargile viidi ühe protsessina läbi KSH menetlusprotsess, mis käsitles kõiki kolme detailplaneeringu ala.

Detailplaneeringute eesmärgiks on planeerida elektrituumikute asukohad, välja selgitada planeeringute elluviimise võimalused, vajadusel jagada maaüksused kruntideks ja määrata katastriüksustele sihtotstarbed, ehitusõigused ja hoonestusalad. Selgitada välja juurdepääsuteede asukohad ja servituutide vajadused ning teede avalikuks kasutamiseks määramise vajadus. Määrata tehnorajatiste ja –võrkude asukohad, haljastuse ja heakorrastuse põhimõtted, kuritegevuse riski vähendavad tingimused. Seada keskkonnatingimusi tagavad nõuded (kiirgus, müra, vibratsioon, visuaalne reostus, insulatsioon ning muud keskkonnatingimused).

KSH eesmärgiks on analüüsida kolme tuulikupargi detailplaneeringu elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõjusid, töötada välja meetmed ebasoodsate mõjude leevendamiseks.

Tuulepealne maa OÜ kavandab Pärnumaale Saarde valda kolme tuulepargi rajamist, millest kaks asuvad Kamali ja üks Tõlla külas. Kõigi kolme tuulepargi asukohavaliku puhul on lähtutud Pärnu maakonna planeeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu raames välja töötatud soovistest. Kavandatavad tuulepargid on planeeritud asukohtadesse, mida teemaplaneering näeb võimalike tuuleenergeetika arendamise piirkondadena – need on Kamali külas arenduspiirkonnad P14 ja P15 ning Tõlla külas arenduspiirkond P16.

Kõigi kolme DP puhul on kavandatud samane tuulikute ehituslik ja tehniline lahendus. Tuulikud paigaldatakse kuni 600 m² suurusele vundamendile, mille kõrgus olemasolevast maapinnast on kavandatud kuni 3 m. Kavandatavate tuulikute maksimaalseks kõrguseks on 250 m, rootori diameeter 140 m ja ühe tuuliku maksimumvõimsuseks 5 MW. Maksimaalses plaanitavas mahus tuulikute püstitamisel oleks kolme tuulikupargi koguvõimsuseks kuni 70 MW.

Kuigi KSH käsitleb tuuliku maksimalkõrgusega 250 m ja võimsusega 5 MW, siis KSH valmimise ajal on arendaja reaalseks sooviks/võimaluseks kasutada tuuliku, mille kõrgus on ümbritsevast maapinnast kuni 205 m ja võimsus kuni 3-4 MW.

LÄÄNE REGIONAALOSAKOND

Uus 3a / 80010 Pärnu / +372 794 3500 / kesk@terviseamet.ee / www.terviseamet.ee/ Registrikood 70008799

Detailplaneeringutega kavandatakse rajada Pärnumaale Saarde valda kuni 3 tuuleparki, millest 2 asuvad Kamali külas (alad P14, P15) ja 1 Tõlla külas (ala P16). Alale P14 on kavandatud 3 tuulikut, alale P15 2 (algse 6 asemel) ja alale P16 4 (algse 5 asemel).

Planeeringuala P14 pindalaga ca 13 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kolme maaüksust: Kurmi-Hansu (71101:004:0144), Kurmi-Merdi (71101:002:0031), Tihemetsa metskond 5 (71101:001:0379). P14 alale on planeeritud 3 tuulikut (kõik Kurmi-Merdi kinnistule), mille koguvõimsus on kokku 15 MW. Planeeringuala P15 pindalaga ca 10,3 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kahte maaüksust: Kera (71101:004:0067) ja Laane (71101:004:0038). Kavandatakse kahe tuuliku rajamist koguvõimsusega 10 MW.

Planeeringuala P16 pindalaga ca 36 ha hõlmab Saarde vallas Tõlla külas nelja maaüksust: Vana-Neitsi (71101:005:0020), Neitsipõllu (71101:005:0061), Noore-Neitsi (71101:005:0028) ja Heiniku (71101:001:0246). Korrigeeritud lahendusega planeeritakse 4 tuulikut ning pargi koguvõimsuseks on kuni 20 MW.

Kavandatavad tuulepargid asuvad valdavalt põllumaal ning planeeritavad kinnistud on kõik maatulundusmaa sihtotstarbega. Kamali külas elas 2018. aasta seisuga 33 inimest ja Tõlla külas 76 inimest. Valla suurematest keskustest (Kilingi-Nõmmest ja Tihemetsast) jäävad kõik kolm tuulepargi ala üle 4 km kaugusele. Lähimatest eluhoonetest on tuulikud kavandatud kaugemale kui 1 km.

Mõju inimese tervisele on seotud eeskätt tuulikute lähedal elavate inimeste ja tuulikute töötamisest tuleneva müra ja varjutamise võimaliku mõjuga. KSH raames viidi läbi müra ja varjutuse modelleerimine, sealjuures mitmele alternatiivsele arengustsenaariumile. Selgus, et kavandatavate tuulikuparkide lähiümbruses on täidetud uutest tööstusettevõtetest lähtuva müra kõige rangem kehtestatud nõue – sihtväärtus uutel elamualadel – mis iseloomustab häid tingimusi elamualadel öisel ajal (40 dB). Seda ka n-õ maksimaalse tuulikute arvu (14 tk) ja kõrguse (250 m) ning kõigi kolme pargi koosmõjul. Teiste alternatiivide (nt 9 tuulikut, väiksemad tuulikud) jne puhul on müratasemed eeldatavalt veelgi väiksemad. Varjutuse modelleerimise tulemused tõid välja, et maksimaalse tuulikute arvu (14 tk) ja kõrguse (250 m) korral võivad tuulikutele lähimad eluhooned jääda 10 tundi (varjutamist/aastas) ületava ala sisse ning kahe hoone puhul võib teoreetiliselt esineda ka summaarset varjutamist rohkem kui 20 tundi aastas (nt Leemeti kinnistu, kus tuulikute maksimumparameetrite korral võib esineda kuni 26 h varjutamist aastas). Varjutuse osas hinnati KSH aruandes kolme erinevat all-alternatiivi, millest eelistatumaks osutus vähima mõjuga alternatiiv, kui kõigi kolme DP puhul rakendatakse väiksemaid tuuliku parameetreid (kõrgus 250 m asemel kuni 205 m) ja maksimaalse tuulikute arvu (14 tk) asemel 9 tuulikut (loobutakse P15 ala neljast tuulikust ning P16 ala ühest tuulikust). Lisaks hinnati KSH aruandes, et tuulikute poolt tekitatava vibratsiooni mõju ümbruskonnale sisuliselt puudub. Vibratsioon ei teki ega kandu edasi väljaspool tuuliku vundamenti.

Terviseameti lääne regionaalosakond on tutvunud esitatud planeeringumaterjalidega ja nende keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruandega ning kooskõlastab Saarde valla tuulikuparkide P14, P15 ja P16 detailplaneeringud ja KSH aruande.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kadri Juhkam

lääne regionaalosakonna juhataja

Kristel Kallaste 56 293 251 kristel.kallaste@terviseamet.ee

KESKKONNAAMET

Eiko Tammist
vallavanem
Saarde Vallavalitsus
info@saarde.ee

Teie 19.11.2019 nr 7-7/1531

Meie 18.12.2019 nr 6-5/19/234-2

**Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16
detailplaneeringute ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu
kooskõlastamine**

Esitasite Keskkonnaametile kooskõlastamiseks Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringud (edaspidi ka *planeering*) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu (planeeringu ja KSH aruande koostaja on Hendrikson&Ko OÜ, töö nr 2741/16).

Saarde Vallavalitsus on algatanud tuulikuparkidele eraldi detailplaneeringu (edaspidi ka DP) menetlused ning keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH). Algatused on tehtud Saarde vallavolikogu 12.10.2016 otsustega nr 28 (ala P 14); nr 29 (ala P15) ja nr 30 (ala P16). Tulenevalt asjaolust, et tuulikupargid asetsevad ruumiliselt lähedikkude ja tegemist on eesmärgilt ja tegevuselt samasisuliste projektidega on keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessid ühildatud üheks menetlusprotsessiks.

Tuulepealne maa OÜ kavandab Pärnumaale Saarde valda kolme tuulepargi rajamist, millest kaks (P14 ja P15) asuvad Kamali ja üks (P16) Tõlla külas. Detailplaneeringute eesmärgiks on muuhulgas planeerida elektrituulikute asukohad, määrata tehnorajatiste ja –võrkude asukohad, haljastuse ja heakorrasuse põhimõtted, kuritegevuse riski vähendavate tingimused; seada keskkonnatingimusi tagavad nõuded (kiirus, müra, vibratsioon, visuaalne reostus, insolatsioon ning muud keskkonnatingimused).

Detailplaneeringute ja KSH aruande eelnõu kooskõlastamise kohustus Keskkonnaametiga tuleneb planeerimisseaduse (edaspidi *PlanS*) § 2 lg-st 3, § 4 lg-st 4, § 124 lg-test 7 ja 9, § 127 lg-st 1 ning Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ § 3 p-st 2. PlanS § 85 lg 3 kohaselt hinnatakse planeeringu ja KSH aruande eelnõu kooskõlastamisel eelnõude vastavust õigusaktidele ning KSH aruande eelnõus sisalduvate hinnangute piisavust ja objektiivsust.

Keskkonnaamet annab kooskõlastuse detailplaneeringule ja KSH aruande eelnõule vaid Keskkonnaameti pädevuse ulatuses. Keskkonnaameti hinnangul lähtub detailplaneeringu lahendus õigusaktide nõuetest, KSH aruande eelnõu KeHJS §-st 40, KSH-s hinnati väljatöötamiskavatsuses käsitletud teemasid ning KSH aruande eelnõus esitatud hinnangud on piisavad ja objektiivsed. Keskkonnaameti 13.06.2019 kirjas nr 6-5/19/103-2 toodud märkustega on KSH aruandes arvestatud.

Arvestades eeltoodut ning tuginedes PlanS § 2 lg-le 3, § 4 lg-le 4, § 85 lg-le 3, § 124 lg-tele 7 ja 9, § 127 lg-le 1, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse

Narva mnt 7a / 15172 Tallinn / Tel 680 7438 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee /
www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

§-le 40, Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute koostööaluste aluste” § 3 p-le 2 ning Keskkonnaameti peadirektori 07.11.2019 käskkirja nr 1-1/19/205 „Regioonide põhimääruste kinnitamine” lisa 2 „Keskkonnaameti Lääne regiooni põhimäärus” p-dele 2.1 ja 3.5.8 koostööaluste Keskkonnaameti detailplaneeringu ja KSH aruande eelnõu alljärgnevatel tingimustel:

1. Detailplaneeringute seletuskirjade ptk-s 4.11.6 (tabel 4.11.6.1) on välja toodud leevendavad meetmed etappide kaupa koos vastutajatega. Ehitusetapis on kaitsealuste linnuliikide häirimise vähendamiseks ette nähtud müra- ja vibratsiooni ehitustööde vältimine (rammvaia ehitamine ja ehitusplatsil betoneerimise korral ei tohi viibida tuulepargi alal rohkem kui üks töötav auto ajavahemikus 1.03– 30.06) ja piirangu täitmise kontrollijaks märgitud Keskkonnaamet ja Keskkonnainspektor. Kasutusetapi osas on öeldud, et võimalikud meetmed selguvad linnustiku järelseire läbiviimisel. Kui ilmneb soovimatu keskkonnamõju, tuleb seiret teostaval ekspertidel välja tuua sobiv meetmepakett keskkonnamõju ärahoidmiseks, minimeerimiseks või kompenseerimiseks. Ka kasutusetapis on kontrollijaks (võimaliku täiendava meetme seadjaks) määratud Keskkonnaamet. Juhime tähelepanu, et Keskkonnaametil ja Keskkonnainspektoril puudub pädevus nimetatud ülesannete täitmisel, tabelis tuleb määrata kontrolli teostajaks kohalik omavalitsus. Ehitusseadustiku § 130 lg 1 kohaselt teostab ehitusseadustikus ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete järgimise üle teostavad riiklikku järelevalvet käesolevas paragrahvis nimetatud asutused. Kohaliku omavalitsuse üksus teostab riiklikku järelevalvet, täites selleks muuhulgas järgmisi ülesandeid: ehitise, sealhulgas ehitusprojekti detailplaneeringule nõuetele vastavuse kontrollimine; ehitise või ehitamise nõuetele vastavuse kontrollimine, ehitise kasutamise otstarbest tulenevalt selle korraldusi ja kasutamise nõuetele vastavuse kontrollimine.
2. Detailplaneeringute seletuskirjade ptk-s 4.11.7 on öeldud, et linnustiku ja nahkhiirte seirekavad tuleb koostööalustada Keskkonnaametiga. Palume lisada, et seirekavad koostööalustatakse ka Keskkonnaagentuuriga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Sulev Vare
juhataja
Lääne regioon

Toomas Kalda 447 7383
toomas.kalda@keskkonnaamet.ee

RAHANDUSMINISTEERIUM

Saarde Vallavalitsus
info@saarde.ee

Teie 19.11.2019 nr 7-7/1531
Meie 19.12.2019 nr 14-11/7064-2

**Arvamus Saarde valla
tuuleenergeetika
detailplaneeringutele ja KSH
aruandele**

Saarde Vallavalitsus esitas 19.11.2019 Rahandusministeeriumile arvamuse avaldamiseks Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringud ja nende ühise keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande, lähtuvalt PlanS § 85 lõikele 1.

Saarde Vallavolikogu 12.10.2016 otsustega nr 28 algatas Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu alal P14, otsusega nr 29 alal P15 ja otsusega nr 30 alal P16. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 alusel algatati detailplaneeringute keskkonnamõju strateegilised hindamised (KSH). Tulenevalt asjaolust, et tuulikupargid asetsevad ruumiliselt lähedikkude ja tegemist on eesmärgilt ja tegevuselt samasisuliste planeeringutega, ühildati keskkonnamõju hindamise protsessid (kolmele detailplaneeringule koostatakse ühine KSH aruanne).

Detailplaneering on kooskõlas Saarde valla üldplaneeringu ja Pärnu maakonna planeeringuga, kus on määratud võimalikud tuuleenergeetika arendamise piirkonnad ning seatud tingimused tuuleenergeetika arendamiseks. Kuna detailplaneeringu koostamisel oli nõutav KSH koostamine, siis detailplaneeringu menetlemisel lähtutakse üldplaneeringu menetlemisele ettenähtud nõuetest.

Kamali külas asuval P14 planeeringualale (suurusega ca 13 ha) kavandatakse kolm tuulikut ja P15 planeeringualale (suurusega ca 10 ha) kaks tuulikut. Tõlla külas asuval P16 planeeringualale (suurusega ca 36 ha) kavandatakse neli tuulikut. Kõik planeeringualad asuvad drenitud põllumaadel. Planeeritud tuulikute ja nende vajalike montaažiplatside rajamine vähendab põllumajanduslikku maad P14 alal ca 0,5 ha, P15 alal ca 0,3 ha ja P16 alal ca 1,5 ha.

Elektrituulikute maksimaalseteks kõrgusteks (laba tipu kõrguseks) on kavandatud olemasolevast maapinnast 250 m. Ühe tuuliku maksimumvõimsuseks on kavandatud 5 MW. Elektrituulikud rajatakse kuni 600 m² suurusele vundamendile, vundamendi täpne tehniline lahendus selgub tehnilise projekti koostamisel. Lisaks tuulikutele on detailplaneeringutega kavandatud vajalik infrastruktuur – juurdepääsuteed, montaažiplatsid ja elektriliinid. Tuulikud ja neile vajalik infrastruktuur rajatakse hoonestusõiguslepingu kohaselt.

Tutvunud esitatud materjalidega peame oluliseks välja tuua järgmist.

Suur-Ameerika 1 / 10122 Tallinn / 611 3558 / info@rahandusministeerium.ee / www.rahandusministeerium.ee
registrikood 70000272

1. Kõikide detailplaneeringute seletuskirjade peatükkides 4.10 on fikseeritud, et maaparandussüsteemide rekonstrueerimisprojekti koostamiseks tuleb taotleda tingimused Põllumajandusameti Tartu keskusest. Palume välja selgitada, kas see on õige detailplaneeringuga seotav tingimus või tuleb pöörduda tehniliste tingimuste saamiseks pöörduda Põllumajandusameti Lääne regiooni Pärnu keskusesse.

2. KSH aruande eelnõu Lisas 3 „Tuuleenergeetika arendamise sobivusanalüüsil rakendatud puhveralad“ on viidatud tuuleenergeetika teemaplaneeringule Saare, Hiiumaa, Lääne ja Pärnu maakonnas ning nende lähteseisukohtadele. Juhime tähelepanu, et antud detailplaneeringute koostamise aluseks saab võtta 29.03.2019 kehtestatud Pärnu maakonna planeeringu. Riigihalduse ministri 29.03.2019 käskkirjaga nr 1.1-4/74 tunnistati uue maakonnaplaneeringu kehtestamisel kehtetuks Pärnu maavanema 21.11.2013 korraldus nr 646 „Pärnu maakonna planeeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu kehtestamine“. Käskkirjas on fikseeritud, et Pärnu maakonna planeeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu lahendus on sisse kantud maakonnaplaneeringusse ja planeeringulahendus jääb kehtima.

Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringute ja KSH aluseks (sh puhvertsoonide määramise aluseks) tuleb võtta Pärnu maakonna planeering. Kuna tuuleenergeetika arenduspiirkonnad ja -alad töötati välja Pärnu maakonna planeeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringuga (maakonnaplaneeringu Lisa 6), siis on mõistlik juhinduda ka teemaplaneeringule koostatud KSH aruandest. Palume Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringute KSH aruande eelnõu Lisa 3 parandada.

3. Saarde Vallavalitsuse veebilehel on tuulikuparkide detailplaneeringute dokumentide juures tuuliku nr 5 olemasoleva olukorra joonis. Kuna uuringute ja KSH koostamise tulemusena tuulik nr 5 ei planeerita, siis segaduse vältimiseks ei ole mõistlik seda näidata ka veebilehel.

4. Riigihalduse minister kinnitas 17.10.2019 määrusega nr 50 „Planeeringu vormistamisele ja ülesehitusele esitatavad nõuded“, mis hakkas kehtima 01.11.2019. Määrus sätestab igat liiki planeeringute vormistamise ja ülesehituse nõuded, millele planeeringud peavad kehtestamisel vastama. Määruse § 7 lõikest 2 tulenevalt peab enne määruse jõustumist algatatud, kuid määruse jõustumise ajal veel kehtestamata detailplaneering selle kehtestamisel alates 2020. aasta 1. novembrist vastama käesoleva määruse nõuetele. Kuigi Saarde valla tuulikuparkide detailplaneeringud jõuavad kehtestamiseni tõenäoliselt varem, siis palume Saarde Vallavalitsusel ruumiliselt nii oluliste objektide detailplaneeringute kehtestamisel siiski eelnimetatud määrusega arvestada.

Pärnu Maavalitsus 29.05.2017 kirjas nr 12-2/17/728-2 on määratud Saarde valla tuulikupargi P16 detailplaneeringule täiendavaks kooskõlastajaks Abia Vallavalitsuse (peale haldusreformi Mulgi Vallavalitsuse). 19.11.2019 Rahandusministeeriumile saadetud taotluse juurde on lisatud nimekiri, kellele on detailplaneeringud ja KSH aruanne saadetud kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks. Mulgi valda nimekirjas ei ole.

Lähtuvalt PlanS § 124 lõikest 7 ja PlanS § 81 lõike 3 alusel ning arvestades riigihalduse ministri 01.02.2019 käskkirja nr 1.1-4/16 punktis 2 antud volitust, määrati Saarde valla tuulikupargi P16 detailplaneeringule täiendavaks kooskõlastajaks Mulgi Vallavalitsuse, kuna planeeringuga kavandatud tuulikud võivad mõju avaldada suhteliselt ligiläsnuvatele Mulgi valla küladele ja seal elavatele inimestele. Kaastavate isikute

nimekirjast puudub Elering AS ja Elektrilevi OÜ. Palume saata detailplaneeringud ja KSH aruanne enne vastuvõtmist ka neile arvamuse avaldamiseks.

Palun hoida Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakonna Pärnu talitust kursis detailplaneeringu menetlusega ja teavitada avalikest aruteludest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kaia Sarnet
regionaalvaldkonna asekanstler

Raine Viitas 715 5865
Raine.Viitas@fin.ee

LENNUAMET

Eiko Tammist
Saarde Vallavalitsus
Nõmme 22
Kilingi-Nõmme
86304 PÄRNUMAA

Teie 19.11.2019 nr 7-7/1531

Meie 20.12.2019 nr 4.6-8/19/5075-3

Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu kooskõlastamine

Austatud hr Tammist

Saarde valda kavandatavad tuulikupargid jäävad väljapoole teadaolevate lennuväljade lähiümbruse piirangupindu, seega kooskõlastab Lennuamet tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu vastavalt taotlusedokumentatsioonis esitatud tingimustele. Lähtudes lennundusseaduse § 35 lg 4 palume tuulikute ehitusprojektid Lennuametiga kooskõlastada.

Palume lähtuda käesolevast kirjast, jättes Lennuameti varasem kooskõlastus (17.12.2019 nr 4.6-8/19/5075-2) tähelepanuta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Rait Kalda
Peadirektor

Andres Lainoja
610 3590
Andres.Lainoja@ecaa.ee

Lõdtsa 5 / 11415 Tallinn / 610 3500 / ecaa@ecaa.ee / www.ecaa.ee
Registrikood 70000800

Elektrilevi OÜ
Kadaka tee 63, 12915 TALLINN
Registrikood 11050857

PROJEKTI KOOSKÕLASTUS NR. 3715532870
KOOSKÕLASTUSE KUUPÄEV: 07.01.2020

KOOSKÕLASTUSE TELLIJAS:

REGISTRIKOD: 10269950
NIMI: HENDRIKSON & KO OÜ
KONTAKTISIK: Merlin Kalle
OBJEKTI ADRRESS: Neitsipõllu, Tõlla küla, Saarde vald, Pärnu maakond
TÖÖ NUMBER: 2741/16
TÖÖ SISU: Maa-ala plaan tehnovõrkudega
STAADIUM: Detailplaneering

KOOSKÕLASTATUD TINGIMUSTEL:

- * Tööjoonised kooskõlastada täiendavalt.
- * Tööjooniste staadiumiks taotleda uued tehnilised tingimused täpsustatud koormustega.
- * Tingimused lisatud projektile. Allkirjastatud digitaalselt.

KOOSKÕLASTUSE VÄLJASTAS:

Enn Truuts
Elektrilevi OÜ

Merlin Kalle

From: Eleringi Liinide käidu talitus <postkast.vho_lik@elering.ee>
Sent: Wednesday, January 8, 2020 11:07 AM
To: Merlin Kalle
Cc: Mirjam Pihlak; Raimo Klemmer
Subject: RE: [KOOSKÖLASTUS] Kooskõlastustaotlusest tuuleparkide detailplaneeringutele

Tere

Elering AS-le kuuluvaid kõrgepinge elektripaigaldisi ja gaasipaigaldisi Teie poolt kooskõlastamiseks esitatud planeeringualas ei paikne, seega ei ole vajalik antud projekti kooskõlastamine Elering AS-i poolt.

Lugupidamisega,

Irina Ivanova

Käiduanalüütik | Operation and Maintenance Analyst

+372 715 1304
irina.ivanova@elering.ee

Elering AS
Kadaka tee 42, 12915 Tallinn
www.elering.ee

[Twitter](#)
[LinkedIn](#)
[Youtube](#)

See e-kiiri võib sisaldada konfidentsiaalset teavet, mis on mõeldud ametialaseks kasutamiseks. Kui saite selle e-kiiri eksituse tõttu, palun teavitada saatjat ja kustutage teade kohe ja lõplikult oma süsteemist.

This e-mail may contain confidential information. If you are not the intended recipient or have received this e-mail in error please notify the sender immediately and destroy this e-mail.

From: Merlin Kalle <merlin@hendrikson.ee>
Sent: Friday, December 20, 2019 11:52 AM
To: VHO Kooskõlastused <vho.kooskolastused@elering.ee>
Cc: Grupp VHO - Kooskõlastused <jaotur.vho.kooskolastused@elering.ee>
Subject: [KOOSKÖLASTUS] Kooskõlastustaotlusest tuuleparkide detailplaneeringutele
Importance: High

Tere

Kuu aega on möödas, mil kooskõlastustaotluse saatsin.

Vastavalt PlanS § 133. Detailplaneeringu esitamine kooskõlastamiseks ja arvamuse andmiseks (2) Kui kooskõlastaja või arvamuse andja ei ole 30 päeva jooksul detailplaneeringu saamisest arvates kooskõlastamisest keeldunud või arvamust avaldanud ega ole taotlenud tähtaja pikendamist, loetakse detailplaneering kooskõlastaja poolt vaikimisi kooskõlastatuks või eeldatakse, et arvamuse andja ei soovi selle kohta arvamust avaldada, kui seadus ei sätesta teisiti.

Seega vastavalt seadusesättele saame lugeda detailplaneeringu Teie poolt kooskõlastatuks, kuna vastukaja ei ole saanud?

Parimaga

Merlin Kalle
Detailplaneeringute projektijuht-planeerija
Mob +372 502 5549
E-post: merlin@hendrikson.ee

MULGI VALLAVALITSUS

Saarde Vallavalitsus
info@saarde.ee

Teie 20.12.2019 nr 7-7/1531-11

Meie 08.01.2020 nr 7-6/1706-1

Kooskõlastamine

Mulgi Vallavalitsus kooskõlastab Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ervin Tamberg
Abivallavanem/linnapea/valdkonnajuht

Pärnu mnt 30
Abja-Paluoja, Mulgi vald
69403 Viljandi maakond

Telefon 435 4780
E-post mulgi@mulgivald.ee
www.mulgivald.ee

Arvelduskonto SEB pank
EE281010302005446001
Registrikood 77000453

**TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET**

Saarde Vallavalitsus
Nõmme tn 22
86304 Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn
Pärnu maakond

Teie: 19.11.2019 nr 7-7/1531
Meie: 10.01.2020 nr 16-6/19-3279-002

**Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16
detailplaneeringute ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise aruande eelnõu
kohta**

Saarde Vallavalitsus esitas Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile 19.11.2019 kirjaga nr 7-7/1531 Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kooskõlastamiseks.

Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu alal P14, P15 ja P16 seletuskirjas on märgitud, et elektrituuliku maksimaalseks kõrguseks (laba tipu kõrguseks) on kavandatud olemasolevast maapinnast 250 m. Kuna maapinna absoluutkõrgus on erinev ning vaidlusi võib tekitada, mida loetakse olemasoleva maapinna kõrguseks, siis teeme ettepaneku määrata tuulikute maksimaalne kõrgus Eesti kõrgussüsteemist EH 2000 (Euroopa kõrgussüsteemist, Amsterdamis null) lähtuvalt.

Juhime tähelepanu, et kõik loamenetlused (projekteerimistingimused, ehitusluba, kasutusluba) tuleb kooskõlastada Kaitseministeeriumiga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kati Tamtik
ehitusosakonna juhataja

Liina Roosimägi 6672004

Sõle tn 23a / 10614 Tallinn / tel 667 2000 / faks 667 2001 / info@ttja.ee / www.ttja.ee
Registrikood 70003218

liina.roosimagi@ttja.ee

SAARDE VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Kilingi-Nõmme

22. jaanuar 2020 nr 1

Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu alal P14 ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande vastuvõtmine

1. Karmel Energia OÜ esitas 9. märtsil 2016. a taotluse detailplaneeringu algatamiseks, eesmärgiga rajada Kamali külas Saarde vallas Pärnu maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringu arenduspiirkonnas P14 arendusalale viie elektrituulikuga tuulepark. Detailplaneeringu algatamist taotlenud isik Karmel Energia OÜ on andnud kõik detailplaneeringu menetlusega seotud õigused ning kohustused üle Tuulepealne Maa OÜ-le (registrikood 14218547, edaspidi „Arendaja“).
2. Saarde Vallavolikogu 12. oktoobri 2016. a otsusega nr 28 algatati Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P14 ning keskkonnamõju strateegiline hindamine. Algamise otsuse kohaselt on planeeringu eesmärk selgitada välja tuuleenergeetika arendamise võimalused Saarde vallas, kehtiva üldplaneeringu täpsustamine ja täiendamine.
3. Detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek toimus ajavahemikul 13. mai – 11. juuli 2019 ning 7. oktoober – 21. oktoober 2019. Detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalikud arutelud toimusid 18. juunil ja 22. oktoobril 2019. Detailplaneering on kooskõlastatud ning esitatud vastuvõtmiseks Saarde Vallavolikogule.
4. Vastuvõtmiseks esitatud detailplaneeringuga määratakse ehitusõigus kolme elektrituuliku püstitamiseks. Ühe tuuliku maksimumvõimsuseks on kavandatud 5 MW. Elektrituulik rajatakse kuni 600 m² suurusele vundamendile, mille kõrgus olemasolevast maapinnast on kavandatud kuni 3 m. Vundamendi täpne tehniline lahendus selgub tehnilise projekti koostamisel. Elektrituuliku maksimaalseks kõrguseks (laba tipu kõrguseks) on kavandatud olemasolevast maapinnast kuni 250 m. Lisaks tuulikutele on kavandatud vajalik infrastruktuur – juurdepääsuteed, montaažiplatsid ja elektriliinid. Tuulikud ja neile vajalik infrastruktuur rajatakse Kurmi-Merdi kinnistule hoonestusõiguslepingu kohaselt.

5. Planeerimisseaduse (PlanS) § 134 kohaselt pärast detailplaneeringu kooskõlastamist teeb planeeringu koostamise korraldaja detailplaneeringu vastuvõtmise otsuse, millega kinnitab, et detailplaneering vastab õigusaktidele ja valla või linna ruumilise arengu eesmärkidele. Seega tuleb Saarde Vallavolikogul hinnata vastuvõtmiseks esitatud detailplaneeringu vastavust õigusaktidele ja Saarde valla ruumilise arengu eesmärkidele.
6. Saarde valla ruumilised eesmärgid on sätestatud eelkõige kõrgema taseme planeerimisdokumentides (PlanS § 55, § 74). Saarde Vallavolikogu on seisukohal, et detailplaneering on kooskõlas Pärnu maavanema 21. novembri 2013. a korraldusega nr 646 kehtestatud tuuleenergeetika teemaplaneeringuga, riigihalduse ministri 29. märtsi 2018. a käskkirjaga nr 1.1-4/74 kehtestatud Pärnu maakonnaplaneeringuga ja Saarde Vallavolikogu 30. jaanuari 2008. a otsusega nr 2 kehtestatud Saarde valla üldplaneeringuga.
7. Pärnu maakonna teemaplaneeringu kohaselt asuvad tuulikud elektrituulikute arendamiseks sobival arendusalal P14. Teemaplaneeringu leheküljel 35 on arendusalal P14 tuulikute planeerimisele sätestatud järgmised tingimused: „*Sisulisemat lähenemist vajavad aspektid seonduvad antud juhul linnustiku temaatikaga, sest I kaitsekategooria linnuliikide püsielupaigad on lähemal kui 5 km. Lindude rände ja rändekogumite kohta selles piirkonnas info sisuliselt puudub. Seetõttu on vaja edasisel planeerimisel viia läbi täiendavad linnustiku uuringud, mille põhjal täpsustada võimalikku avalduvat mõju ning ala reaalselt tähtsust linnustikule. Edasisel detailsemal planeerimisel tuleb tähelepanu pöörata piirkonna rohevõrgustikule.*“ Teemaplaneeringust tulenevate nõuete täitmiseks on keskkonnamõju hindamise käigus viidud läbi linnustiku uuring ning hinnatud kavandatava tegevuse mõju rohevõrgustikule. Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande kohaselt on detailplaneeringu mõju rohevõrgule neutraalne, kuna tegevus ei vähenda looduslikke kooslusi, väärtuslike elupaiku ega loo liikumistakistusi loomadele.
8. Saarde valla üldplaneeringu kohaselt asub planeeringuala maatulundusala juhtotstarbega territooriumil. Üldplaneeringujärgne maakasutuse juhtotstarve võimaldab kõrvalekaldeid üldplaneeringuga sätestatud maakasutusest eeldusel, et juhtotstarbele vastav kasutus on valdav ja see ei mõjuta oluliselt planeeringu põhilahendust (RKHKo 18.10.20016, 3-3-1-31-16, p 16). Vastuvõtmiseks esitatud detailplaneering tagab tuulikuid ümbritseval maal maatulundusmaa juhtotstarbele vastava kasutuse säilimise, mistõttu on juhtotstarbe väheoluline muutmine lubatav.
9. Üldplaneeringu kohaselt jäävad kavandatud kolmest tuulikust kaks maakonna rohevõrgustiku väikesele tugialale ja üks jääb riigi tasandi väikese koridori alale.
10. Pärnu maakonnaplaneeringu kohaselt ei asu detailplaneeringu planeeringuala enam maakonna tasandi rohevõrgustiku tuumalale ega koridori tinglikule teljele. See eest on planeeringuala määratletud maakonnaplaneeringu asustuse joonisel väärtusliku põllumajandusmaana. Detailplaneering arvestab maakonnaplaneeringu väärtuslike põllumajandusmaade säilitamiseks ettenähtud põhimõtetega.
11. Eelnevast tulenevalt on vallavolikogu seisukohal, et tuulikute rajamine detailplaneeringus sätestatud tingimustel on kõrgema taseme planeeringute alusel põhimõtteliselt lubatav. Samas tuleb arvestada, et detailplaneering arvestaks ning tasakaalustaks nii Arendaja kui ka kohalike elanike ja avalikke huve. Muuhulgas tuleb arvestada, et detailplaneeringuga

kavandatav tegevus ei tooks kaasa ülemäärast vahetut või kaudset ebasoodsat mõju keskkonnale, sealhulgas keskkonna kaudu toimivat mõju inimeste tervisele, heaolule, varale või kultuuripärandile. Arvestades detailplaneeringuga kavandatava tegevuse iseloomu, tuleb eelkõige pöörata tähelepanu tegevusega kaasnevale mürale, vibratsioonile, varjutusele ja mõjule looduslikule mitmekesisusele.

12. Asjas läbiviidud keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) käigus analüüsiti tuuleparkide eksploatatsioonist tingitud müra mõju. Müra hindamisel arvestati müra levikut kõikide arendusalade koosmõjus. Müra puhul tuleb eristada tuulepargi rajamise etappi ning tuulepargi toimimise etappi. Ehitustööde aegset müra põhjustab eelkõige tuuliku vundamendi ehitamine, tuuliku püstitamine ja tuuliku teenindamiseks vajaliku taristu rajamine. Ehitustööde aegse müra vähendamiseks on detailplaneeringus ette nähtud järgmine leevendav meede: kaitsealuste linnuliikide häirimise võimaluse vähendamiseks vältida mürarikkaid ehitustöid (s.t rammvaiade rammimine ja ehitusplatsil betoneerimise korral rohkem kui ühe töötava betoneerimisauto viibimine tuulepargi alal) 1.03– 30.06.
13. Tuulepargi opereerimisega kaasneva müra puhul tuleb arvestada, et planeeritud tuulikud jäävad kaugemale kui 1 km lähimatest eluhoonetest. Müra modelleerimise tulemusena on KSH aruandes leitud, et ühtegi eluhoonet ei jää õigusaktidega sätestatud sihtväärtusest, s.o 40 dB-st kõrgema müratasemega alale. Arendaja poolt arendusaladel P14, P15 ja P16 kokku üheksa tuuliku rajamise korral oleks summaarne arvutuslik müratase kõrgeim Leemeti kinnistu s.o 36,8 dB. Ülejäänud arendusalale P14 lähimatel elamualadel jääb summaarne arvutuslik müratase alla 32 dB. KSH aruandes on välja toodud, et enamus uuringuid ei leia, et tuulepargi opereerimisega kaasnev müra tooks kaasa ala hülgamise haudelindude poolt või nende arvukuse kahanemise.
14. Arvestades keskkonnamõju hindamise tulemusi ning asjaolu, et detailplaneeringus on arvestatud Keskkonnaameti soovitatud leevendusmeetmetega, puudub vallavolikogul alus arvata, et detailplaneeringu realiseerimine võiks tuua kaasa ülemäärase mürahäiringu.
15. KSH aruande kohaselt ei tekita tuulikud sisuliselt ümbruskonda mõjutavat vibratsiooni, sest tuuliku püsimiseks rajatakse vundament, mis hoiab ümbruskonda levida võiva vibratsiooni ära.
16. KSH aruande kohaselt võib antud projektis kasutatavaid tuulikuid arvestades eeldada, et varjutamist ei esine reaalselt kaugemal kui u 1500 m tuulikuteest. Arendusalale P14 plaanitavatest tuulikuteest tulenev varjutus ulatuks Leemeti ja Karaski kinnistul olevate eluhooneteni. Leemeti kinnistu eluhoone puhul on arvutuslik varjutamise summaarne kestus ligi 24 tundi aastas. Karaski kinnistul jääb arvutuslik summaarne varjutamise kestus ühe aasta jooksul alla 10 tunni. Vallavolikogu hinnangul ei saa kirjeldatud varjutuse negatiivset mõju pidada ülemäära suureks.
17. KSH aruande kohaselt ei leidu P14 planeeritava ala piires registreeritud kaitstavaid loodusobjekte ning seega ei ole oodatav otsene mõju kaitstavatele objektidele, liikidele ja nende elupaikadele. Lähimad kaitsealuste linnuliikide püsielupaigad asuvad planeeringualast alates 1,9 km kaugusel. Detailplaneeringu kohaselt on võimalik lokaalse tähtsusega elupaikade hävimine või kvaliteedi langus tuulikualuste ja juurdepääsuteede

rajamisel. Oht võib väikeses ulatuses realiseeruda avamaastikku kasutavate liikide puhul, kuid selle spetsiaalne leevendamine ei ole võimalik ega otstarbekas.

18. P14 arendusala on määratud teemaplaneeringus nahkhiirtele olulise alana. KSH raames viidi läbi kaks nahkhiirte uuringut, mille tulemusel selgus, et nahkhiirte arvukus P14 arendusalal on aastaringselt madal.
19. Võimalike probleemide leevendamiseks on detailplaneeringus sätestatud Arendajale seirekohustused. Detailplaneeringu kohaselt tuleb Arendajal esiteks viia läbi kaitsealuste haudelinnuliikide inventuur sammuga 5 aasta jooksul vähemalt kahel korral pärast vastava arendusala tuulikute lõplikku või olulises osas valmimist. Teiseks tuleb Arendajal korraldada hukkunud lindude otsimine koos otsija tulemuslikkuse ja rõõvluskoormuse testidega kahel aastal – esimeste tuulikute tööle hakkamisele ja pargi täismahus käivitamisele järgnevatel lumevabadel perioodidel sagedusega kaks korda kuus.
20. Muud detailplaneeringu realiseerimisest tulenevad mõjud looduskeskkonnale on KSH aruande kohaselt neutraalsed. Neutraalseks on hinnatud mõju pinnasele, pinna- ja põhjaveele ning metsadele. Mõju maavaradele puudub.
21. Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne on nõuetele vastav ning tuginedes PlanS § 124 lõikele 7 ja § 86 lõikele 2 kinnitab Saarde Vallavolikogu, et planeeringu koostamisel on võetud arvesse keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemusi.
22. Kokkuvõttes on vallavolikogu seisukohal, et tuulikute rajamine P14 arendusalale on keskkonnamõju seisukohalt aktsepteeritav, kui võtta tarvitusele detailplaneeringus ettenähtud leevendusmeetmed. Detailplaneeringu on kooskõlastanud asjaomased asutused. Keskkonnaameti kooskõlastus detailplaneeringule ja KSH aruandele on antud 18. detsembri 2019. a kirjaga nr 6-5/19/234-2. Eelnevast tulenevalt puudub vallavolikogul alus arvata, et vastuvõtmiseks esitatud detailplaneering võiks tuua kaasa kohalike elanike õiguste ning kohalike elanike poolt avaliku väljapaneku ning avalike arutelude käigus väljendatud huvi ülemäärase riive. Seega on vastuvõtmiseks esitatud detailplaneering kooskõlas õigusaktidega ja Saarde valla ruumilise arengu eesmärkidega.

Lähtudes eeltoodust ja võttes aluseks planeerimisseaduse § 86 lõike 2, § 124 lõike 7, § 134, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 32, Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 14¹ lõike 4¹ ja Saarde Vallavolikogu 07. juuni 2017. a määruse nr 6 „Planeerimisseaduse ja ehitusseadustiku rakendamine Saarde vallas“ § 2 punkti 1, Saarde Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Võtta vastu **Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P14 ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne.**
2. Saarde Vallavalitsusel korraldada punktis 1 nimetatud detailplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalik väljapanek ja avalik arutelu ning tagada juurdepääs muudele planeeringu menetlusega seotud dokumentidele.
3. Määrata avaliku väljapaneku ajaks 11. veebruar 2020 – 12. märts 2020. Avalikul väljapanekul olevate detailplaneeringu materjalidega saab tutvuda Saarde

Vallavalitsuses aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, tööajal või Saarde valla veebilehel <https://saarde.kovtp.ee/tuuleenergeetika>.

4. Määrata avaliku arutelu ajaks 18. märts 2020 kell 17:00. Avalik arutelu toimub Kilingi-Nõmme klubis aadressil Pärnu tn 73, Kilingi-Nõmme linn.
5. Ettepanekuid ja vastuväiteid detailplaneeringule saab esitada kirjalikult Saarde Vallavalitsusele kuni 12. märts 2020. a aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, 86304, Saarde vald, või e-posti aadressil info@saarde.ee.
6. Otsusest informeerida avalikkust Saarde valla veebilehel, maakonnalehtedes „Pärnu Postimees“ ja „Sakala“ ning vallalehes „Saarde Sõnumid“ ja PlanS § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikuid ja asutusi.
7. Vallavolikogu otsuse terviktekstiga saab tutvuda Saarde Vallavalitsuses tööaegadel aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn ja Saarde valla veebilehel <https://saarde.kovtp.ee/uldinfo>.
8. Otsus jõustub teatavakstegemisest.
9. Otsuse peale võib esitada Saarde Vallavolikogule vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsusest teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saama, või esitama kaebuse Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajale halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kadri-Aija Viik
volikogu esimees

Saarde vald

EST

[« Tagasi](#)

SAARDE VALLA TUULEENERGEETIKA DETAILPLANEERINGUTE ALADEL P14, P15, P16 JA KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ARUANDE AVALIK VÄLJAPANEK JA AVALIK ARUTELU

24.01.2020

Seoses eriolukorraga riigis jääb 18. märtsil 2020 kell 17:00 Kilingi-Nõmme klubis toimuma pidanud detailplaneeringu ja KSH aruande avalik arutelu ära !

Saarde Vallavalitsus teatab, et Saarde Vallavolikogu 22.01.2020 otsustega nr 1, 2 ja 3 võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule ja avalikule arutelule Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringud aladel P14, P15, P16 ja keskkonnamõju hindamise aruanne.

Detailplaneeringute eesmärgiks on rajada tuulikupargid Pärnu maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringus elektrituulikute rajamiseks sobivateks arendusaladeks loetud arendusaladel P14, P15 ja P16.

Planeeringuala P14 pindalaga ca 13 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kolme maaüksust: Kurmi-Merdi (71101:002:0032), Kurmi-Hansu (71101:004:0144) ja Tihemetsa metskond 5 (71101:001:0379). Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale kolme elektrituuliku püstitamiseks.

Planeeringuala P15 pindalaga ca 10,3 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kahte maaüksust: Kera (71101:004:0067) ja Laane (71101:004:0038). Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale kahe elektrituuliku püstitamiseks.

Planeeringuala P16 pindalaga ca 36 ha hõlmab Saarde vallas Tõlla külas nelja maaüksust: Noore-Neitsi (71101:005:0028), Neitsipõllu (71101:005:0061), Heiniku (71101:001:0246) ja Vana-Neitsi (71101:005:0020). Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale nelja elektrituuliku püstitamiseks.

Käesoleval ajal asuvad planeeringualad maatulundusmaa sihtotstarbega maal, kus ei asu elumajasid ega toimu muud arendustegevust. Detailplaneeringutega antakse ehitusõigus planeeringualadele elektrituulikute püstitamiseks ning tuulikute teenindamiseks vajaliku taristu rajamiseks. Ühe tuuliku maksimumvõimsuseks on kavandatud 5 MW.

Detailplaneeringutega kavandatava tegevusega kaasneva keskkonnamõju väljaselgitamiseks on viidud läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH). KSH aruande kohaselt kaasnevad kavandatava tegevusega müra ning varjutamine, mis modelleerimise kohaselt ei ületa õigusaktides sätestatud sihtväärtusi ega ole ülemäära koormavad. Planeeringualade P15 ja P16 lähedal on teadaolevalt väike-konnakotka püsielupaigad, samuti on kõikidel planeeringualadel leitud vähesel määral nahkhiiri. Võimalike negatiivsete mõjude vähendamiseks looduslikule mitmekesisusele on planeeringualadel P15 ja P16 vähendatud tuulikute arvu võrreldes esialgu kavandatuga ning sätestatud arendajale seirekohustused.

Detailplaneeringute ja KSH aruande avalik väljapanek toimub 11. veebruarist 2020 – 12. märtsini 2020. Nimetatud ajavahemikul on võimalik tutvuda detailplaneeringute materjalidega paberkandjal Saarde Vallavalitsuses aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme. Elektrooniliselt on dokumendid kättesaadavad Saarde valla kodulehel: <https://saarde.kovtp.ee/tuuleenergeetika>.

Detailplaneeringute ja KSH aruande kohta on igaühel õigus esitada ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi kirjalikult kuni 12. märtsini 2020 Saarde Vallavalitsusele kirjalikult aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, 86304, Saarde vald, või e-postile info@saarde.ee.

Detailplaneeringu ja KSH aruande avalik arutelu toimub 18. märtsil 2020 kell 17:00 Kilingi-Nõmme klubis aadressil Pärnu tn 73, Kilingi-Nõmme. Avalik arutelu toimub samaaegselt ühe koosolekuna Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringute aladel P14, P15, P16 osas.

Detailplaneeringute algataja ning kehtestaja on Saarde Vallavolikogu ning detailplaneeringute koostamise korraldaja Saarde Vallavalitsus (Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, 86304 Pärnu maakond); kontaktisik Martti Rooden (e-post: **martti.rooden@saarde.ee**, tel 44 90139).

Detailplaneeringute ja KSH aruande koostaja on Hendrikson & KO OÜ (Raekoja plats 8, 51004 Tartu); detailplaneeringu koostaja kontaktisik on Merlin Kalle (tel 502 5549), KSH aruande koostaja kontaktisik on Riin Kutsar (tel 526 9962).

Arendaja on Tuulepealne Maa OÜ (Puisniidu 41-8, Tiskre küla, 76916 Harku vald) kontaktisik Sven Aasa (e-post: **sven.aasa@gmail.com**).

Tweet

Meeldib 0

MULGI VALD

EST

[« Tagasi](#)

SAARDE VALLA TUULEENERGEETIKA DETAILPLANEERINGUTE ALADEL P14, P15, P16 JA KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ARUANDE AVALIK VÄLJAPANEK JA AVALIK ARUTELU

Saarde Vallavalitsus teatab, et Saarde Vallavolikogu 22.01.2020 otsustega nr 1, 2 ja 3 võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule ja avalikule arutelule Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringud aladel P14, P15, P16 ja keskkonnamõju hindamise aruanne.

Detailplaneeringute eesmärgiks on rajada tuulikupargid Pärnu maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringus elektrituulikute rajamiseks sobivateks arendusaladeks loetud arendusaladel P14, P15 ja P16.

HENDRIKSON & KO

Planeeringuala P14 pindalaga ca 13 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kolme maaüksust: Kurmi-Merdi (71101:002:0032), Kurmi-Hansu (71101:004:0144) ja Tihemetsa metskond 5 (71101:001:0379). Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale kolme elektrituuliku püstitamiseks.

Planeeringuala P15 pindalaga ca 10,3 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kahte maaüksust: Kera (71101:004:0067) ja Laane (71101:004:0038). Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale kahe elektrituuliku püstitamiseks.

Planeeringuala P16 pindalaga ca 36 ha hõlmab Saarde vallas Tõlla külas nelja maaüksust: Noore-Neitsi (71101:005:0028), Neitsipõllu (71101:005:0061), Heiniku (71101:001:0246) ja Vana-Neitsi (71101:005:0020). Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale nelja elektrituuliku püstitamiseks.

Käesoleval ajal asuvad planeeringualad maatulundusmaa sihtotstarbega maal, kus ei asu elumajasid ega toimu muud arendustegevust. Detailplaneeringutega antakse ehitusõigus planeeringualadele elektrituulikute püstitamiseks ning tuulikute teenindamiseks vajaliku taristu rajamiseks. Ühe tuuliku maksimumvõimsuseks on kavandatud 5 MW.

Detailplaneeringutega kavandatava tegevusega kaasneva keskkonnamõju väljaselgitamiseks on viidud läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH). KSH aruande kohaselt kaasnevad kavandatava tegevusega müra ning varjutamine, mis modelleerimise kohaselt ei ületa õigusaktides sätestatud sihtväärtusi ega ole ülemäära koormavad. Planeeringualade P15 ja P16 lähedal on teadaolevalt väike-konnakotka püsielupaigad, samuti on kõikidel planeeringualadel leitud vähesel määral nahkhiiri. Võimalike negatiivsete

mõjude vähendamiseks looduslikule mitmekesisusele on planeeringualadel P15 ja P16 vähendatud tuulikute arvu võrreldes esialgu kavandatuga ning sätestatud arendajale seirekohustused.

Detailplaneeringute ja KSH aruande avalik väljapanek toimub 11. veebruarist 2020 – 12. märtsini 2020. Nimetatud ajavahemikul on võimalik tutvuda detailplaneeringute materjalidega paberkandjal Saarde Vallavalitsuses aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme. Elektrooniliselt on dokumendid kättesaadavad Saarde valla kodulehel: <https://saarde.kovtp.ee/tuuleenergeetika>.

Detailplaneeringute ja KSH aruande kohta on igaühel õigus esitada ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi kirjalikult kuni 12. märtsini 2020 Saarde Vallavalitsusele kirjalikult aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, 86304, Saarde vald, või e-postile info@saarde.ee.

Detailplaneeringu ja KSH aruande avalik arutelu toimub 18. märtsil 2020 kell 17:00 Kilingi-Nõmme klubis aadressil Pärnu tn 73, Kilingi-Nõmme. Avalik arutelu toimub samaaegselt ühe koosolekuna Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringute aladel P14, P15, P16 osas.

Detailplaneeringute algataja ning kehtestaja on Saarde Vallavolikogu ning detailplaneeringute koostamise korraldaja Saarde Vallavalitsus (Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, 86304 Pärnu maakond); kontaktisik Martti Rooden (e-post: martti.rooden@saarde.ee, tel 44 90139).

Detailplaneeringute ja KSH aruande koostaja on Hendrikson & KO OÜ (Raekoja plats 8, 51004 Tartu); detailplaneeringu koostaja kontaktisik on Merlin Kalle (tel 502 5549), KSH aruande koostaja kontaktisik on Riin Kutsar (tel 526 9962).

Arendaja on Tuulepealne Maa OÜ (Puisniidu 41-8, Tiskre küla, 76916 Harku vald) kontaktisik Sven Aasa (e-post: **sven.aasa@gmail.com**).

Tweet

Meeldib 0

KAITSEMINISTEERIUM

Saarde Vallavalitsus

info@saarde.ee

Teie 28.01.2020 nr 7-7/481-11

Meie 12.03.2020 nr 12-3/20/374

Kaitseministeeriumi seisukoht

Saarde Vallavalitsus on edastanud Kaitseministeeriumile teate, mille kohaselt võttis Saarde vallavolikogu oma 22.01.2020 otsustega nr 1, 2 ja 3 vastu ning suunas avalikule väljapanekule ja avalikule arutelule Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringud aladel P14, P15, P16 ja keskkonnamõju hindamise aruande.

Detailplaneeringute eesmärgiks on rajada tuulikupargid Pärnu maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringus elektrituulikute rajamiseks sobivateks arendusaladeks loetud arendusaladel P14, P15 ja P16.

Kaitseministeerium on 09.12.2019 edastanud Saarde Vallavalitsusele oma tingimusliku kooskõlastuse "Saarde valla tuuleparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute ja (KSH) aruande eelnõu kooskõlastamine" kirjaga nr 12-3/19/4645 ning peab vajalikuks rõhutada kirjas esitatud tingimuste täitmise vajalikkust.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Magnus-Valdemar Saar
Kaitseinvesteeringute osakonna
materjaliarvestuse valdkonna projektijuht
osakonnajuhataja ülesannetes

Mati Kuppar 7170225
Mati.Kuppar@kaitseministeerium.ee

Sakala 1 / 15094 Tallinn / 717 0022 / kantslei@kaitseministeerium.ee / www.kaitseministeerium.ee
Registrikood 70004502

Saarde vald

Avalaht | Otsing

ELANIKULE KÜLALISELE INSTAGRAM TWITTER LOGI SISSE

Üldinfo

Juhtimine
Sotsiaal, tervishoid
Haridus, kultuur
Ehitus, planeerimine, maakorraldus
Keskond
Sport, vaba aeg
Ettevõtlus

ERIOLOKORD EESTIS >

Kontaktid >

Uudised ja teated >

Ajaleht Saarde Sõnumid >

Kalender >

Kriisiabi >

Kikepera harjutusväli >

Tutvustus ja asukoht >

Valla sümboolika >

Bussitransport >

Statistika >

Pildigaleriid >

Otsing >

Avaliku ürituse teatis >

Vallavara müük >

Teabenõude vorm

Teavita probleemist

Veenäidu teatamine

Facebook

Dokumendiregister

Dokumendiregister ametnikule

SAARDE VALLA TUULEENERGEETIKA
DETAILPLANEERINGUTE ALADEL P14, P15, P16 JA
KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE
ARUANDE AVALIK VÄLJAPANEK JA AVALIK ARUTELU

« Tagasi

24.01.2020

Seoses eriolukorraga riigis jääb 18. märtsil 2020 kell 17:00 Killingi-Nõmme klubis toimuma pidanud detailplaneeringu ja KSH aruande avalik arutelu ära !

Saarde Vallavalitsus teatab, et Saarde Vallavolikogu 22.01.2020 otsustega nr 1, 2 ja 3 võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule ja avalikule arutelule Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringud aladel P14, P15, P16 ja keskkonnamõju hindamise aruanne.

Detailplaneeringute eesmärgiks on rajada tuulikupargid Pärnu maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringus elektrituulikute rajamiseks sobivateks arendusaladeks loetud arendusaladel P14, P15 ja P16.

Planeeringuala P14 pindalaga ca 13 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kolme maaüksust: Kurmi-Merdi (71101:002:0032), Kurmi-Hansu (71101:004:0144) ja Tihemetsa metskond 5 (71101:001:0379). Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale kolme elektrituuliku püstitamiseks.

Planeeringuala P15 pindalaga ca 10,3 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kahte maaüksust: Kera (71101:004:0067) ja Laane (71101:004:0038). Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale kahe elektrituuliku püstitamiseks.

Planeeringuala P16 pindalaga ca 36 ha hõlmab Saarde vallas Tõlla külas nelja maaüksust: Noore-Neitsi (71101:005:0028), Neitsipõllu (71101:005:0061), Heiniku (71101:001:0246) ja Vana-Neitsi (71101:005:0020). Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale nelja elektrituuliku püstitamiseks.

Käesoleval ajal asuvad planeeringualad maatulundusmaa sihtotstarbega maal, kus ei asu elumajapidamisega seotud arendustegevust. Detailplaneeringutega antakse ehitusõigus planeeringualadele elektrituulikute püstitamiseks ning tuulikute teenindamiseks vajaliku taristu rajamiseks. Ühe tuuliku maksimumvõimsuseks on kavandatud 5 MW.

Detailplaneeringutega kavandatava tegevusega kaasneva keskkonnamõju väljaselgitamiseks on viidud läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH). KSH aruande kohaselt kaasnevad kavandatava tegevusega müra ning varjutamine, mis modelleerimise kohaselt ei ületa õigusaktides sätestatud sihtväärtusi ega ole ülemäära koormavad. Planeeringualade P15 ja P16 lähedal on teadaolevalt väike-konnakotka püsilupaigad, samuti on kõikidel planeeringualadel leitud vähesel määral nahkhiiri. Võimalike negatiivsete mõjude vähendamiseks looduslikule mitmekesisusele on planeeringualadel P15 ja P16 vähendatud tuulikute arvu võrreldes esialgu kavandatud ning sätestatud arendajale seirekohustused.

Detailplaneeringute ja KSH aruande avalik väljapanek toimub 11. veebruarist 2020 – 12. märtsini 2020. Nimetatud ajavahemikul on võimalik tutvuda detailplaneeringute materjalidega paberandjal Saarde Vallavalitsuses aadressil Nõmme tn 22, Killingi-Nõmme. Elektrooniliselt on dokumendid kättesaadavad Saarde valla kodulehel: <https://saarde.kovtp.ee/tuuleenergeetika>.

Detailplaneeringute ja KSH aruande kohta on igal ajal võimalik esitada ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi kirjalikult Pärnu tn 73, Killingi-Nõmme. Avalik arutelu toimub samaaegselt ühe koosolekuna Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringute aladel P14, P15, P16 osas.

Detailplaneeringute algataja ning kehtestaja on Saarde Vallavolikogu ning detailplaneeringute koostamise korraldaja Saarde Vallavalitsus (Nõmme tn 22, Killingi-Nõmme, 86304 Pärnu maakond); kontaktisik Martti Rooden (e-post: martti.rooden@saarde.ee, tel 44 90139).

Detailplaneeringute ja KSH aruande koostaja on Hendrikson & KO OÜ (Raekoja plats 8, 51004 Tartu); detailplaneeringu koostaja kontaktisik on Merilin Kalle (tel 502 5549), KSH aruande koostaja kontaktisik on Riin Kutsar (tel 526 9962).

Arendaja on Tuulepealne Maa OÜ (Puisniidu 41-8, Tiskre küla, 76916 Harku vald) kontaktisik Sven Aasa (e-post: sven.aasa@gmail.com).

MULGI VALD

EST

TUULEENERGEETIKA DP AVALIKUST ARUTELUST

[« Tagasi](#)

Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringute aladel P14, P15, P16 avalik arutelu, mis pidi toimuma 18.03.2020, jääb ära seoses Vabariigi Valitsuse 12.03.2020 poolt välja kuulutatud eriolukorraga ning asjaoluga, et detailplaneeringute ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avaliku väljapaneku käigus (11.02 - 12.03.2020) ei esitatud ühtegi ettepanekut, vastuväidet ega kirjalikku küsimust.

[Tweet](#)[Meeldib 0](#)

HENDRIKSON & KO

RAHANDUSMINISTEERIUM

Saarde Vallavalitsus
info@saarde.ee

Teie 20.03.2020 nr 7-7/385
Meie 02.04.2020 nr 14-11/2056-2

**Saarde valla tuuleenergeetika
detailplaneeringute heakskiitmine**

Saarde Vallavalitsus esitas 20.03.2020 Rahandusministeeriumile Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu alal P14, Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu alal P15, Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu alal P16 (edaspidi detailplaneeringud) planeerimisseaduse (PlanS) § 124 lõike 7 ja § 90 lõike 1 alusel heakskiidu saamiseks. Taotlusele on lisatud detailplaneeringud, Saarde valla tuulikuparkide P14, P15, P16 detailplaneeringute keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruanne ning detailplaneeringute ja KSH menetlemist kajastavad lisamaterjalid. Taotluses on fikseeritud, et detailplaneeringute avalikul väljapanekul laekus seisukoht Kaitseministeeriumilt, mis kordas nende kooskõlastuskirjas esitatud seisukohta ning millega on planeeringulahenduses juba varasemalt arvestatud.

Lähtudes asjaolust, et kavandavad tuulikupargid asetsevad ruumiliselt lähedikkude ja tegemist on eesmärgilt ja tegevuselt samasisuliste planeeringutega, menetles Saarde Vallavalitsus detailplaneeringuid üheaegselt ja koostas kolmele detailplaneeringule ühise KSH aruande.

Kamali külas asuval P14 planeeringualale (suurusega ca 13 ha) kavandatakse kolm tuulikut ja P15 planeeringualale (suurusega ca 10 ha) kaks tuulikut. Tõlla külas asuval P16 planeeringualale (suurusega ca 36 ha) kavandatakse neli tuulikut. Kõik planeeringualad asuvad hoonestamata drenitud põllumaadel. Planeeritud tuulikute ja nende vajalike montaažiplatside rajamine vähendab põllumajanduslikku maad P14 alal ca 0,5 ha, P15 alal ca 0,3 ha ja P16 alal ca 1,5 ha.

Elektrituulikute maksimaalseteks kõrgusteks (laba tipu kõrguseks) on kavandatud olemasolevast maapinnast 250 m. Ühe tuuliku maksimumvõimsuseks on kavandatud 5 MW. Elektrituulikud rajatakse kuni 600 m² suurusele vundamendile, vundamendi täpne tehniline lahendus selgub tehnilise projekti koostamisel. Lisaks tuulikutele on detailplaneeringutega kavandatud vajalik infrastruktuur – juurdepääsuteed, montaažiplatsid ja elektriliinid. Tuulikute ja neile vajaliku infrastruktuuri rajamiseks sõlmitakse hoonestusõiguslepingud. Detailplaneeringutele on lisatud põhimõttelised elektriühenduste skeemid. Tuulikuparkide liitumiseks AS Elering 110 kV elektrivõrguga on elektriliini vahetusse lähedusse kavandatud 110/20 kV alajaam. Ühendamiseks alajaamaga on planeeritud maakaablid. Tuulikupargi alajaama kõrvale on kavandatud Elering AS poolt välja ehitatav liitumispunkt.

Detailplaneeringud on kooskõlas Saarde valla üldplaneeringu ja Pärnu maakonna planeeringuga (kehtestatud 29.03.2018), kus on määratud võimalikud tuuleenergeetika arendamise piirkonnad ning seatud tingimused tuuleenergeetika arendamiseks. Kuna detailplaneeringute koostamisel on nõutav KSH koostamine, siis tulenevalt PlanS § 124 lõikest 7 on detailplaneeringute menetlemisel lähtutud üldplaneeringu menetlemisele ettenähtud nõuetest.

Suur-Ameerika 1 / 10122 Tallinn / 611 3558 / info@rahandusministeerium.ee / www.rahandusministeerium.ee
registrikood 70000272

Lähtuvalt PlanS § 90 lõikest 3 kontrollib Rahandusministeerium detailplaneeringule, mille koostamisel on nõutav KSH, heakskiidu andmisel KSH menetluse ja detailplaneeringu vastavust õigusaktidele. Kuna detailplaneeringuid menetles kohalik omavalitsuses koos ja üheaegselt ning detailplaneeringutele koostati ühine KSH aruanne, siis kontrollib Rahandusministeerium KSH menetluse ja tuuleenergeetika P14, P15, P16 detailplaneeringute vastavust õigusaktidele ühiselt.

Detailplaneeringute ja KSH koostamist on korraldanud Saarde Vallavalitsus. Detailplaneeringud on koostanud OÜ Hendrikson & Ko, planeerija Merilin Kalle. KSH läbiviimist on juhtinud juhtekspert Riin Kutsar. Planeerija pädevus vastab PlanS § 4 lõikes 5 sätestatud nõuetele, KSH ekspert vastab keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 34 lõikes 4 sätestatud nõuetele.

Saarde Vallavolikogu 12.10.2016 otsustega nr 28 algatas Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu alal P14, 12.10.2016 otsusega nr 29 detailplaneeringu alal P15 ja 12.10.2016 otsusega nr 30 detailplaneeringu alal P16. KeHJS § 33 alusel algatati detailplaneeringute KSH. Detailplaneeringute ja KSH algatamistest teavitati vallavalitsuse veebilehel, ajalehes Pärnu Postimees 04.11.2016 ja Ametlikes Teadaannetes 02.11.2016.

Detailplaneeringute ja KSH aruande eelnõu (eskiislahenduse) esimene avalik väljapanek toimus 13.05-14.06.2019 ja avalik arutelu 18.06.2019. Vastav teade avaldati vallavalitsuse veebilehel ja 25.04.2019 ajalehes Pärnu Postimees. Avaliku väljapaneku kestvust pikendati kuni 02.07.2019, millest teavitati avalikkust Saarde vallavalitsuse ja Mulgi vallavalitsuse veebilehtedel, ajalehes Pärnu Postimees 20.06.2019 ja ajalehes Sakala 19.06.2019. Täiendav detailplaneeringute ja KSH aruande eelnõu avalik väljapanek toimus 07-21.10.2019, avalik arutelu 22.10.2019. Teated avaldati Saarde vallavalitsuse ja Mulgi vallavalitsuse veebilehtedel, 08.10.2019 ajalehtedes Pärnu Postimees ja Sakala. Planeeringumaterjalidega oli igaühel võimalik tutvuda Saarde vallavalitsuse ja Mulgi vallavalitsuse veebilehtedel ning paberkandjal Saarde vallavalitsuses. Kõikidest avalikustamistest teavitas kohalik omavalitsus koostöötegijaid, kaasatavaid jt puudutatud isikuid kirja teel.

Detailplaneeringud ja KSH aruande on enne nende vastuvõtmist kooskõlastanud Päästeamet (05.12.2019), Maanteeamet (28.11.2019), Terviseamet (17.12.2019), Kaitseministeerium (09.12.2019), Maa-amet (11.12.2019), Põllumajandusamet (16.12.2019), Keskkonnamet (18.12.2019), Lennuamet (20.12.2019), Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (10.01.2020), Mulgi Vallavalitsus (08.01.2020) ning Elektrilevi OÜ (07.01.2020).

Rahandusministeeriumi on seisukohal, et detailplaneeringud enne nende vastuvõtmist on kooskõlastatud kõigi asjaomaste asutustega. Detailplaneeringutele koostatud ühine KSH aruanne on vastavalt KeHJS §-le 42 kooskõlastatud kõigi asjaomaste asutustega.

Saarde Vallavolikogu 22.01.2020 otsustega nr 1 võttis vastu Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu alal P14, 22.01.2020 otsusega nr 2 detailplaneeringu alal P15 ja 22.01.2020 otsusega nr 3 detailplaneeringu alal P16. Detailplaneeringute avalik väljapanek toimus ajavahemikul 11.02 – 12.03.2020, teated avaliku väljapaneku ja 18.03.2020 avaliku arutelu toimumise kohta avaldati Saarde vallavalitsuse ja Mulgi vallavalitsuse veebilehtedel ning 28.01.2020 ajalehtedes Pärnu Postimees ja Sakala. Planeeringumaterjalidega oli võimalik tutvuda Saarde vallavalitsuse ja Mulgi vallavalitsuse veebilehtedel ning paberkandjal Saarde vallavalitsuses.

Rahandusministeeriumile 20.03.2020 esitatud taotluses selgitab Saarde Vallavalitsus, et avaliku väljapaneku ajal laekus seisukoht Kaitseministeeriumilt, mis kordas nende kooskõlastuskirjas esitatud seisukohta detailplaneeringu alale P14 planeeritud tuulikute koordinaatide osas. Vallavalitsus kinnitab, et planeeritud tuulikute asukohtade koordinaatide hilisema muutmise keelamisega on planeeringulahenduses arvestatud ja kohalik omavalitsus kontrollib, et tuulikutele väljastatavad ehitusload kajastavad Kaitseministeeriumi poolt kooskõlastatud koordinaate. Saarde Vallavalitsus saatis 30.03.2020 Kaitseministeeriumile täpsustava selgituse kooskõlastamisel ning avalikul väljapanekul esitatud seisukoha arvestamise kohta planeeringulahenduses.

Seoses kehtestatud eriolukorraga riigis ja asjaoluga, et detailplaneeringute avalikustamise käigus ei laekunud ühtegi uut arvamust, jäeti ära varem välja kuulutatud ja 18.03.2020 toimuma pidanud detailplaneeringute avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu. Arutelu mittetoimumisest teavitati Saarde vallavalitsuse ja Mulgi vallavalitsuse veebilehtedel, koostöötegijaid, kaasatavaid jt puudutatud isikuid kirja teel. Vastavalt PlanS § 88 lõikele 2 ei ole avaliku arutelu korraldamine nõutav, kui planeeringu kohta ei esitatud avalikul väljapanekul kirjalikke arvamusi või kui arvamused on arvesse võetud.

Rahandusministeeriumi on seisukohal, et detailplaneeringute koostamine ja KSH läbiviimine Saarde Vallavalitsuses on toimunud vastavuses planeerimisseaduses sätestatud avaliku menetluse nõuetega. Planeeringulahendus on koostatud vastavuses PlanS §-s 126 sätestatud detailplaneeringu ülesannetega. KSH aruande tulemused on lisatud detailplaneeringutesse. Detailplaneeringute seletuskirjade peatükis 4.11 „Keskkonnatingimuste seadmine“ on välja toodud KSH aruande tulemused keskkonnanäaspektide kohta, kus on vajalik edaspidi kasutusele võtta leevendavaid meetmeid ja teostada seiret.

Lähtudes PlanS § 124 lõikest 7 ja § 90 lõike 2 alusel ning arvestades riigihalduse ministri 01.02.2019 käskkirja nr 1.1-4/16 punktis 2 antud volitust, annan heakskiidu Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringule alal P14, Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringule alal P15 ja Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringule alal P16 ning tagastan planeeringud kohalikule omavalitsusele kehtestamise üle otsustamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaia Samet
regionaalvaldkonna asekancler

Raine Viitas 715 5865
Raine.Viitas@fin.ee

SAARDE VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Kilingi-Nõmme

15. aprill 2020 nr 16

Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu kehtestamine alal P14

Saarde Vallavolikogu 12. oktoobri 2016. a otsusega nr 28 „Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu algatamine alal P14“ algatati detailplaneeringu koostamine Kamali külas Pärnu maakonna planeeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu arenduspiirkonnas P14. Detailplaneeringu koostamise eesmärk oli välja selgitada tuuleenergeetika arendamise võimalused ning sellest tulenev vajadus kehtiva üldplaneeringu täpsustamiseks ja täiendamiseks. Otsusele lisati lähteseisukohad detailplaneeringu koostamiseks. Koos detailplaneeringu koostamise algatamisega algatati ka detailplaneeringu elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegiline hindamine (edaspidi KSH).

12. oktoobril 2016. a algatati ka tuuleenergeetika detailplaneeringute koostamine Pärnu maakonna planeeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu arenduspiirkondades P15 ja P16. Tulenevalt asjaolust, et planeeritavad tuulikupargid asetsevad ruumiliselt lähedastikku ja tegemist on eesmärgilt ja tegevuselt samasisuliste projektidega, ühildati keskkonnamõju hindamise protsessid ning viidi läbi kõigile kolmele tuulepargile ühe protsessina, st läbi viidi üks KSH menetlusprotsess, mis käsitleb kõiki kolme (P14, P15, P16) detailplaneeringu ala.

Tuuleenergeetika detailplaneeringute koostamisest huvitatud isik aladel F14, P15 ja P16 on Tuulepealne Maa OÜ. Detailplaneeringute ja planeeringute elluviimisega kaasneva KSH koostaja on Hendrikson & Ko OÜ.

Tuuleelektrijaamade rajamise (planeeritud tegevuse) eesmärk on tuulest elektrienergia tootmine ja suunamine põhivõrku.

Tuuleenergeetika detailplaneeringute aladel P14, P15 ja P16 ja KSH aruande eelnõu avalik väljapanek toimus 13.05-14.06.2019. a. Avaliku väljapaneku tulemuste arutelu toimus 18.06.2019. a. Täiendav nimetatud detailplaneeringute ja KSH aruande eelnõu avalik väljapanek toimus 7.10-21.10.2019. a ja täiendava avaliku väljapaneku tulemuste arutelu 22.10.2019. a.

Planeeringuala täpne asukoht ja piir arendusala P14 piires ning kavandatavate tuulikute arv selgus detailplaneeringu KSH väljatöötamise kavatsuse koostamise käigus koostöös planeeringu koostamisega kaasatud isikutega. Ala suuruseks määrati ca 13 ha ja see asub Saarde vallas Kamali külas Kurmi-Merdi, Kurmi-Hansu ja Tihemetsa metskond 5 katastriüksustel.

Planeeringuga on määratud ehitusõigus Kurmi-Merdi (kt 71101:002:0032) kinnistule kolme elektrituuliku püstitamiseks (st ehitusõiguses ei kajastu platside ega tehnovõrkude ja –rajatiste näitajad, mis ehitusõigusele lisanduvad). Kurmi-Merdi kinnistu piire ei muudeta ja katastrisse kantud pindala 47,18 ha jääb samaks. Katastriüksuse sihtotstarbena säilib maatulundusmaa otstarve ning territoorium planeeritud tuulikute ümbruses jääb kasutusele põllumajandusliku alana.

Kurmi-Merdi (kt 71101:002:0032) kinnistule määratud ehitusõigusega on kinnistule planeeritud rajatiste suurim lubatud ehitisealune pind 1800 m², planeeritud rajatiste suurim lubatud arv on kolm ja rajatiste lubatud maksimaalne kõrgus olemasolevast maapinnast kuni 250 m ehk iga elektrituuliku absoluutkõrguseks on kuni 304,5 m merepinnast.

Iga planeeritud elektrituulik rajatakse kuni 600 m² suurusele vundamendile, mille kõrgus olemasolevast maapinnast on kavandatud kuni 3 m. Vundamendi täpne tehniline lahendus selgub tehnilise projekti koostamisel. Ühe tuuliku maksimumvõimsuseks on kavandatud 5 MW.

Planeeritud tuulikute hoonestusalade piiritlemisel lähtuti võimalikust tuuliku vundamendi asukohast, et tuulik ei hakkaks segama riigikaitselise ehitise töövoimet. Planeeritud tuulikud on kavandatud Kaitseministeeriumi poolt kooskõlastatud asukohtadesse vundamendi koordinaatidega järgmiselt: XL- Est 97	
X	Y
6452225.1	566708.6
6452429.8	567180.6
6452727.7	567088.6

Kohalik omavalitsus kontrollib, et tuulikutele väljastatavad ehitusload kajastavad Kaitseministeeriumi poolt kooskõlastatud koordinaate.

Iga elektrituuliku rajamisel hoonestusalale tuleb arvestada järgmiste tingimustega: planeeritud hoonestusalale peab jääma tuuliku vundament ja torn; üldjuhul ei tohi tuuliku rootori labade horisontaalprojektsioon ulatuda üle naaberkatastriüksuse piiri ega üle tuulikute arendusala piiri; erandiks on põhjapoolseim planeeritud tuulik, mille rootori labade horisontaalprojektsioon võib ulatuda üle Kurmi-Hansu katastriüksuse (kt 71101:004:0144) piiri, kuid ei tohi ulatuda üle tuulikute arendusala piiri.

Lisaks tuulikutele on kavandatud vajalik infrastruktuur – juurdepääsuteed, montaažiplatsid ja elektri ning side maakaabelliinid. Tuulikud ja neile vajalik infrastruktuur rajatakse Kurmi-Merdi kinnistule hoonestusõiguslepingu kohaselt. Ehitiste rajamisel alale, kus asuvad kuivendusdrenid või -kollektorid, tagatakse maaparandussüsteemi reguleeriva võrgu toimima jäämine. Planeeritud tuulikutele piirdeid kavandatud ei ole, kuid lubatud on montaaživäljakute teepoolne osa tõkestada tõkistega ning paigaldada juurdepääsuteele lukustatav tõkkepuu.

Vastavalt detailplaneeringu koostamisega paralleelselt koostatud KSH aruande järeldestele on planeeringus määratud järgmised leevendavad meetmed detailplaneeringu etappide kaupa koos vastutajatega planeeringu realiseerumisel:

Etapp	Meede	Tõhusus	Täitja	Kontrollija
Ehitus	Kaitsealuste linnuliikide häirimise võimalust vähendada, vältides mürarikkaid ehitustöid (s.t rammvaiade rammimine ja ehitusplatsil betoneerimise korral ei tohi viibida tuulepargi alal rohkem kui üks töötav auto) 1.03– 30.06	Tõhus	Arendaja	Kohalik omavalitsus
Kasutus	Võimalikud meetmed selguvad linnustiku järeleire läbiviimisel. Kui ilmneb soovimatu keskkonnamõju tuleb seiret teostavatel ekspertidel välja tuua sobiv meetmepakett keskkonnamõju ärahoidmiseks, minimeerimiseks või kompenseerimiseks.	Tõhus	Arendaja	Kohalik omavalitsus
	Tootmisprotsesside tehnika purunemise jms avariide tagajärjel võimaliku vedelkütuste saaduste sattumist pinnasesse saab ennetada rangete ohutusnõuete ja töötajatele tööohutusnõuete tutvustamisega ning nende järgmisega. Tuulikutesse tuleb vajadusel (juhul kui tuulikutes kasutatakse õli, nt Eesti tuulikutes <i>ca</i> pooltes ei kasutata õli – Saksa firma Enercon tuulikud) paigaldada täiendavalt spetsiaalsed vahendid õlireostuse korral kasutamiseks. Tuulikute kui kõrgkonstruktsioonide püstitamisel ja hooldamisel on erilise tähelepanu all kõrgehitusest tulenev ohutustehnika, sh tuleohutus-, nõuete järgimine. Tuulikud peavad olema maandatud ja varustatud piksekaitse	Tõhus	Tuulepargi operaator	Tuulepargi operaator

Etap	Meede	Tõhusus	Täitja	Kontrollija
	armatuuridega vastavalt kõrgkonstruktsioonide ohutusnõuetele. Lisaks tuleb tuulikud varustada tulekustutiga ning tagada väljakutse korral Päästeameti sissepääs tuulikusse.			

KSH aruande järeldest tulenevalt on määratud keskkonnaseire vajadus järgnevalt: kaitsealuste haudelinnuliikide inventuur sammuga 5 a vähemalt kahel korral pärast vastava arendusala tuulikute lõplikku või olulises osas valmimist; hukkunud lindude otsimine koos otsija tulemuslikkuse ja röövluskoormuse testidega kahel aastal - esimeste tuulikute tööle hakkamisele ja pargi täismahus käivitamisele järgnevatel lühemaaajal perioodidel sagedusega kaks korda kuus. Seireskeemi võib seiretööde tulemuste analüüsist lähtudes täpsustada. Linnustiku seirekavad tuleb kooskõlastada Keskkonnaameti ja Keskkonnaagentuuriga. Seirearuanded esitatakse Keskkonnaametile ja Keskkonnaagentuurile seire teostamise kalendriaasta lõpuks. Kui ilmneb soovimatu keskkonnamõju tuleb seire teostavatel ekspertidel välja tuua sobiv meetmepakett keskkonnamõju ärahoidmiseks, minimeerimiseks või kompenseerimiseks.

Vastavalt KSH aruandele võib globaalse ja üleriigilise keskkonnamõju kontekstis tuuleenergeetika arendamist ja seega ka tuuleenergeetika detailplaneeringu alal P14 elluviimist pidada positiivse mõjuga ettevõtmiseks. Tuuleparkide rajamine elektri tootmiseks tähendab taastuvatel energiaallikatel põhineva elektrienergia tootmise osakaalu suurendamist, mis loob eeldused fossiilsete kütuste põletamisel eralduvate kasvuhoonegaaside vähendamiseks. Eesti kontekstis annab see keskkonnasõbralikuma alternatiivi põlevkivist energia tootmisele.

Peamised keskkonnamõjud, millega tuuleparkide rajamisel arvestada, seonduvad piirkonna looduskeskkonna aga ka sotsiaalsete aspektide ning inimese tervise. Tuuleenergeetika detailplaneeringu alal P14 puhul on mitmeid aspekte käsitletud juba tuuleenergeetika teemaplaneeringu tasandil ning tööprotsessis said valituks arenduspiirkonnad, mille puhul mitmed keskkonnamõjud välistati või minimeeriti.

Mitmed detailplaneeringu elluviimisega kaasnevad mõjud on pigem neutraalse iseloomuga või marginaalselt kohalikku keskkonda mõjutavad. Näiteks taristu arendamine, töökohad, kinnisvara hind või ka mõjud kohalikule kultuuripärandile, looduskeskkonnale jne. Samas on tuulikud maastikus domineerivad objektid, millel on selge visuaalne mõju. Piirkonna inimesed peavad n-ö taluma tuulikute kohalolu, saamata reeglina tuuleenergia tootmisest tulenevaid hüvesid. Koostatud KSH töö välja, et tuulepargi rajamisel tekkiva hüve õiglane jagamine kohaliku kogukonnaga on vajalik ja seda on ka Eestis teiste parkide puhul rakendatud. Kohaliku kogukonna toetussüsteemi rakendamine on vajalik ka tuuleenergeetika detailplaneeringu alal P14 puhul. Selle positiivne mõju avaldub inimeste heaolu parandamises, kogukondliku tegevuse toetamises jms.

Mõju inimese tervisele on seotud eeskätt tuulikute lähedal elavate inimeste ja tuulikute töötamisest tuleneva müra ja varjutamise võimaliku mõjuga. KSH raames viidi läbi müra ja varjutuse modelleerimine, sealjuures mitmele alternatiivsele arengustsenaariumile. Selgus, et

kavandavate tuulikuparkide lähiümbruses on täidetud uutest tööstusettevõtetest lähtuva müra kõige rangem kehtestatud nõue – sihtväärtus uutel elamualadel – mis iseloomustab häid tingimusi elamualadel öisel ajal (40 dB). Seda ka n-ö maksimaalse käsitletud tuulikute arvu (14 tk) ja kõrguse (250 m) ning kõigi kolme pargi koosmõjul. Teiste alternatiivide (nt 9 tuulikut, väiksemad tuulikud) jne puhul on müratasemed eeldatavalt veelgi väiksemad.

Eesti seadusandluses puuduvad normid, mis käsitleks lubatud varjutamise kestust ühel hoonestusalal. Mitmel pool Euroopas (samuti USA-s ja Austraalias) loetakse vastuvõetavaks aastas kuni 30 tundi summaarset varjutamise kestust ühel hoonestusalal.

Varjutuse modelleerimise tulemused tõid välja, et maksimaalse käsitletud tuulikute arvu (14 tk) ja kõrguse (250 m) korral võivad tuulikutele lähimad eluhooned jääda 10 tundi (varjutamist/aastas) ületava ala sisse ning kahe hoone puhul võib teoreetiliselt esineda ka summaarset varjutamist rohkem kui 20 tundi aastas (nt Leemeti kinnistu (kt 71101:004:0029) eluhooned ca 1,07 km kaugusel alale P14 planeeritud tuulikute, kus tuulikute maksimumparameetrite korral võib esineda kuni 26 h varjutamist aastas). Varjutuse osas hinnati KSH aruandes kolme erinevat all-alternatiivi, millest eelistatumaks osutus vähima mõjuga alternatiiv, kui kõigi kolme DP puhul rakendatakse väiksemaid tuuliku parameetreid (kõrgus 250 m asemel kuni 205 m) ja maksimaalse tuulikute arvu (14 tk) asemel 9 tuulikut (loobutakse P15 ala neljast tuulikust ning P16 ala ühest tuulikust). Selle all-alternatiivi rajamisel jääb 10 tundi (varjutamist/aastas) ületava ala sisse ainult Leemeti kinnistu, kus võib esineda ligi 20 h varjutamist aastas.

Hinnati, et tuulikute poolt tekitatava vibratsiooni mõju ümbruskonnale sisuliselt puudub. Vibratsioon ei teki ega kandu edasi väljaspool tuuliku vundamenti.

Looduskeskkonna osas on KSH-s kokkuvõtvana välja toodud kaks peamist teemat - linnustik ja nahkhiired, kellele mõju hindamisel on enam tähelepanu pööratud. Neile loomarühmadele viidi planeeritavatel aladel läbi ka uuringud ning hinnati mõjusid läbi eksperthinnangute, kus töötati välja leevendavad meetmed ning seati soovitused seire läbiviimiseks.

Linnustiku puhul on soovitatav ebasoodsa mõju vältimiseks vältida mürarikkaid ehitustöid kaitsealuste linnuliikide pesitsusajal (1.03–30.06). Linnustikule (eeskätt väike-konnakotkas) on mõjude vältimiseks antud soovitus mitte rajada nelja tuulikut alale P15 ja ühte tuulikut alale P16.

Nahkhiirte uuring näitas, et nahkhiirte massilise hukkumise risk planeeritavates tuuleparkides on tõenäoliselt madal. Hukkumiskrisk on mõnevõrra kõrgem alal P15, kus nahkhiirte keskmine lennuaktiivsus oli terve uuringu vältel kõige suurem. Ala asustab põhja-nahkhiir ning seda läbivad sügisrände ajal rändliigid, kes kõik kuuluvad suure või keskmise hukkumiskriskiga liikide hulka. Samas leevendab mõju nahkhiirtele P15 tuulepargis nelja tuuliku rajamisest loobumine. Nahkhiirtest tulenevaid lisameetmeid ei seatud, samas tuleb pärast tuulepargi täismahulist valmimist teostada järelseiret.

Detailplaneeringu lahendus on kooskõlas Saarde valla kõrgema taseme planeerimisdokumentidega ning arvestab planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande tulemustega.

Saarde Vallavolikogu 22. jaanuari 2020. a otsusega nr 1 võeti detailplaneering vastu ning kinnitati, et planeeringu koostamisel on arvesse võetud keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemusi, detailplaneering on kooskõlas õigusaktidega ja Saarde valla ruumilise arengu eesmärkidega. Vallavolikogu oli seisukohal, et tuulikute rajamine P14 arendusalale on keskkonnamõju seisukohalt aktsepteeritav, kui võtta tarvitusele detailplaneeringus ettenähtud leevendusmeetmed.

Detailplaneeringu vastuvõtmise otsusega suunati planeering avalikule väljapanekule ajavahemikul 11.02.2020–12.03.2020. Avaliku väljapaneku ajal laekus üks seisukoht: Kaitseministeeriumilt, mis kordas asutuse kooskõlastuskirjas esitatud seisukohta detailplaneeringu alale P14 planeeritud tuulikute koordinaatide osas. Planeeritud tuulikute asukohtade koordinaatide hilisema muutmise keelamine Kaitseministeeriumi poolt alal P14 on arvesse võetud detailplaneeringu koostamise käigus ja kohalik omavalitsus kontrollib, et tuulikutele väljastatavad ehitusload kajastavad Kaitseministeeriumilt poolt kooskõlastatud koordinaate.

Kuna detailplaneeringu lahenduses on Kaitseministeeriumi arvamusega, nagu ka teiste valitsusasutuste poolt kooskõlastamise ringil laekunud ettepanekutega arvestatud ning seoses eriolukorra väljakuulutamisega riigis, jättis kohalik omavalitsus ära varem välja kuulutatud avaliku arutelu 18.03.2020. a.

Detailplaneeringu üle on teostatud planeerimisseaduse kohast järelevalvet ja Rahandusministeerium on 02.04.2020. a kirjaga nr 14-11/2056-2 andnud detailplaneeringule heakskiidu.

Detailplaneeringu materjalid on kättesaadavad Saarde valla veebilehel aadressil <https://saarde.kovtp.ee/tuuleenergeetika/>.

Lähtudes eeltoodust ja võttes aluseks planeerimisseaduse § 130 lõike 2 punkti 4, § 139 lõike 1, Saarde Vallavolikogu 19. juuni 2017. a määruse nr 6 „Planeerimisseaduse ja ehitusseadustiku rakendamine Saarde vallas“ § 2 punkti 1, haldusmenetluse seaduse § 4 ja § 56 lõiked 1-3 ning Saarde valla üldplaneeringu, Saarde Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Kehtestada **Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P14.**
2. Saarde Vallavalitsusel sõlmida hiljemalt enne tuulikupargile ehitusloa või arendaja vahetumisel kasutusloa väljastamist koostööleping detailplaneeringu elluviimisel tuulikupargi tegevusest puudutatud kohaliku kogukonna toetamise tagamiseks.
3. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

4. Otsuse peale võib esitada Saarde Vallavolikogule vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsusest teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saada, või esitada kaebuse Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajale halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

Kadri-Aija Viik
volikogu esimees

Detailplaneeringu kehtestamise teade

Avaldamise algus: 23.04.2020

Avaldamise lõpp: tähtajatu

Saarde Vallavalitsus avaldab teadaande [planeerimiseseaduse \(PlanS\) § 139 lõike 3](#) alusel.

Saarde Vallavalitsus teatab, et Saarde Vallavolikogu 15.04.2020 otsusega nr 16 kehtestati Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P14.

Detailplaneeringu eesmärgiks on rajada tuulikupark Pärnu maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringus elektrituulikute rajamiseks sobivaks arendusalaks loetud arendusalal P14.

Planeeringuala pindalaga ca 13 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kolme maaüksust: Kurmi-Merdi (71101:002:0032), Kurmi-Hansu (71101:004:0144) ja Tihemetsa metskond 5 (71101:001:0379). Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale kolme elektrituuliku püstitamiseks.

Planeeringuala asub maatulundusmaa sihtotstarbega maal, kus ei asu elamuid ega toimu muud arendustegevust. Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale elektrituulikute püstitamiseks ning tuulikute teenindamiseks vajaliku taristu rajamiseks. Ühe tuuliku maksimumvõimsuseks on kavandatud 5 MW.

Paralleelselt detailplaneeringuga koostati keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne (KSH), mis kajastab eeldatavalt kaasneda võivaid mõjusid ning mõju looduskeskkonnale.

Saarde Vallavolikogu otsusega, detailplaneeringu ja KSH aruande materjalidega saab tutvuda Saarde Vallavalitsuses Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, Pärnu maakond ning Saarde valla veebilehel <https://saarde.kovtp.ee/tuuleenergeetika>.

Dokumendid

- [Saarde Vallavolikogu otsus](#)

Saarde Vallavalitsus
Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, Saarde, Pärnumaa
Telefon: 4490135
E-post: INFO@SAARDE.EE

Teadaande avaldaja kontaktandmed:
referent-dokumendihaldur Mari Treial
Telefon: 449 0138
E-post: mari.treial@saarde.ee

Teadaande number 1600802

Saarde Vallavolikogus

15. aprillil 2020. a istungil

- otsusega nr 15 otsustati mitte algatada kohaliku omavalitsuse eriplaneeringut ja keskkonnamõju strateegilist hindamist Metsamaahalduse Aktsiaseltsi poolt 14. veebruaril 2020. a esitatud taotluse alusel. Otsustati kaasata Metsamaahalduse Aktsiaselts kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetluses isikuna, kellel on põhendatud huvi Saarde Vallavolikogu

- 17. märtsi 2020. a otsusega nr 11 „Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ algatatud kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamise, sh eelvaliku tegemise, ja samuti planeeringu elluviimise vastu;
- otsusega nr 16 kehtestati Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P14;
- otsusega nr 17 kehtestati

Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P15; otsusega nr 18 kehtestati Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P16; määrusega nr 10 muudeti Saarde Vallavolikogu 28. novembri 2018. a määrust nr 34 „Vanemate poolt kaetava osa määra kinnitamine Saarde valla koolieetsetes lasteasutustes“.

Külliki Kiiver
vallasekretär

Saarde Vallavalitsuse istungitel

17. märtsil 2020. a

- kinnitati ja väljastati projek-teerimistingimused üksik-elamu ehitusprojekti koostamiseks aadressil Undi, Sigaste küla, Saarde vald, Pärnu maakond;
- võeti vastu korraldus sotsiaalhoolekande küsimuses;
- kinnitati 2020. a märtsikuus juubeliteotuse väljamaksmine kogusummas 300 eurot.

- misel tekkivate katastrilõk-suste lähiaadressid, sihtots-tarbed ja aadressid;
- otsustati soodustuste võimal-damine olmejäätmeveol;
- väljastati ehitusluba abihoone (garaaž) püstitamiseks aad-ressil Valga mnt 15, Allikukivi küla, Saarde vald, Pärnu maakond;
- väljastati ehitusluba abihoone (saun) püstitamiseks aad-ressil Valga mnt 15, Allikukivi küla, Saarde vald, Pärnu maakond;
- väljastati ehitusluba osa-ühing Arcus Projekti lauda osaliseks lammutamiseks ja ümberhitamiseks laohoo-neks aadressil Ristiku, Kaldla küla, Saarde vald, Pärnu maakond;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimuses;
- otsustati sulgeda ajutiselt Tali Lasteaed ajavahemikus 06. aprillist kuni 17. aprillini 2020. a.

- „Mustkatete rajamine ja kor-duspindamine Saarde valla teedel 2020“ lihtankemenet-lusena ja kinnitati riigihanke alusdokumendid. Pakkumuse hindamise kriteeriumiks määrati madalaim hind, hanked korraldamise eest vastutavaks isikuks määrati abivallavanem Külli Karu. Riigihanke alusdokumendid on kättesaadavad elektrooniliselt riigihangete registris;
- eraldati Saarde valla 2020. a eelarvest kultuuri-, spordi- ja külaliskumise sihtotstarbe-line mittetulundustegevuse toetus esitatud taotlustes toodud tegevuste läbiviimiseks;
- kinnitati Saarde Vallavalit-suse hallatavates raamatuko-gudes isikuandmete töötlemise kord;
- kinnitati Saarde Vallavalit-suse hallatavates raamatuko-gudes kogude komplekteeri-mise põhimõtteid.

14. aprillil 2020. a

- kinnitati ja väljastati projek-teerimistingimused elamu ja kõrvalhoone ehitusprojekti koostamiseks aadressil Põlvajärvi, Kaldla küla, Saarde vald, Pärnumaa;
- väljastati ehitusluba OÜ-le Arriva ja Proff Praktik OÜ-le tiigi ja tuletõrje veevõetukoha rajamiseks aadressil Kurmi, Kanaküla, Saarde vald, Pärnumaa;
- võeti vastu korraldus sotsiaalhoolekande küsimuses;
- kuulutati välja ja kinnitati riigihanke „Surju Põhikooli fassaadide ja katuse remont“ (vitenumbr 222242) alusdokumendid ja otsustati see läbi viia lihtankemenetlusena. Pakkumuse hindamise kri-teriumiks määrati madalaim hind, hanked korraldamise eest vastutavaks isikuks määrati abivallavanem Külli Karu. Riigihanke alusdokumendid on kättesaadavad elektrooniliselt riigihangete registris.

Külliki Kiiver
vallasekretär

24. märtsil 2020. a

- kinnitati 2020. a aprillikuus juubeliteotuse väljamaksmine kogusummas 250 eurot;
- anti nõusolek Pärnu maakonnas Saarde vallas Vee-likse külas asuva Uue-Loigu katastrilõksuse jagamiseks ja määrati Uue-Loigu katastrilõksuse jagamisel tekkivate katastrilõksuste lähiaadressid, sihtotstarbed ja aadressid;
- kinnitati Saarde vallale kuuluvate Pärnu maakonnas Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas Eha tn 1a hoonestamata kinnistu ja Pärnu maakonnas Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas Eha tn 1b hoonestamata kinnistu võõrandamiseks korraldatud avaliku kirjaliku enampak-kumise tulemused ja kinni-tati enampakkumise võitjaks pakkumus kogusummas 7200 eurot;
- pikendati Mittertulundus-ühing Arendus- ja Innovat-sioonikeskus Livoniale tasuta kasutusse antud Pärnu maakonnas Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas asuva Sambla tn 1a kinnistu kasutamise tahtaega kuni 01. septembrini 2026. a;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes.

31. märtsil 2020. a

- anti nõusolek Pärnu maakonnas Saarde vallas Lõdja külas asuva Vahemetsa katastrilõksuse jagamiseks ja mää-rati katastrilõksuse jagamisel tekkivate katastrilõksuste lähiaadressid, sihtotstarbed ja aadressid;
- anti nõusolek Pärnu maakonnas Saarde vallas Vee-likse külas asuva Ridaelamu tee 11 katastrilõksuse jagamiseks ja määrati katastrilõksuse jaga-

- misel tekkivate katastrilõk-suste lähiaadressid, sihtots-tarbed ja aadressid;
- otsustati soodustuste võimal-damine olmejäätmeveol;
- väljastati ehitusluba abihoone (garaaž) püstitamiseks aad-ressil Valga mnt 15, Allikukivi küla, Saarde vald, Pärnu maakond;
- väljastati ehitusluba abihoone (saun) püstitamiseks aad-ressil Valga mnt 15, Allikukivi küla, Saarde vald, Pärnu maakond;
- väljastati ehitusluba osa-ühing Arcus Projekti lauda osaliseks lammutamiseks ja ümberhitamiseks laohoo-neks aadressil Ristiku, Kaldla küla, Saarde vald, Pärnu maakond;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimuses;
- otsustati sulgeda ajutiselt Tali Lasteaed ajavahemikus 06. aprillist kuni 17. aprillini 2020. a.

07. aprillil 2020. a

- anti nõusolek Pärnu maakonnas Saarde vallas Ilvese külas asuva Lõdja metskond 1 katastrilõksuse jagamiseks ja määrati Lõdja metskond 1 katastrilõksuse jagamisel tekkivate katastrilõksuste lähiaadressid, sihtotstarbed ja aadressid;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- kinnitati ja väljastati projek-teerimistingimused Metsamaahalduse Aktsiaseltsile ja Smartecon OÜ-le 150KW päikeseelektrijaama ehitusprojekti koostamiseks aad-ressil Suur-Jane, Kamali küla, Saarde vald, Pärnu maakond;
- kinnitati Saarde Vallavalit-suse 2020. aasta hankeplaani;
- anti tegevusluba Pärnu Spor-dikoolile projektlagri korraldamiseks ajavahemikus 14.-19.07.2020 a Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis Sambla tn 18, Kilingi-Nõmme linn;
- anti tegevusluba sulgpalli-klubile Triton projektlagri korraldamiseks ajavahemikus 05.-26.08.2020. a Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis Sambla tn 18, Kilingi-Nõmme linn;
- kuulutati välja riigihanke

Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringute aladel P14, P15, P16 kehtestamine

Saarde Vallavalitsus teatab, et Saarde Vallavolikogu 15.04.2020 otsustega nr 16, 17 ja 18 kehtestati Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringud aladel P14, P15, P16.

Detailplaneeringute eesmärgiks on rajada tuulikupargid Pärnu maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringus elektrituulikute rajamiseks sobivateks arendusaladeks loetud arendusaladel P14, P15 ja P16.

Planeeringuala P14 pindalaga ca 13 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kolme maaüksust: Kurmi-Merdi (71101.002.0032), Kurmi-Hansu (71101.004.0144) ja Tihe-metsa metskond 5 (71101.001.0379). Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale kolme elektrituuliku püstitamiseks.

Planeeringuala P15 pindalaga ca 10,3 ha hõlmab Saarde vallas Kamali külas kahte maaüksust: Kera (71101.004.0067) ja Laane (71101.004.0038). Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale kahe elektrituuliku püstitamiseks.

Planeeringuala P16 pindalaga ca 36 ha hõlmab Saarde vallas Tõlla

külas nelja maaüksust: Noore-Neitsi (71101.005.0028), Neitsipõllu (71101.005.0061), Heiniku (71101.001.0246) ja Vana-Neitsi (71101.005.0020). Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualale nelja elektrituuliku püstitamiseks.

Planeeringualad asuvad maa-tulundusmaa sihtotstarbega maal, kus ei asu elamu ega toimu muud arendustegevust. Detailplaneeringuga antakse ehitusõigus planeeringualadele elektrituulikute püstitamiseks ning tuulikute teenindamiseks vajaliku taristu rajamiseks. Ühe tuuliku maksimum-võimsuseks on kavandatud 5 MW.

Paralleelselt detailplaneeringuga koostati keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne (KSH), mis kajastab eeldatavalt kaasna olevaid mõjusid ning mõju looduskeskkonnale.

Saarde Vallavolikogu otsusega, detailplaneeringu ja KSH aru-ande materjalidega saab tutvuda Saarde Vallavalitsuses Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, Pärnu maakond ning Saarde valla veebilehel <https://saarde.kovtp.ee/tuuleenergeetika>.

Aeg on valmistuda pindalatoetuste taotlemiseks

Pindalatoetuste taotlemine algab e-PRIA vahendusel 2. mail

Tehke volitused juba varakult!

Kui taotluse esitab e-PRIA-s taotleja esindaja, on oluline, et talle on antud volitus. Eriolukorra tingimustes võib volituste andmine võtta arvatult kauem aega (post liigub aeglasemalt, teenindusbürood on kinni jne), mistõttu soovime hakata sellega tegelema kohe. Volituse saab vormistada e-PRIA-s või soovituslikul vormil, mis on kättesaadav veebilehel www.pria.ee a Registrid a Kliendiregister a Eesindusõigused ja volitused.

Erakorralisest seisukorrast tingituna, saab erandina (juhuil kui ei ole võimalik volitusi anda PRIA iseteeninduskeskkonnas, digitaalselt allkirjastatult või paberil) volitusi pindalatoetuste taotluste esitamiseks anda ka telefoni teel. Selleks palume helistada registre osakonna infotelefonile 731 2311.

Kürustage põllumassivide piiridega seotud avalduste esitamisega!

Uutest maadest ja olemasolevate põllumassivide ning säilitatavate maastikuelementide piiride muudatustest saab PRIAt kõige mugavamalt teavitada **värskest valminud e-PRIA teenuse „Põllumassivide muudatused“** (leitav e-PRIA -> Valdused -> Põllumassivide muudatused) kaudu.

PÕLLUMAJANDUSE REGISTRITE JA INFORMATSIOONI AMET

Lisandunud on võimalus vaadata endaga seotud põllumassivide registri seis ühtses nimekirjas, kus on kõik viimase taotlussaasta taotlused olnud ja hiljem registrisse lisatud põllumassivide koos.

Toetused ja muudatused 2020

Tanavu saab 2-21. maini ning seejärel hilinenult 22. maist 15. juunini taotleda samasuguseid pindalatoetusi, maaelu arengukava loomatoetusi ja üleminekutoetusi nagu eelmisel aastal. Põhjalik info tingimuste ja oluliste muudatuste kohta veebilehel www.pria.ee (Toetused -> Põllud ja metsandus).

Toetuste ja e-PRIA kasutamise kohta saab abi küsida PRIA pindala- ja loomatoetuste infotelefonil 737 7679 või pöörduda Maaelu Edendamise Sihtasutuse nõuandeteenistuse poole. Täpsemat infot leiab nende kodulehelt aadressil www.pikk.ee/teenused-ja-toetused/e-pria-kasutamise-juhendamine-2020-a/.

Edukat taotlemist!

Tiia Tamm-Suik
Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet

KILINGI-NÕMME POSTKONTOR

1.05-10.05.2020 suletud

11.05-31.05 E ja K 9:00-17:00;
T, N, R, L, P suletud.

KUULUTUSED | Pärnu Postimees

25. APRILL 2020

Metsä Forest Eesti AS
ostab kasvatat metsa, metsamaad, palke ja paberipuitu, küttepuitu ja raidmeid

Tel 509 0200, 511 8671
e-post eesti@metsoforest.com
www.metsoforest.com/ee

TÖÖ

Ostame 65aastaselt naisele Pärnu linnas **sealtalid/hoolajad**, kellel on kogemus või soovi väljajä. Koha peal elamiseks vajalikud hüvid. Info tel ja meili teel: +467 0582 5818, kristine@gmail.com.

ÕÜ Plokkiturvas pakub alates 7. maist tööd **plokkturva ladustajale** Lavassaare rabas. Töödeldud oma transpordiga. 529 894.

Pakume tööd rahvusvaheliste vabade autotulude. Töö lahkumiseks. Tel 502 9651.

Pakun tööd **hoolajale**, SMS +467 0582 5818.

Pärnu arestinaja club omu meeskonda **puhastustöölisi** puhastustehnikate asendamiseks, töö graafiku järgi. Lisainfo tel 5333 2955.

LOOMAD

Pärnumaal Koongaas müüa aasta munenud Brown Nick tõugu **kanu** hinnaga 2 € tk. Müük toimub kolmapäeval ja laupäeval kell 11-13. Ette tellimiseks helistada tel 5621 7976, 5602 1797.

OST

Ostan **ajaloole püüglõiguse** Liivi lahel. Tel 5630 8222.

Ostan kasvatat **lepa metsa**. Tel 5373 7295.

Ostan Veni autode uusi varuosi ja pisike. 524 0596.

Lõuna-Eesti ERAMETS

Ostame **METSAKINNISTUID JA RAIKOGUST**

Tel 507 2544, info@erametsa.ee
www.erametsa.ee

VESMEL

Ostame üle Eesti **metakinnistuid ja kasvava metsa** raiekoigust

Tel 502 0471, 447 3672
info@vesmel.ee
www.vesmel.ee

STAR FOREST

Ostame **RAIUMEJA HOOLDAME** METSAKINNISTUID

Tel 504 9803, 503 2632
info@starforest.ee
www.starforest.ee

Ostame metsakinnistuid

Sandra Metsa OÜ
Järvelahe tee 1, 11911 Tallinn
Tel 516 3569 - taavi.mullers@soodra.com
www.soodrametsa.ee

Tootsi Turvas otab:

kasvatat ja tee äärde virastatud võsa

Tel 526 9639
kalme.kivikas@tootsiturvas.ee

MUUD

DOONORID

Teisipäeval, 28. aprillil toimub doonorite vastuvõtt verialustesse Mettes 1 kell 9-17. Pakume registreerida vereloodavuse saag brošüüri, smartbron.ee või telefonil 512 3521 (võl 8-16). Kaasa võtke ka dokument. Sa Pärnu Haigla verialust.

TEADE

Tori Vallavalitsus korraldab 27.04.-11.05.2020 Tori vallas Nõmme külas Ladväe tee 4 kinnistu detailplaneeringu täpsustavate projektierimistingimuste eelnõu avaliku väljapaneku. Detailplaneering on koostatud Sauga Vallavolikogu 21.06.2012 otsusega nr 25. Projektierimistingimustega soovetakse suurendada hoonetusalala 10% ulatuses detailplaneeringuga määratud eelajast lahendusest betoonitöödustuse tehnikat remondihall ehitamiseks. Tori Vallavalitsus korraldab 27.04.-11.05.2020 Tori vallas Niidu külas Lemmiku kinnistu detailplaneeringu täpsustavate projektierimistingimuste eelnõu avaliku väljapaneku. Detailplaneering on koostatud Are Vallavolikogu 24.02.2010 otsusega nr 32. Projektierimistingimustega soovetakse suurendada hoonetusalala 10% ulatuses detailplaneeringuga määratud eelajast lahendusest abihoon ehitamiseks. Projektierimistingimuste eelnõu avaliku väljapaneku saad tutvuda Tori valla veebilehel www.torivald.ee või vastavalt kokkuleppele ka paberkandjal kirja teel. Arvamused, ettepanekud ja vastuvõetud palume esitada kirja või e-kirja teel tori@torivald.ee. Täpsem info tel 5198 4863 või pret.kallas@torivald.ee.

Remit Auto www.remitauto.ee

AUTOKLAASIDE MÜÜK, VAHETUS JA PARANDAMINE

Vahetame ja parandame autoklaase kaskokindlustuse teenuse raames

autoklaasid@remitauto.ee | tel 444 3189, 5466 1742 | Maar Tõhvelmägi | Remit Auto OÜ

ESTI KINNISVARA

Kas Sa soovid:
- teada oma kinnisvara väärtust?
- kiiresti müüa?
- tasuta nõustamist?

Anneli Pärand
anneli@estivi.ee
tel 557 6175

KÕIK KINNISVARAST, KÕIGILE KINNISVARA!
www.estivi.ee
Rüütli 51, Pärnu

SÕIDUKID

Autode kokkuost. 553 3060.

Ostan autosid. 5309 2650.

Ostan ATV, sõidukite, mopedaute, 200-300 € ja tel 5369 9436.

Ostan kaubiku. 518 7600.

MÜÜK

Kuivad kase-, lepa- ja haavaklotsid 0,25, 0,3, 0,5, 40 l püstena ja võrgus, 3 m pinnud. Liiv, graniit- ja pekkilustik, muld, mult, Vedu. 5249 2771.

Muld, liiv, kild; kuiv saar 40 l võrgus. 516 7789.

Puitbrikett, kuivad ahja- ja kottapuit. Kaminapuit ja klotid võrgus. 512 0411.

LIIV, KRUSA, KILLUSTIK, MULD, FRESASFALT, vedu. Tel 5639 1234, 5637 0692.

Müüa küttepuid, ka võrkotsi, tasuta transport. Tel 505 9668.

Pakud kasepinnud, kuivad kaseklotid (30 cm). 5392 8834.

PAKUME

Puitbriketti (al 135 €)
Küttegaarunuleid (al 190 €)
Kaminapuit võrkotiks

TASUTA transport Pärnust kuni 30 km, kaugemale teel kütetõlpe.

Info ja tellimine: 5348 2098
www.kutteskus.ee

KINNISVARA

Annan üürile 1toal ahik krt, 5630 6162.

ÕÜ Eestist PR otab põllu- ja metsamaad. Tel 504 5215, 514 5215.

Üürile anda garaaž Uus Sauga tn. 5373 9486.

Üürile anda möbl 2toal krt. 5637 5902.

KASUTATUD ASJAD

MÜÜK

Müüa elektripliit 25 €, WC-pott 15 €. Tel 5566 7945.

Müüa kultivaator, rootorniduk, tõstak KUN, 2 ja 3 hõlmaga täisvintarid, T 25, sõnnikulektor, kartulpanija, kartulisaat, rändaal, sügavkõrber, raske ja keskmise põllurullid, kitsad vahelühimistat.

Müüa elektripliit 25 €, WC-pott 15 €. Tel 5566 7945.

Müüa kultivaator, rootorniduk, tõstak KUN, 2 ja 3 hõlmaga täisvintarid, T 25, sõnnikulektor, kartulpanija, kartulisaat, rändaal, sügavkõrber, raske ja keskmise põllurullid, kitsad vahelühimistat.

KILLUSTIKU, MULLA, LIIVA, MAA-KIVIDE, KRUSA müük ja vedu. Teede, platide, tänavate ehitus. Ekskavatoritööd. 5854 4417.

Kuivad puitbrikett, vedu tasul. Tel 5393 9215.

Müüa puitbriketti. Tel 5618 4138.

Kuiv lepp võrgus. 511 1177.

Hüdrovoolikute valmistamine, hüdroakso toetus. www.ALVE.ee. Tel 501 7062, 5662 2123.

Jäme pind, kask, lepp. Tel 5667 0705.

Killustik, liiv, muld veoga. 5349 6539.

Kvaliteetne halpuit, h: al 37 € m. 507 9940.

Küttepuit, toores m lepp 50 cm, 42 €/m, 30 cm 45 €/m. Margo, 5347 6449.

Küttepuit (3 m) ja halud (30-60 cm) võrgus, küttesse saar, al 21 €/m. Järelemaks. 5520 8210.

Küttepuit (3 m) ja halupuit (30-60 cm). 5669 0234.

Küttepuit veoga. 5900 1897.

Kerised ja saunatarvikud, suitsusaunast auruasunani

E-POOD Kerised.ee

Müügisalongid: TALLINN, TARTU, VILJANDI

Küttepuit 4 m kausi ja kuivad lepa-kaseklotid võrgus. Tel 514 4369, lilemets.

Küttepuit (ka kuivad), 5595 9144, 5637 0692.

Küttepuit, halumasinateenuse. 5620 8231.

Liiv, kild, muld, kruus, freesfaal veoga. 517 5783.

Mesi, hobasesõnnik (allapanuta). 5637 0692.

Saunamaterjal, hõõvelpuit, immutatud puit. www.doricon.ee, 514 8160, 518 6129.

Sauna- ja suitsuahjud, pottspatid. 505 4355.

GELDUR PUIT

Kvaliteetne puit viimistluseks otse tootjalt

Alapliid
Voodrilauad
Liistud, karniisid
Saunamaterjal
Hõõvelpuit
Värvinime

Info@eldurpuitt.ee • Tel 503 3536
www.eldurpuitt.ee

Müüa kandist puitbriketti alustel, 130 €, kaal 960 kg. Kohalavedu linna piires tasuta. Tel 5662 6567.

Müüa kase jämedat küttepuita, 30 cm (38 6m³) ja 50 cm (36 6m³). Vodu hinnas alates 4 m³ tel 5345 1200.

Müüa metallist alapostid (80x80 x1750), tel 505 2548.

Müüa toored halupuit. 5349 5658.

Müüa halupuit, hind kokkuleppeel. Tel 5399 4029.

Oste tootjalt puitbrikett al 130 €, turabrikett al 130 €, premium-pelletid al 185 € pakitud kivisid al 230 €, küttekotsid al 150 €, kuiv 30 cm kask al 230 €. Vedu tel 505 9501, kütteleid 24.ee.

Kuivad halupuit (30, 40, 50 cm) võrgus. Tammurru Farm, tel 623 8852.

Itulestik. Suur valik tooteid. Suur-Jõe 67, tel 447 8477, 5662 2123, 501 7062, www.ALVE.ee.

Müüa erinevate ristlõigetega saunamaterjal. 565 2656.

Kuivad halupuit (30, 40, 50 cm) võrgus. Tammurru Farm, tel 623 8852.

PÄÄSTEAMET

Saarde Vallavalitsus
info@saarde.ee

Teie 24.04.2020 nr 7-7/481-14

Meie 08.05.2020 nr 7.2-3.4/943-4

**Saarde valla tuuleenergeetika
detailplaneeringute
kehtestamine aladel p14, p15, p16**

Austatud Eiko Tammist

Päästeameti Lääne päästekeskus teeb ettepaneku lisada planeeringu kehtestamise otsusele alljärgnev klausel:

Projekteerimise käigus tuleb lahendada tuletõrje veevarustus, mille käigus koostöös Päästeametiga määratakse veevõtukohtade asukohad ja veekogused.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Margo Kubjas
Ohutusjärelvalve büroo
nõunik
Lääne päästekeskus

Margo Kubjas
+372 4549762
margo.kubjas@rescue.ee

Lääne päästekeskus / Pikk 20a / 80013 Pärnu / 444 7800 / laane@rescue.ee / www.paasteamet.ee /
Registrikood 70000585

SAARDE VALLAVALITSUS

Päästeamet
Margo Kubjas
margo.kubjas@rescue.ee

Teie 08.05.2020 nr 7.2-3.4/943-4
Meie 13.05.2020 nr 7-7/481-16

**Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringute
kehtestamine aladel P14, P15, P16**

Saarde Vallavalitsus kaalus Teie ettepanekut täiendada planeeringu kehtestamise otsust. Kehtestamise otsuse muutmine ei ole tagantjärele otstarbekas.

Saarde Vallavalitsus kaasab Päästeameti Lääne päästkeskuse elektrituulikute rajamiseks sobivatele arendusaladele P14, P15 ja P16 projekteerimise protsessi, lahendamaks projekteerimise käigus tuulikuparkide tuletõrje veevarustus. Koostöös Päästeametiga määratakse veevõtukohtade asukohad ja veekogused.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Eiko Tammist
vallavanem

Martti Rooden 449 0139
martti.rooden@saarde.ee

Nõmme 22
Kilingi-Nõmme
86304 Pärnumaa

Telefon 449 0135
info@saarde.ee
<http://saarde.kovtp.ee>

Reg nr 75033454
EE972200221011807958
Swedbank